

# DEVRİMCİ emek

FABRİKALAR, TARLALAR, SİYASİ İKTİDAR HERŞEY EMEĞİN OLACAK!

AYLIK SOSYALİST DERGİ YIL:2 SAYI:12 HAZİRAN-TEMMUZ 1992 FİYATI:7500 TL. (KDV DAHİL)



TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN DEVRİME GEBELİ





**Sahibi :**

Emek Yayıncılık Adına  
Hüseyin DURMAZ

**Genel Yayın Yönetmeni :**

Mehmet R. GÜVENİLİR

**Yazı İşleri Müdürü :**

Hüseyin DURMAZ

**Abone Koşulları :****Yurtiçi :**

6 Aylık ..... 40.000 TL.

1 Yıllık ..... 80.000 TL.

**Yurtdışı :**

6 Aylık ..... 60 DM.

1 Yıllık ..... 120 DM.

**Hesap No :**

İşbankası  
İstanbul/Aksaray Şubesi  
Yılmaz Ekşi 963695

**Adres :**

Balabanağa Mah. Büyük  
Reşit Paşa Cad. Nur Han  
Kat :3 Daire :27 LALELİ  
İSTANBUL

Telefon: ... ..

**TEMSİLCİLİKLER :**

**Avrupa temsilciliği**  
Selahattin KARATAŞ

**İsviçre temsilciliği**  
Haşim YORULMAZ

**Almanya temsilciliği**  
Mehmet KÖMÜRCÜ

**Baskı :**

Aydınlar Matbaacılık  
Tel: 552 86 14 (15-16)  
Şirinevler/İSTANBUL

**İÇİNDEKİLER**

Sunu .....	1
Türkiye'de İşsizler Ordusunun Bugünkü Durumu.....	2
1 Mayıs 92 GOP. Mitingi yada Reformist Katılımlı Devlet Operasyonu.....	7
Söyleşi.....	13
Reformizmin Bloklaşması Üzerine.....	18
Zenci İsyanı ve Emperyalizmin Ölümsüzlük Masalları.....	20
Gündem.....	22
İşçi-Sendika.....	26
Kamu Çalışanları.....	28
Okurlardan.....	31
Çeviri.....	38
Haber-Mektup.....	40
Anma.....	46



## Sunu

*İki aylık bir aradan sonra yeniden merhaba.*

*Devrimci Emek'in daha önceki sayılarında da yayınlandığı gibi, tekelci sermaye, toplumsal muhalefetin giderek düzen sınırları dışına taşıp, kapitalist sömürüye, özellikle de tekelci devlet kapitalizmine karşı bir tavır almaya başlaması üzerine seçim oyununu gündeme koyup, geçici de olsa bu muhalefeti düzen sınırları içine çekmeyi başarmıştı.*

*Ancak, ekonomik krizin derinliği, gerek toplumsal sınıf ve tabakaların, gerekse Kürt ulusal hareketinin istemlerine cevap vermeye elvermediği için, geçici süreyle düzen partilerinin peşine takılıp sistemin potasına döner gibi görünen muhalefet, giderek yeniden düzen karşıtı konumlara tırmanmaya başladı. Son birkaç ayda yaşananlar bunun en açık göstergeleridir.*

*Bir yanda, Newroz'dan bu yana Kürt ulusal hareketinin durumu, bir yanda bahar aylarından beri süren, özellikle belediyelerde kendini gösteren toplu sözleşme görüşmelerinin tıkanması ve buna karşı eylemli tepkiler, bir yandan da kamu çalışanlarının sendikal mücadeleleri bu durumu çok açık biçimde gözler önüne seriyor. Tekelci sermayenin yasaları, toplumsal muhalefetin gelişimi karşısında kadük olup, işlevsizleşiyor.*

*İşçi hareketi, yasalarla yasaklanmasına rağmen, grev yasakları ve ertelemelerine rağmen fiili durum yaratıp, günlük grevlere başvuruyor. Kamu çalışanları, yasal kısıtlamalara ve yasaklara rağmen, mitingler düzenliyor, sokak gösterilerinde düzenin kolluk güçleriyle çatışıyor.*

*Seçim öncesi ve sonrasında, emekçi halk tabakalarını vaad bombardımanına tutan hükümetin vaadlerinin kandırmacadan başka bir şey olmadığı artık net ve açık biçimde ortaya çıkmaya başladı. Emekçi halklarımız, sorunlarının çözümünün sokak eylemlerinden geçtiğini yaşayarak öğreniyorlar. Gün, sokak eylemlerini daha da yükseltme, düzenin sınırlarını çiğneyen emekçi halklara öncülük edip, eylemleri daha militan, daha radikal boyutlara yükseltme günüdür; gün mücadele bayrağını yükseltme günüdür.*

*Bir dahaki sayımızda yeniden buluşma dileğiyle...*



# TÜRKİYE'DE İŞSİZLER ORDUSUNUN BUGÜNKÜ DURUMU

Küçük mülk sahiplerini kendi bireysel mülkiyetinden yoksun bırakan kapitalistler, kapitalizmin yasalarının etkisiyle, yadsımanın yadsıması ile yerlerini daha az sayıdaki kapitaliste bırakarak elleindeki tüm serveti yitirirler. Başka bir söylemle söylersek, bir kapitalist her zaman çok sayıda kapitalisti ortadan kaldırarak gelişir. Böylece kapitalist birikim yasası bu şekilde devam eder. Sanayileşme, kapitalizmin gelişmesi ve sermayenin sürekli olarak merkezileşmesiyle birlikte, toplumun büyük bir bölümü ücretli proleterler durumuna gelir. Kapitalist üretim biçiminin tüm toplumsal yaşamda egemen duruma gelmesiyle birlikte, toplum sermaye zeminleri üzerinde hareket eder. Burjuva toplum, işçilerin artı-değer yoluyla sömürülmesi temeline dayanır.

Sermayenin büyümesi, birikmesi ve merkezileşmesi sonucu; işin büyümesi; yeni daha gelişkin makinalaşma; iş bölümünün daha basitleşmesi, küçük kapitalist işletmelerin iflas etmesi ile birlikte işçilerin saflarının yeni gelenlerle artarak daha da büyümesini ve işçiler arası rekabetin artmasını getirir. İş süreci nin niteliğini daha basit hale getiren daha gelişmiş makinalaşma ile birlikte çalışan işçiler, iş sürecinden uzaklaştırılırlar. Böylece kapitalist sanayileşme hareketi, işçilerin bir kısmını işsizler durumuna getirerek devam eder.

Kapitalist birikimin sonucu olarak, nüfusun burjuva kesimi daima mülksüzleşip bir kısmı proleterleşirken, bir kısmı ise işsizler ordusunun saflarına katılır. Sermayenin büyümesine bağlı olarak, çalışan işçi nüfusun bir kısmının da işsiz bırakılması sonucu yedek sanayi ordusu durumundaki fazla işçi ordusunun sayısındaki artış yüksek oranlara ulaşır. Kapitalist ülkelerde ulusal zenginlik ve servetin büyümesine bağlı olarak, işsizlik, sefalet, yozlaşma da artar. Zenginlik ve bolluk içinde

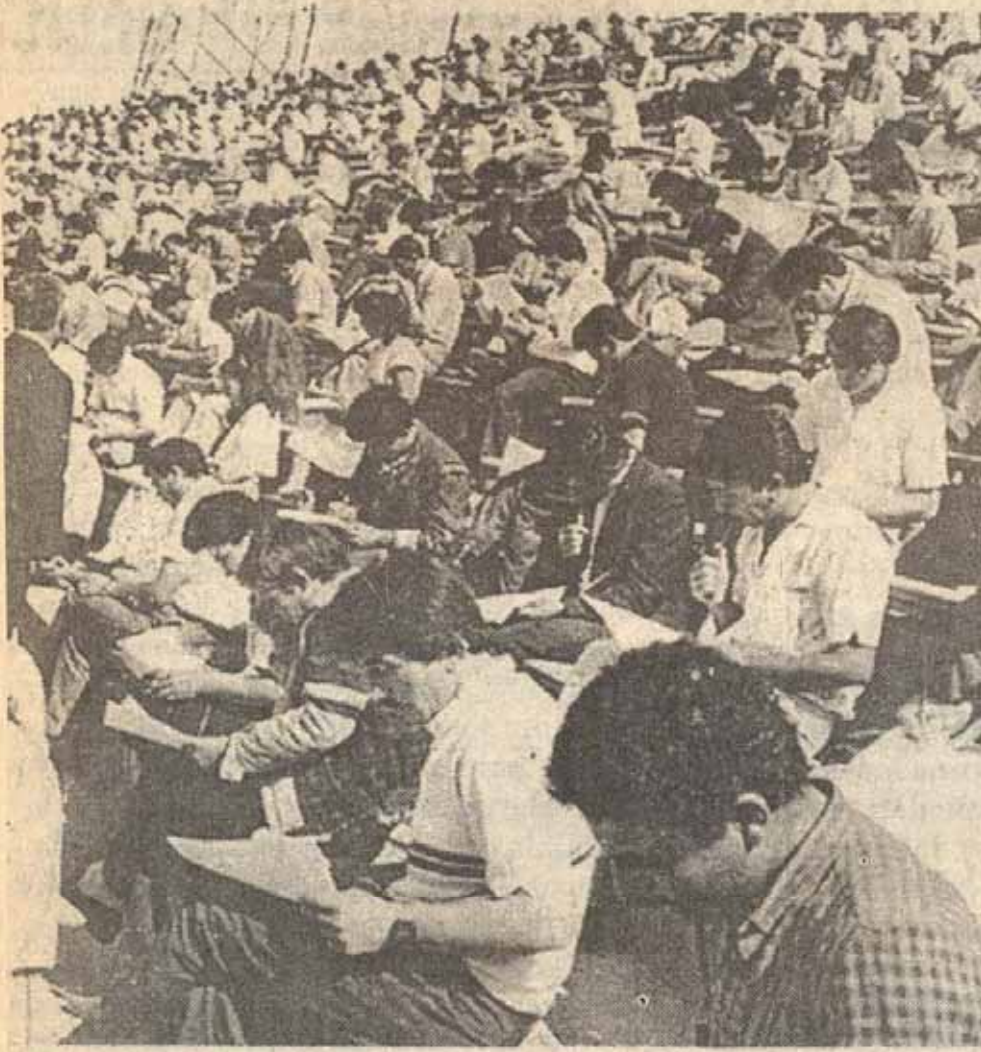
yoksulluk; yoksulluğun ve işsizliğin resmi ulusal bir kurum durumuna gelmesi kapitalist birikimin mutlak yasasıdır.

Sermaye birikimi yasası gereği, sermaye büyüklüğü ile doğru orantılı olarak fazla işçi nüfusunu ve işsizler ordusunu yaratır. Yedek sanayi ordusu olan işsizlerin varlığı her zaman için kapitalistlerin yararına olmuştur. Kapitalistler, normal işçi nüfusu ile yetinmezler, onlar daima fazla işçi nüfusu isterler. Çünkü, işçi nüfusunun varlığı yanında, fazla işçi nüfusunun varlığı kapitalist sanayileşmenin bir ürünüken, aynı zamanda kapitalist servetin büyümesinin de ön koşulu olur. İşte bunun için, kapitalistler daima, ülkede yedek emek ordusunun bulunmasını isterler.

Yedek sanayi ordusu ve emekçi sınıfların yoksulluğunun artması kapitalist birikimin mutlak yasasıdır; kapitalist birikimin bu mutlak yasası, hükümetlerin hukuki yasaları ile düzeltilemez, gidilemez. Bu yüzden, kapitalist ülkelerde hükümetlerin işsizliği "önleme" (!) yasaları hiç bir sonuç vermez. Burjuva toplumun işleyiş yasaları, burjuva toplumu kendisi değişmediği sürece varlıklarını sürdürürler.

Kapitalist ülkelerde, işsizler ordusunun, proleter orduya oranı, o ülkedeki ücret hareketlerini etkiler. Başka bir ifade ile söylersek, kapitalist ülkelerdeki ücret hareketleri, çalışan nüfusun oranına göre değil, yedek emek ordusunu oranına göre düşer ya da yükselir. Bunun anlamı şudur: bir ülkede işsizlerin sayısı ne kadar fazlaysa, yani arzedilen iş gücü ne kadar fazlaysa, buna karşılık sanayinin talep ettiği işgücü ne kadar fazla nüfusa göre azsa, ücretler genel olarak düşer. Tersine olarak yedek sanayi ordusu ne kadar az ve buna karşı sanayinin talep ettiği canlı işgücü miktarı fazla, canlı işgücünün oranı da fazlaysa ücretler genel olarak





Ülkemizde işsizlerin iş imtihanı artık statlarda yapılır oldu

yükselir. Bir kapitalist ülkede işsizler ordusunun, çalışan proleter orduya, yani sanayi ordusuna göre oranı ne kadar artarsa bu durumda;

İşsizler ordusu çalışan proleterler üzerinde, onları aşırı-çalışma yönünde etkide bırakır;

Çalışan işçi nüfusun aşırı-çalışması da işsizlerin daha uzun süre işsiz kalmalarını getirir;

Sonuçta, ülkedeki işsizlerin oranını artması sonucu çalışan işçiler eskisine göre daha fazla sermayenin egemenliği altına girerler.

Bu anlatılanlar sürecin bir yönüdür, kesinlikle tümü değildir! Kapitalist birikim sürecinin diğer yönü şudur: Servetin az sayıdaki kapitalistin elinde merkezileşmesi, bu gelişmenin tüm kapitalist sistem içinde genişleyerek devam etmesi ile birlikte; işsizliğin artışı, sefaletin ve yoksulluğun büyümesi, her tür zihinsel yozlaşmanın ve fiziki çürümenin yaygınlaşması ve bunların sonucu olarak, sayıları sürekli büyüyen işçi sınıfının, mücadele ve ayaklanmalarının artması.

Böylece bir kutupta sermayenin belli ellerde toplanması, öteki kutupta da kendi emeğinin ürününü sermaye biçiminde üreten ücretli emekçilerin sefaletin birikmesi, düşünsel yozlaşma, şiddetin artması...

Bu, kapitalist üretim biçiminin temel çelişkisi olan emek-sermaye arasındaki uzlaşmaz temel çelişkinin kendisinin keskinleşmesi ve proletaryanın toplumsal devrimini gündeme getirmesine götürür.

## TÜRKİYE'DEKİ DURUM

Türkiye'de kapitalist üretim ilişkileri, kapitalizmin avantajlarından farklı tarihi koşullar altında gelişmiştir. Türk kapitalizmi, emperyalizme bağımlılık ilişkileri içinde yükseldi. Ülke ekonomisinin, emperyalist bağımlılık ve egemenlik altında olması kendini toplumsal yaşamın tüm alanlarında göstermiştir. Türkiye'de kapitalizmin doğuşu ve gelişimi farklı koşullar altın-

da meydana gelmiş olsa da, kapitalist meta üretiminin tüm ekonomi yasalarını beraberinde yaratmıştır.

Türkiye'de devlet kapitalizminin, kapitalist üretim ilişkilerinin yerleşmesinde ve egemen olmasında çok önemli bir yeri olmuştur. Kapitalist üretim ilişkilerinin tüm alanlarda yaygınlaşması ile birlikte, devletin ülke ekonomisindeki baştaki ağırlığı azalmaya başlamış ve devlet işletmeleri ve bir bütün olarak devlet sermayesi süreç içinde oluşan tekeli sermayenin denetimi altına girmiştir.

Osmanlı İmparatorluğu döneminde egemen olan feodalite, Cumhuriyetle evrimci tarzda çözülmüş ve süreç içinde tasfiyeye uğramıştır. Aynı tarzda kapitalist üretim biçimi de evrimci biçimde egemen duruma gelmiştir. Feodal mülkiyet tekeli yerini evrimci yollardan kapitalizmin mülkiyet tekeline bıraktı. Gene aynı süreç içinde, kentlerdeki Pre-kapitalist ekonomik ilişkiler de dönüşüme uğradı. Kapitalist üretim ilişkileri bir sistem olarak



tüm ekonomi alanlarında egemen oldu.

Peki, bireysel mülkiyetinden uzaklaştırılan küçük mülk sahipleri nereye gittiler? Kapitalizmin gelişimi ile birlikte müfusun büyük bir çoğunluğunu mülksüzleştirerek, onları proleter, yarı proleter, işsiz ve yarı işsiz durumuna getirdi. 60'lı yıllara kadar tüm nüfusun çoğunluğunu oluşturan köylülük, şimdi kent nüfusu karşısında geriledi. Kentler ekonomik yönden olduğu gibi, nüfus yönünden de köylülük karşısında tam bir üstünlük sağladılar. Kentlere ve sanayiye doğru göç eden köylülük, buralara mülkiyeti ile birlikte gitmedi. Köylülüğün büyük çoğunluğu mülksüzleştiği için kentlere gitti. Böylece küçük üretici köylülük hem üretimden koparıldı ve hem de servetinden oldu. Köylülüğün bir kısmı proleter durumuna gelirken, bir kısmı ise, işsiz ve yarı-işsiz durumuna düştü. Mülk sahibi köylülüğün az bir kısmı ise, elindeki servet büyüklüğünde, kentlerde kapitalist mülk sahibi durumuna geldi. Onların da bir kısmı burjuvalaşma imkanını bulurken diğer kalanları da mülksüzleşerek, proleteryanın saflarına doğru yol aldılar. Kapitalizmin orman yasası olan rekabet yasaları karşı konmaz bir biçimde kendini gösterdi; sonuçta küçük burjuvaların kendileri mülksüz duruma düştü ve daha büyük kapitalist işletmelerin ücretli çalışanı durumuna geldiler.

Ekonominin kapitalist dönüşümü, kısa süre içinde büyük oranlarda üretimden ve üretim araçlarından koparılmış bir yoksullar nüfusu yarattı. Mülksüzleşme çok hızlı oluştu. Sanayi ise, dışa bağımlılığın sonucu olarak yavaş gelişti ve sonuçta, sanayinin talep ettiği kadar çok fazla nüfus oluştu. Tarımda kapitalizmin gelişimi ile beraber, fazla nüfusun bir kısmı bu alana yöneldi. Buna rağmen çok sayıda işsiz oluştu. Öte yandan, Sanayileşme sonucu çalışan işçi nüfusun bir kısmı ve ekonomik kriz sonucu ve hem de makinalaşma sonucu işten uzaklaştırıldı ve işsizler büyük bir ordu oldular.

İşsizliğin yüksek noktaya çıktığı yıllarda, işsizlere ve yarı- işsizlere yeni bir kapı açıldı. Bu kapı başta Almanya olmak üzere Avrupa kapısı oldu.

Türk devleti dışarıya meta ihracından önce emek-meta ihracına yöneldi. Çok kısa süre içinde bu emek-metalardan yüzbinlercesi kapitalist Avrupa'ya ihraç edildi. Türk devleti Avrupa ile emek-meta sözleşmeleri imzalamaya başladı. Geçmiş dönemin köle ticareti yerine modern köle (ücretli

emekçi) ticareti büyük bir gelir ve servet kaynağı olmaya başladı. Canlı işgücü ihracı Türkiye'ye önemli miktarda döviz getirdi. Çok tatlı bir ticaret!

Türkiye'deki fazla işçi nüfusun bir kısmının Avrupa tarafından emilmesinin yoğunlaştığı yıllarda, işçi ücretlerinde belirgin bir artış görülmüştür. 60'lı ve 70'li yılların ortalarında işçi ücretlerindeki göreceli artışın nedeni tek başına DİSK'in kurulması olarak gösterilemez, temel neden bu yıllarda, ücret hareketlerini etkileyen fazla işçi nüfusun sayısında düşüş görülmesidir. Sonra ne oldu? Avrupa kapıları birden bire yüzümüze kapandı. Bu sefer tersine bir süreç zorlanmaya başladı. Avrupa artık fazla nüfus olmaya başlayan işçileri geri göndermeye başladı. Bu dönem kimi zengin Arap ülkelerinin kapıları açıldıysa da, bu kapılardan çok az sayıda işçi girebildi. Gidenlerin bir kısmı ise, gitmeden önceki durumlarının daha altına düştüler, geriye dönecek parayı zor bulabildiler! Böylece, kapitalizmin işleyişi sonucu işçilerin ve küçük mülk sahiplerinin her geçen gün bir kısmının fazla nüfus durumuna gelmesiyle, zaten sayıları çok büyük olan işsizler ordusunun safları yeni yeni insanlarla dolup-taşmaya başladı. Artık fazla nüfusu emme yolları kapanmış, sayıları korkunç boyutlara ulaşmıştır. Öyleki, burjuvazi şimdi işsizler ordusundan ürkmeye başladı!

## BURJUVAZİNİN ÇÖZÜMÜ NÜFUSU KONTROL ETMEK

Avrupalı kapitalistlerin yaklaşık olarak 200 yıllık önce söyledikleri ve günümüzde kapitalistlerin tüm dünya çapında yaygarasını kopardıkları şeye Türk burjuvazisi de katıldı: nüfus fazladır. Çok eski zamanlardan beri dünyada nüfus fazlası olduğu söylenip durulmuş. Ancak nasıl oluyorsa insanlar yüzyıllardır daha fazla olanaklar yaratarak yaşıyorlar. Gene geçen yüzyıllarda kapitalistler ve din adamları gezegenimizin imkanlarının çok kısıtlı olduğunu ve fazla nüfusu beslemeye yetmeyeceğini ve bunun sonucu olarak emekçi sınıfların yoksulluğunun bundan ileri geldiğini ileri sürmüşlerdir. Bugün de emperyalist ülkeler, dünyada fazla nüfusun olduğunu söylüyorlar. Onlar, fazla nüfus olarak "üçüncü dünya" denilen bağımlı, geri bıraktırmış ül-



keleri kastediyorlar. Bu emperyalist devletlere göre, dünyanın büyük çoğunluğunun aç ve yarı-aç yaşıyor olmasının nedeni kapitalizmin dünya sistemi değil de, kendi tükettiğinden kat ve kat fazlasını üreten dünyanın emekçi nüfusedir. O halde çözüm, bu ülkelerdeki nüfus artışını kontrol etmek gerekir.

Bilim ve teknik alanındaki gelişme ile birlikte dünyadaki olanakların insanların beslenmesine yeterli olduğunu ve ulaşılan makinalaşma düzeyi ile tüm insanların daha iyi yaşama imkanlarının ortaya çıktığını biliyoruz. Eğer, dünya nüfusunun büyük bir bölümü aç ve yarı-aç yaşıyorsa ve eğer kapitalist ülkelerde işsizlik sürekli büyüyorsa ve yoksulluk artıyorsa bunun nedeni artık yıkılması gereken kapitalist üretim ilişkileridir.

Türk burjuvazisi de aynı burjuva koro içinde, Türkiye'de nüfus fazlası olduğunu böyle giderse herkesin aç kalacağını bunu önlemek için mutlaka nüfusu kontrol altına almak gerektiğini söylüyor. Fazla işçi nüfusun olmasının burjuvazinin yararına olduğunu söyledik. Ancak, Türkiye'deki fazla işçi oranı burjuva sınıfın istediğinden çok fazla. Böyle devam ederse "açlar ordusu" her şeyi sular altında bırakabilirdi. Burjuvazi bunun için kolları sıvadı. Devlet, nüfus kontrolü için yoğun bir propaganda kampanyası düzenledi. Koç Gurubu, bu amaçla özel bir çalışma içine girdi. Doğum kontrol yöntemleri üzerine çalışmalar ve yöntemler geliştirildi ve topluma sunuldu, Kürtaj serbest hale getirildi. Bu konuda yeni yeni yöntemler deneniyor.

Engels'in belirttiği gibi her dönemin kendi nüfus yasası vardır. Eğer toplum kendi nüfus gelişimini kontrol altında tutacaksa ve buna zorunlu olmuşsa, insanlar bunu, burjuvazinin fazla nüfus yaygaraları ve doğum kontrol yöntemleri ile değil, ekonomik gelişim yasalarının etkisi ile yapacaktır.

## DEVLETİN TOPLU İŞTEN ÇIKAR- MALARA ÖNCÜLÜK ETMESİNİN ANLAMI

Kapitalist devlet işletmeleri öteden beri çalışan işçilerin önemli bir bölümünü barındırmıştır. Halen devlet işletmelerinde çalışan işçiler tek tek her holdingin çalıştırdığı işçi sayısından daha fazladır. Devlet işletmeleri büyük işletmelerdir. Bura-

larda onbinlerce işçi çalışıyor. Bazılarında bu sayı yüzünü buluyor. TEKEL buna bir örnektir. Demir-çelik işletmelerinde onbinin üzerinde işçi birarada çalışıyor. Devlet işletmeleri hem işçileri yoğun olarak biraraya getiriyor ve hem de önemli sayıda işçiyi barındırıyor.

On yıllardır, hükümetler kendilerine toplumsal dayanak bulmak için devlet işletmelerine işçi almıştır. Bunu hükümete gelen her parti yapmıştır. Devlet işletmelerinde çalışan işçiler, devlete büyük servet kazandırmakla kalmıyor aynı zamanda işe alınmalarının bedeli olarak da "manevi" borç altına giriyor. Hükümetler sürekli olarak, devlet işletmelerinde çalışmayı işçilere karşı kullanmışlar; onları devletin diktası altında tutmuşlardır.

Daha yakın zamana kadar, devlet işletmelerinde çalışmak bir tür "iş güvencesi" sayılırdı. Öyleki işçiler devlet işletmelerine girmek için rüşvet bile verirlerdi. İşsizliğin kol gezdiği koşullarda devlet işletmelerinde iş bulabilenler kendilerini "şanslı" sayarlardı. İktidarlar, bu koşullar altında çalışan işçilere on yıllarca boyun eğdirdi, egemenlik altında tuttu. İşsiz kalmak korkusuyla devletin diktası altında kalmaya boyun eğen işçiler, uzun yıllar sınıf mücadelesi içerisinde yer almadılar. 60-80 yılları arasında meydana gelen sınıf eylemleri, devlet işletmelerinde çalışan işçiler dışında gerçekleşti. Devlet işletmelerinde çok sınırlı sayıda eylem ve katılım olmuştur. TÜRK-İŞ gibi sarı sendikaların ayakta tutan özellikle devlet işletmelerinde çalışan ve devletin egemenliğine boyun eğen işçilerdir.

Devlet işletmeleri bir taraftan nüfusun önemli bir kesimini sanayiye çekerek onları sınıf mücadelesi alanına çekerken; öte yandan onlar üzerinde tam bir dikta uygulamıştır.

12 Eylül'den sonra devletin fazla işçi nüfusun bir kısmını emme politikasına son verilmeye başlandı. Bunun yanında bu alanlarda çalışan işçilerin gerçek yaşam düzeyleri geçmiş yıllara göre belirgin bir düşüş gösterdi. Özcesi işçilerin yaşam koşulları, ücretlerdeki parasal artışa rağmen bozulmaya ve kötüye gitmeye başladı. Mutlak yoksullaşma süreci devlet işletmelerinde çalışan işçiler için de geçerlidir. Devlet işletmeleri makinalaşmaya yönelmedikleri halde işçi çıkardı. Özellikle son on yılda buralarda emekli olan işçilerin yerine yenile-



ri alınmadı. Mevcut üretim kapasitesi emek yoğunluklu olarak artırıldı. İşçilerin sömürülmesi arttı; yoksullaşma derinleşti; çelişkiler açığa çıktı.

Buna bir etkende, devlet işletmelerinin "özelleştirilmesi" oldu. Parça parça özelleşmeye başlayan devlet işletmelerinde ilk iş, işçilerin işten çıkarılması oluyor. Belediye işletmeleri bunun öncülüğünü yapıyor. Binlerce belediye işçisi işten çıkarıldı. Toplu işten çıkarmalar diğer devlet işletmelerine de yayılarak genişliyor.

Tekelci sermaye, uluslararası rekabet alanında daha iyi konum elde etmek için dolaylı kontrol ettiği devlet sermayesini doğrudan kendi kontrolü altına almak ve devlet sermayesini kendi sermayesine katarak, sermayesini daha da büyütme istiyor. Bunun için, daha az işçiden daha fazla sermaye biriktirmek amacıyla. Tekelci sermaye, devlet işletmelerini doğrudan kontrol ederek ve buralardaki işçilerin bir kısmını işsiz bırakarak, belkide sermaye birikimini hızlandırabilir. Bu olabilir ancak; bunu yapmakla, bu defa başka bir gelişmeye yol açıyor: yaşam koşulları daha da kötüleşen işçilerin sınıf mücadelesine katılmaları daha da hızlanacaktır. Zaten son yıllarda meydana gelen büyük işçi eylemleri devlet işletmelerinde olması bir rasanlı değildir. Bu demektir ki devlet işletmelerindeki işçilerin yaşam koşulları sürekli bozuluyor, işçiler ya işten atılıyorlar yada atılmak üzereler. Bu durum, yeni yeni eylemlerin oluşmasına yol açacaktır. Kesinlikle söyleyebiliriz ki sınıf mücadelesi daha yaygın, yoğun ve sert olacaktır.

Devletin, işçi çıkarmalarına öncülük etmesinin anlamı budur. Zaten çok yüksek olan işsizler ordusu, devletin girişimleriyle dev bir ordu haline geliyor.

## **BURJUVAZİ YÖNETEMİYOR, BİR DEVRİM KAÇINILMAZDIR.**

Hükümet, Türkiye'de 5 milyon işsiz olduğunu kabul ediyor. Herkes biliyorki gerçek rakam, resmi rakamların çok çok üzerindedir. Bu gerçeği, resmi rakam sahipleri de biliyor. Ancak, onlar her zaman toplumu nasıl iyi yönettiklerini göstermek için rakamları düşük gösterirler.

Şimdi ne olacak? Şimdiye kadar, fazla işçi nüfusunun çok önemli bir kısmını Avrupa çekti. Artık,

Avrupa kapıları bir daha kolay kolay açılmamak üzere kapandığına göre, sürekli olarak sayıları artan bu fazla işçi nüfusu ne olacak? Yakın zamana kadar devlet, bu fazla nüfusun bir kısmını eritirdi. Şimdi bu da mümkün değil. Üstelik, devlet resmi işsizliğin saflarını büyütüyor. Özel sektör ise, işçi atmak için çok büyük bir yarış içinde. Son aylarda yüzbinlerce işçi, toplu olarak işten atıldı. Burjuvazi yapabileceğini yapıyor: işçileri işsizliğe ve açlığa mahkum etmek. Burjuva sınıf, kapitalist ekonominin kopmaz bir işleyişi olan işsizliği, çözmez ve çözmek istemez.

Kapitalist üretim biçiminin hareket yönü, toplumun büyük çoğunluğunu işsizler ve yarı işsizler durumuna getiriyor. Tekelci sermayenin elindeki sermaye biriktikçe, diğer tarafta, işçi sınıfının yoksulluğu ve sefaleti de aynı oranda birikiyor. İçinde bulunduğumuz derin ekonomik kriz koşullarında emekçi sınıfın yoksulluğu ve sefaleti daha da derinleşmiştir. Sınıflar arası uçurum devamlı olarak büyüyor. Emek-sermaye çelişkisi keskinleşiyor. Bunu gösteren işçi eylemlerinde belirgin tırmanış var. Özellikle tensikatlara karşı mücadele, içinde bulunduğumuz dönemin en önemli mücadele nedeni olarak varlığını sürdürüyor. Tekelci sermaye babalarının ve onların politik babalarının toplumu yönetemedikleri ortadadır. Kapitalizmin temel çelişkileri, kapitalizm içinde çözümlenemez. Kapitalizmin çelişkileri, proletaryanın önderliğindeki toplumsal devrimi zorunlu duruma getiriyor.

Sermaye egemenliğine son vermenin nesnel koşulları sürekli olgunlaşıyor. Burada sorun ortaya çıkmış olan devrimci durumu, bir devrime dönüştürmektir. Devrimci kriz tüm ulus çapında yayılarak devam ediyor. Devrimci kriz, tüm sınıfları sürüklüyor. Ancak, burjuvazinin içinde bulunduğu kriz ne kadar derin ve keskin olursa olsun, eğer proletarya aktif devrimci eylemlerle, bu zamanlarda burjuva iktidarını deviremezse, burjuvazi kendi bunalımını geçici de olsa atlatabilir. Burjuva toplum yerini kendiliğinden bir sonraki topluma, sosyalist topluma bırakmaz. Burada devrimci zor, süreci suni olarak hızlandırıcı bir rol oynar. Zora dayanan devrim önümüzde tüm çekiciliği ile duruyor.

**Uğur GÜNDÜZ**



# 1 MAYIS 1992 GAZİOSMANPAŞA MİTİNGİ YA DA REFORMİST KATILIMLI DEVLET OPERASYONU

Üzerinden iki ay gibi bir süre geçtikten sonra 1 Mayıs 1992 üzerine düşünce belirtip yazı yazmak ilk bakışta yadırganabilir. Ama, konunun önemi bizi bu sorunu tekrar tekrar ele almaya zorluyor. Bundan sonra da zorlayabilir. Bu nedenle, ilk bakışta yadırgansa bile, konunun önemi kavrandığında sorunun üzerinde duruşumuzun haklı görüleceğinden hiç kuşumuz yok. Sorunun önemi, geçmiş 1 Mayıs'lardan farklı olarak 92 1 Mayıs'ının faşist TC Devleti'nin reformist akımları da ortak ederek bir operasyonla geçiştirmiş olmasında yatıyor. Operasyonun "başarılı" geçtiği Hayri Kozakçıoğlu'nun "sağduyulu" davrananlara teşekküründen belli oldu. Elbette Hayri Kozakçıoğlu, bu teşekkürünü 1 Mayıs'ı devrimci tarzda kutlamak isteyenlere değil, devletin gösterdiği yerde toplanmayı kabullenerek 1 Mayıs'ı devrimci özünden boşaltanlara etmişti. Kürdistan'da elini kanla yıkamaya alışmış bu adamın teşekkürünün içten olduğundan kimse şüphe etmemelidir. Buna sonra tekrar döneceğiz. Ondan önce, devlet operasyonunun nasıl başladığına ve aktörlerin kimler olduğuna bakmamız gerekiyor.

## BİRİNCİ BARAJ: SHP DESTEKLİ TÜRK-İŞ, DİSK, HAK-İŞ BİRLİĞİ.

Devlet, 1 Mayıs Operasyonuna

üç sendika federasyonunu biraraya getirmekle başladı Türk-İş her zamanki rolünü oynamaya çoktan hazır bekliyordu. Ancak, Türk-İş tek başına bu işin altından kalkamazdı. Çünkü kendinden beklenen görev 1 Mayıs'ı devrimci tarzda kutlamaya hazır işçileri salonların dört duvarı arasına hapsetmekti. Bu ağır bir görevdi ve bu görev için mutlaka daha birileri gerekiyordu. Bir çırpıda Hak-İş bulundu ve Türk-İş'in yanına yerleştirildi. Ne var ki her iki sendika da sarı sendikaydı ve militan işçiler üzerinde fazla bir etkinlikleri yoktu. Bunun için, işçi sınıfı üzerinde etkinliği "hala var sanılan" DİSK devreye sokuldu. Tekelci basının propagandasını gönüllüce üstlendiği bu üçlü ittifak oluşturuldu ve işçi sınıfının birliği gibi gösterildi. Böylece, operasyonun ilk ayağı tamamlanmış oldu. Hükümetin gereksindiği desteği vermede oldukça cömert davranan DİSK, elbette ki, 1 Mayıs konusunda da desteğini sürdürecekti. Bunun için, hükümetin "salonda kutlayın" talimatını eksiksiz yerine getirmeye koyuldu. Ne var ki, DİSK'in işçi sınıfı içindeki eski etkinliğinden eseryoktu. DİSK'in işçi sınıfının devrimci kesimini etkileyeceğini hesaplayan sermaye, hesabının yanlış olduğunu hemen sezdi. DİSK'in bırakalım işçi sınıfının devrimci kesimini, daha geri kesimi üzerinde bile bir etkinliği yoktu.

Sadece bu kadar mı? Salon kutlamaları için umut bağlanan Hak-İş'in de bir etkinliği olmadığı görüldü. SHP'li sendikalar ve bizzat SHP'nin kendisi devreye girdi. Buna Eğit-İş gibi liberal burjuvaların etkinliğindeki sendikalar da katıldı. Gerçi, Eğit-İş'in kitlesel anlamda bir etkinliği yoktu ama hiç olmazsa bir moral güç olabilir diye düşünüldü. Eğit-İş, gazete ilanları vererek DİSK, TÜRK-İŞ ve Hak-İş'in yanında olduğunu açıkladı, herkesi salonlara davet etti. İnönü, demeç üstüne demeç verdi ve "1 Mayıs'ın neşe içinde kutlanılacağını" açıkladı vs...

Ama tüm bu çabaların boşuna olduğu çok geçmeden burjuvazi tarafından anlaşıldı. İşçi sınıfının devrimci bir eyleme kalkışmasının önüne dikilen ilk baraj daha işin başında etkisiz kalmıştı. Öyleyse, ikinci bir barajın oluşturulması gerekiyordu.

## İKİNCİ BARAJ: MİT ANLAŞMALI SP MİTİNGLERİ

İkinci barajın mimarları MİT ile ilişkileri ayyuka çıkmış eski muhbirlerden Doğu Perinçek çevresi ve tabii ki, MİT. SP'nin önde gelen isimlerinden Doğu Perinçek ile Hasan Yalçın'ın MİT ile ilişkilerinden şüphe eden var mı bilemiyoruz. Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketi bu çevreyi 70'li yıllardan oldukça iyi tanır. 12 Eylül'den



sonra sıkıyönetim mahkemelerindeki tutumları ve söyledikleri de hafızalarda tazeliğini koruyor. Buna MİT'in iskartaya çıkardığı eski görevlisi Mehmet Eymür'ün Perinçek ve çevresi hakkındaki iddialarını eklemek gerekiyor. Kısacası Perinçek eski bildiğimiz Perinçek'tir. Ama buraya kadar söylediklerimiz, SP Mitinglerinin anlaşılmalı olduğuna yeterli kanıt sayılmayabilir. İş burada kalsaydı bir itirazımız olmazdı. Fakat bunun devamı var...

Oyunun, buna operasyon demek daha doğru olabilir, daha iyi anlaşılması için 1 Mayıs öncesi tartışmalara ve ortama bir göz atmak gerekiyor.

Ashında, tartışmaların önceki yıllarda yapılan tartışmalardan bir farkı yoktu. Geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi, 1 Mayıs'ın nerede kutlanacağı tartışmaların merkezini oluşturdu. 1 Mayıs, 1 Mayıs Ala-

nı'nda mı kutlanmalıydı; yoksa, "Alanlarda" demogojisi altında başka bir yerde mi? 1 Mayıs'ı devrimci özüne uygun kutlamak onu devrimci mücadelenin yükseltildiği güne çevirmek isteyenler 1 Mayıs Alanı'nda ısrar ediyordu. 1 Mayıs kutlamalarını devrim mücadelesiyle bağlarını keserek ele alanlar, yani onu reformist tarzda ele alanlar ise "Alanlarda" kutlayacağız demogojisiyle 1 Mayıs Alanı'ndan vazgeçmeyi öneriyorlardı. Bu öneriyi yapanların kendileri de gayet iyi biliyorlardı ki, "Alanlarda" denmesinden kasıt, 1 Mayıs Alanı dışında herhangi bir yerde kutlamaktı. Çünkü kimsenin aynı zamanda birçok yerde güçlü gösteri yapacak gücü yoktu. Yine de utanmadan, herkesin gözüne içine baka baka, sanki birçok alanda kutlama yapılacakmış gibi "alanlardan" sözediyorlardı. Ama bunun yanı sıra, demokratiğinden umut

kesmedikleri Demirel'in 1 Mayıs'ı yasallaştırmasını da bekliyorlardı. "Dergiler Platformu" adı verilen topluluk bu beklentinin tartışmalarıyla günlerini geçirdi. 1 Mayıs'a iki gün kala "Dergiler Platformu" denen reformistler topluluğunun hiçbir hazırlık içinde olmayışı reformistlerin niyetini açığa vurmuştu. Tıpkı geçtiğimiz yıl olduğu gibi, bu yıl da işçiler bir eylem yaparlarsa ona yamanıp iş yapar görünmeyi hesaplıyorlardı. Fakat bu yıl hesapları tutmadı. Bu defa sendikacıların eylem yapmaya niyetleri yoktu.

DİSK, TÜRK-İŞ HAK-İŞ operasyonuna bir-iki mırın-kırın etmekten öte bir tepki gösteremediler. "Alanlarda kutlayacağız", "Üretimden gelen gücümüzü kullanacağız" demogojisine sarıldılar ve demokrat maskeli faşist Demirel'in kendilerine vereceği izni beklediler. Beklentileri boş çıktı. Demirel

2 MAYIS 1989

HABERLER

İstanbul 1 Mayıs gösterilerinde ağır yaralanan bir genç komada

**Kurşun yağmuru**

CUMHURİYET/10

1 Mayıs'ta yine gergin bir gün yaşandı... Göstericilerle polis arasında çatışma çıktı...

**1 Mayıs'ta büyük gözaltı**

2 MAYIS 1990

2 MAYIS 1990

HABERLER

**Olaylı 1 Mayıs'ta çok yaralı var**

2 MAYIS 1991

HABERLER

CUMHURİYET/3

İstanbul'daki izinsiz yürüyüşlerde çatışma çıktı: 4 polis ve 10 gösterici hafif yaralandı. Toplam 600 gözaltı

**1 Mayıs'ta büyük kovalamaca**



hükümeti, reformist sendikaların dahi 1 Mayıs'ı kutlamalarına tahammül edemedi. Sendikalara izin vermeyen hükümet "Emekçi Cumhuriyeti" sloganı ile ortaya çıkan Doğu Perinçek'in Sosyalist Partisi'ne bir çırpıda ve birçok ilde izin verdi. Bu nokta önemli. Çünkü, Perinçek-Devlet Anlaşmasının (zımnî ya da doğrudan) temel belirtilerinden biri bu noktadır. Birazdan buna tekrar döneceğiz.

Öte yandan, hükümetin, burjuvaziye sıkıntıya sokmayacak bir 1 Mayıs Kutlaması'na ihtiyacı vardı. Bu ihtiyaç o dönemin özelliğinden ileri geliyordu. 1 Mayıs öncesi, Mart ve Nisan ortaları hükümetin kanlı faşist katliamları peşpeşe düzenlediği günlerdi. Bir günde 50-60 devrimcinin kanı akıtılıyordu. Kürdistan'da tam bir iç savaş sürüyordu. Burjuvazi, bunun uzantısı olarak İstanbul'da bir gecede birçok devrimciyi katletti. İşte bu kanlı yüzü gizlemek için 1 Mayıs bir fırsattı. Hükümet, ne şiş, ne kebab yanmadan bundan yararlanmak istiyordu. Eğer 1 Mayıs burjuvaziye karşı bir mücadele gününe, sınıflararası savaşın yükseldiği bir güne dönüştürülmeden ama öte yandan hükümetin demokrat maskesi düşürülmeden geçirilebilirse Demirel açısından bu bir başarı olacaktı. Çünkü, tam da o günlerde hükümet'in en çok ihtiyaç duyduğu şey; topluma kendisinin aslında demokrat olduğu ama, zorunlu ve başka çaresi olmadığı için "teröristleri" öldürdüğü mesajını vermektir. Üstelik aynı Demirel, seçim öncesinde 1 Mayıs'ı yasallaştıracağını, bunun bir gecelik iş olduğunu vaad etmişti.

**Demirel hükümeti, reformist sendikaların dahi 1 Mayıs'ı kutlamalarına tahammül edemedi.**

**Sendikalara izin vermeyen hükümet, «Emekçi Cumhuriyeti» sloganı ile ortaya çıkan D. Perinçek'in Sosyalist Partisine bir çırpıda ve bir çok ilde izin verdi. Bu nokta önemli. Çünkü, Perinçek-Devlet anlaşmasının temel belirtilerinden biri bu noktadır.**

İşte, sonunda 1 Mayıs gelip çatmıştı ve Demirel-İnönü ikilisinin sözlerinde ne kadar duracağı merak ediliyordu. Eğer, 1 Mayıs'a izin verirlerse hem sözlerinde durmuş hem de demokratlıklarını kanıtlamış olacaktı. Bu Demirel-İnönü hükümetine devrimcilere karşı ilan ettiği savaşta bir toplumsal destek sağlayacaktı. Kanıçıcı yüzleri maskelenmiş, kanlı elleri gizlenmiş olacaktı. Ama bir sorun vardı: Herşeye karşın 1 Mayıs mümkün olduğunca olaysız geçirilmeli ve ne olursa olsun 1 Mayıs Alanı'nda kutlanmamalıydı. Çünkü bu son nokta burjuvaziyle proleterya, devletle devrimciler arasında yıllara dayalı bir prestij, bir onur sorunuydu. Ve burjuvalar gayet iyi biliyordu ki onurunu koruyamayan bir sınıf kavgayı kaybetmeye baştan mahkumdu. İşte bu zor durumda Doğu Perinçek'in Sosyalist Partisi devlet, burjuvazinin imdadına yetişti. SP'ye izin verilirse hem reformistler, 1 Mayıs Alanı'ndan uzaklaştırılmış hem de 1 Mayıs Alanı'nda ısrar edenler ve devrimci çizgiyi savunanlara karşı düzenleyeceği katliama meşru

bir zemin hazırlanmış olacaktı. Nitekim, polis şefleri ve Kozakçıoğlu bu niyetlerini açıkça ifade ettiler.

Perinçek'in de buna gereksinimi vardı. Seçimlerde izlediği politika sonucu reformist çevreleri nasıl etkilediğini görmüştü. Eğer sadece kendisine izin verilirse devrimci bir çizgide gözü olmayan bütün reformist grupların salya-sümük peşinden geleceğini de biliyordu. Bu sayede, sol hareket içinde yıllar boyu süren tecriti kırmış, birçok grubu bir mitingde kendi bayrağı altında toplamış olacaktı. Perinçek kendi bayrağı altında toplananların bundan böyle kendisini tecrit etmek için herhangi bir girişimde bulunamayacaklarını bilecek kadar bilgi ve deneyim sahibidir. Oysa çok değil, daha iki yıl önce Perinçek'in -haklı olarak- ne ajanlığı bırakılıyordu ne de işbirlikçiliği. Bazı hareketler, onun muhabirlerini basın toplantılarına dahi almıyorlardı. Bırakalım aynı masada oturmayı, aynı bayrak altında toplanmayı, Perinçek'le birşeyi tartışmak bile ilkesizlik sayılıyordu. Perinçek, devletle girdiği anlaşma sonucu tüm





bu imajı ve durumu ortadan kaldırma olanağına kavuştu.

Devletle Doğu Perinçek'in çıkarlarınının bu kesişmesi, 1 Mayıs'ı devrimci tarzda kutlamak isteyenlerin önünde ikinci barajın temelini oluşturdu. Şimdi, biraz yukarıda, "tekrar döneceğiz" dediğimiz noktaya dönebiliriz. 1 Mayıs'ı siyasallaştığı ve amacından saptığı gerekcesiyle yıllardır yasaklayan burjuvazi, en ileri siyasal sloganları atan SP'ye miting izni veriyordu. SP daha izin verilmeden, izin alacağını bilmenin rahatlığıyla afiş ve bildiriler hazırlattı. "Emekçi Cumhuriyeti" gibi en ileri siyasal istemlerle ortaya çıktı. 8 Mart'ta kadınların miting başvurusunu reddeden, miting düzenleyen kadınların üzerine sivil faşistlerle polisi salan hükümet, başta İstanbul olmak üzere birçok ilde SP'ye miting izni verdi. Bundan

sonra gelen tüm miting istemlerini "Sosyalist Parti'nin mitingine katılın" diyerek geri çevirdi. Sendikalara tahammül edemeyen hükümet, "Emekçi Cumhuriyeti" sloganlı SP'ye rahatça izin verebildi. İzin vermekle kalmadı, Hayri Kozakçioğlu, 1 Mayıs'ı kutlamak isteyenleri SP'nin Mitingi'ne götürmek üzere neredeyse otobüs seferleri düzenleyecekti. Bu işte bir terslik vardı ama nerede? Dününü ve bugünü çok iyi bildiğimiz Kozakçioğlu ne olmuştu da, birdenbire demokrat kesilivermişti. Acaba sihirli bir el veya görünmeyen bir güç mü etkilemişti Kozakçioğlu'nu? İşin şakası bir yana, oyun o kadar açık oynanıyordu ki, görmemek için siyasi körden öte birşey olmak gerekiyor. Kozakçioğlu'nun sözlerinin aslında devletin, hükümetin politikasının dile getirilişinden başka birşey ol-

madığını söylemeye gerek yok. Başka bir ifadeyle, ortada Kozakçioğlu'nun kişiliğiyle ilgili birşey yok. Herşey, tamamen devletin politikası, hükümetin politikası olarak belirlenmişti ve İstanbul Valisi bu politikanın sadece basit bir uygulayıcısı idi. İstanbul Valisi bir yandan herkesi SP Mitingi'ne davet ederken, öte yandan 1 Mayıs Alanı'mı asker, polis, panzer ve köpekleriyle tutacağını, alana çıkmak isteyenlere karşı en sert önlemleri alacağını açıklıyordu. Kısacası, bir elinde havuç bir elinde sopa, öylece 1 Mayıs'ı karşılamaya hazırlanıyordu.

## MİMARLAR TAMAM; YA MALZEME

Perinçek-Devlet anlaşması (bu anlaşma zımnı mi, doğrudan mı bilmiyoruz, bilmemize de ge-



rek yok. Ancak, yukarıda belirttiğimiz düşünce ve kanıtlar böyle bir anlaşmanın varlığından şüphe ettirmiyor.) devrimci güçlerin 1 Mayıs Alanı'na çıkmasını engelleyen ikinci barajın temelini atmıştı, ama herşey henüz bitmemişti. Planlanan hedefe varılması için, reformist güçlerin SP Mitingi'ne katılıma ikna edilmeleri gerekiyordu. Bu görev doğal olarak Perinçek'in üstüne kalmıştı. Yılların deneyimine sahip Perinçek çevresi ne yapacağını biliyordu. Gücünün ve çapının farkında olan ve bu güç ve çapla birşey yapamayacağını bilen SP hemen "Şubeler Platformuna" bir çağrı yaptı. Ödün vermiş gibi "mitingün işçi sınıfına ve sendikalara açık olduğunu" söyleyerek, "birlikte güçlü bir işçi mitingini yapalım" çağrısında bulundu.

(2000'e Doğru, sayı 18) Ama ilk tepki hiç ummadığı biçimde oldu ve "ilk beş konuşmacı SP Mitingi'ne katılmama yönünde görüş belirttiler ve SP'ye ağır suçlamalarda bulundular. SP Mitingi'ne izin verilmesinin devletin tezgahı olduğunu savundular"(agy) Görüldüğü gibi SP Mitingi'nin devletle bir anlaşmanın ürünü olduğunu bizden başkaları da anlamıştır. Ne var ki bu konuşmacılar azınlıkta kalıyor ve kendilerine "Dergiler Platformu" adını veren topluluk da dahil olmak üzere çoğunluk SP Mitingine katılma kararı alıyor. Şüphesiz eğer Şubeler Platformu, SP Mitingine katılmama yönünde tavır alsaydı, SP'nin ve devletin planları suya düşecek, tezgahları bozulacaktı. SP tek başına kaldığında, miting alanına kaç kişiyi

getirebileceğini biliyordu. Bu nedenle, mümkün olduğunca esnek ve tavizkar bir tutum takınıyor ve ne yapıp edip reformist kesimleri de kendi mitingine çekmeye çalışıyordu.

Herneyse, sonuçta kendilerinin deyimiyle "anlaşma sağlandı". Onlarca Siyasi grup, 1 Mayıs Alanı hedefini bir yana bırakarak ve 1 Mayıs öncesi söylediklerini unutarak tıptış tıptış Doğu Perinçek'in bayrağı altında toplandı. Bu Gruplar arasında kimler yoktu ki? İbrahim Kaypakkaya'nın katilinden Doğu Perinçek'i sorumlu tutan Yeni Demokrasi'den, ajan provakatörlüğü bırakmayan Emek dergisine, 1 Mayıs öncesi mangalda kül bırakmayan Emegün Bayrağı'ndan, bir zamanlar "Aydınlıklar"ı Kürdistan'a sokmayan değişik Kürt örgütlerine kadar... Sosyalist Parti bayrağı altında bulunmalarını yadırgadığımız bir-iki devrimci hareket dahil her soydan ve boydan reformist akım GOP'ta SP bayrağı altında toplanmıştı. Doğu Perinçek kendi açısından çok haklı olarak şöyle diyordu: "Yirmi yıldır bugün bekliyordum." Gerçekten de öyle. Gerçekten de reformist akımların bu uzlaşmacı politikası olmasaydı, Doğu Perinçek bir yirmi yıl daha geçse böyle bir günü rüyasında bile göremezdi. İşte Perinçek'in hayalinden bile geçiremeyeceği şey olmuştu: Proletaryanın devrimci sınıf çizgisini temsil edenler hariç, herkes onun bayrağı altında toplanmış onu dinliyordu. Miting, İktidar dergisinin anlatımıyla tamamen SP'nin mitingini olarak geçmişti.

SP'nin mitingine katılarak devletle dolaylı uzlaşma yolunu seçen bu reformist takımdan bazıla-





rı var ki, işi iyice pişkinliğe vuruyorlar. Bunlardan Emeğin Bayrağı bu tutumun tipik bir örneğini veriyor. Şöyle diyor Emeğin Bayrağı: "...Ama devlet 1 Mayıs'da Sosyalist Partiye izin vermişti. Bu Sosyalist Parti'nin Komünistler, devrimciler, işçiler nezdinde tecrit olmuşluğundan yararlanmak isteyen devletin bir oyunuydu. Oyunu bir biçimde tersine çevirmek gerekiyordu."(EB. sayı 64) Daha altta devam ediyordu. "Ama SP bütün bir geçmişinde reformcu ve hatta devletçi çizgiyle işçi sınıfına, sendikalarına ve komünist öncülerine alanları kapayan faşist diktatörlüğün ilgisine mazhar olacaktı elbette. "İyi de, adama sormazlar mı? Madem bu, devletin bir oyunuydu, senin orada işin ne? diye. "Oyunu bir biçimde tersine çevirmek" için başka yol yok muydu? Örneğin, SP Mitingi'ne katılmak yerine işçi ve emekçilere 1 Mayıs Alanı'na hedef göstermek gibi... Ama bu yol nedense EB'nin aklının ucundan dahi geçmiyor. "SP'yi reformcu ve hatta devletçi" bir çizgi izlemekle suçla, devletin ilgisine mazhar olmasını doğal karşıla, sonra git onunla 1 Mayıs Mitingi üzerine görüş, anlaş...EB'nin söz ile davranış arasında tutarlılık denen şeyden haberi yok galiba. Sahi devletin oyununu bozmak amacındaysanız 1 Mayıs Alanı'nı neden hedef göstermediniz? Çünkü 1 Mayıs sonrası devlet yetkililerinin demeçlerine bakılırsa EB gibi reformist grupların GOP Mitingi'ne katılmaları devletin oyununu bozmak şöyle dursun, tam tersine yaşama geçirmiştir. Bu konuda ya biz yanılıyoruz; ya da "sağduyulu davranıp, yasadışı hareket-

lere girişmeyenlere teşekkür eden Kozakçioğlu. Başta EB olmak üzere diğer reformist akımlar 1 Mayıs'ı burjuvazinin cehennem gününe çevirseydi, Kozakçioğlu yine öyle teşekkür mesajı yayınlar mıydı dersiniz? Ya da Tercüman gibi gerici-faşist gazeteler "1 Mayıs'ta bayram havası" gibi manşetler atar mıydı sanıyorsunuz? (Elbette biz, reformist akımların 1 Mayıs'ı burjuvazinin cehennem gününe çevirmesini beklemiyoruz. Ama bu ikiyüzlü demogogları teşhir etmek için bir an varsayımlardan hareket etmek bazen zorunlu oluyor.) Yine de haksızlık etmemek için belirtmek gerekiyor ki, EB, SP'yi sadece "reformist ve hatta devletçi çizgi" izlemekle suçluyor. Ya onu ajan provakatörlükle, sınıf işbirliğiyle, hainlikle suçladıktan sonra 1 Mayıs'ta oturup anlaşanlara ne demeli? Tutarlılık açısından söylüyoruz; bu reformist akımların şimdi yapabilecekleri tek şey Doğu Perinçek'in rehabilitasyonunu sağlamak ve tekrar kendi aralarına almak üzere gerekçeler hazırlamaktır...

Ama biz Doğu Perinçek ile reformist akımların ilişkisini kendilerine bırakarak tekrar ana soruna dönebiliriz. Gerçekten de devlet, SP'nin desteğiyle ve reformistlerin iştirakiyle 1 Mayıs'ta ummadığı bir rahatlık bulmuştu. 1 Mayıs sonrası devlet temsilcilerinin demeçleri bu rahatlığı çok somut biçimde yansıtıyor. Devlet yetkililerinden, burjuva basına kadar tüm karşı-devrim cephesi 1 Mayıs'ın "olaysız" geçmesinden duyduğu sevinci ifade ediyordu. Bu sevincin yaratılmasında reformist cephenin dolaysız katkısı oldu. Çünkü, 1 Ma-

yas'ın devrimci tarzda kutlanması önüne dikilen barajın mimarları SP ile TC devleti olduysa bu barajın malzemesi de 1 Mayıs Alanı'nı hedef göstermeyip, GOP'a giden reformist akımlar oldu.

92 1 Mayıs'ında komünistler oldukça azınlıkta kaldılar. Bu bir gerçektir. Buna rağmen, yalnız kalmayı göze alan bir avuç komünist proletaryanın devrimci bayrağını taşımayı ve devrimci sınıf siyasetini izlemeyi görev bilip, gücü oranında hayata geçirdi. Burada önemli olan nicelik değil, niteliktir. Bundan sonra da yalnız kalmayı göze alarak proletaryanın devrimci sınıf siyasetinden asla taviz vermeyeceğiz. Sürü politikasına kapılmak komünistlerin değil, olsa olsa kendine ve sınıfına güvensiz oportünistlerin, reformistlerin işi olabilir. Herkesin burjuvaziyle uzlaştığı bir ortamda, tek kişinin bile uzlaşmayı reddetmesini önemli görüyoruz. Çünkü bu, kavganın sürdüğü anlamına gelmektedir. Çünkü bu, burjuvazinin zafer çığlıklarına gölge düşürmektedir. Gücümüz oranında 31 Mayıs'da "1 Mayıs alanına" şiarını yaşama geçirmeye çalıştık ve doğru devrimci tutum budur. Eğer bunda fazla etkili olamadıysak bu bizim değil, GOP Mitingi'nin devletin bir oyunu olduğunu bile bile GOP'a gidenlerin ayıbı oldu. Proletaryanın devrimci bayrağını zayıf bir güçle bile olsa taşıma onuru bize ait oldu. 1 Mayıs 1992, tarihe SP'nin Mitingi'ne katılanlar ile katılmayı reddedip, 1 Mayıs Alanı'nda diretenlerin ayrıştığı bir gün olarak geçti.

Hiçbir şey bu gerçeği tarihin sayfalarından silmeye muktedir değil...

**Taylan IŞIK**



# BELEDİYELERDE TIKANAN TOPLU SÖZLEŞMELER GREV VE SOKAĞA ÇIKMAYLA ÇÖZÜLECEKTİR!

*Belediyelerde toplu sözleşme görüşmelerinin tıkanması üzerine belediye işçileri, bazen toplu vizite eylemlerine, bazan iş yavaşlatmaya, bazan grev yasaklarına rağmen İETT'de olduğu gibi fiili grevlere başvuruyorlar, sokak gösterileri düzenliyor. Giderek sertleşen mücadele düzen karşıtı konumlara tırmanıyor. Şimdi İETT Hasan Paşa Garajı ve Doğançılar Park-Bahçeler Müdürlüğü işçileriyle yaptığımız söyleşiyi yayınlıyoruz.*

**Tıkanan toplu sözleşmenizle ilgili görüşlerinizi alabiliرمىz?**

**-Hasanpaşa İETT İşçisi.**

Sendikanın hazırladığı toplu sözleşme taslağında görüşülecek yaklaşık 3 maddemiz kaldı, diğer maddeler yani 100 - 102 madde aşağı yukarı eski şekliyle, hatta bir kaç madde de geri adım atılmış durumda.

**Hangi maddelerde geri adım atıldı?**

- En önemli maddelerden birisi olan disiplin kurulunu tasfiye etti. Bu çok önemli bir maddeydi, o geri gitti. Gerçi disiplin kurulu gene öngörülüyor ama disiplin kurulunun pek bir önemi kalmıyor. Eskiden disiplin kurulunun kararının sonucuna göre verilen ceza, şimdikine göre; işveren öngördüğü cezayı istediği zaman uygular. Disiplin Kurulu'nun kesilmiş cezayı geri gönderbilmek için ayrı bir çaba harcanması lazım. Bunun dışında zaten disiplin kurullarında bizim sürekli 4'e 3 (işveren lehine) evet 3'e 3 giriyorsa başkanlık onlarda 4'e 3 oluyor. Yeni oylama

sistemini koyduğumuz zaman sürekli başkanlık onlarda, geçmişten beri bir adım atılmadı, hala öyle devam ediliyor.

İkincisi, fazla mesai ücretlerindeki haksızlık. Bazı işyerleri cumartesi çalışıyor, bazıları çalışmıyor. Fazla mesainin cumartesi günleri yapıldığı işyerlerinde, ayda 8 yevmiye şimdi ki ücretlerle 500-600 bin, toplu sözleşmeden sonra 1 milyon gibi bir fark olacak. Bu haksızlık halen devam ediyor. Daha net olarak inceleyemediğimiz birçok madde var.

Biz, nakillerle ilgili olarak önceden 3 bölgeye ayrılmıştık. 3 bölgenin herhangi bir müdürlüğüne bağlı bir işçi, burdan kalkıp başka bir bölgenin müdürlüğüne gittiğinde 2 saat mesai verilir. Şimdi senelik izin alması, istirahat alması, herhangi bir sosyal izinden dolayı o işyerinde boşluk varsa, başka işyerinden oraya işçi kaydırılır, kaydırılması durumunda da mesai ödenmez ibaresini koymuşlardır.

**İşyerinin onayı alınır mı?**

-Onay falan yok. Onayı kaldır-

mışlar. Madde de; belediye hudutları içindeyse, istekli işçi çıkmaması durumunda işveren tarafından, o işi yapabilecek adam gönderilir diyor. Sözleşmede karşı koyacak güç yok. Şu an görüşmelerin arabuluculuk safhasındayız. Bir hafta on gündür devamlı gidip geliyoruz, birşey yok. Bekliyoruz. Geçen gece saat 10'lara kadar bekledik, dışarda beklememize rağmen, içerden çıkanlar doğru dürüst bilgi bile vermiyorlar. Mesela geçen gece işveren danışmanı Zaim Kaya denilen ( DİSK zamanında bizim şube başkanıydı) şerefsizi yakaladım Belediye Sarayı önünde. Dedim ki;«siz geçmişte böyle değildiniz, şimdi işveren tarafına geçtiniz, eskiden beri bir sözünüz vardı, hiç olmazsa buna dayanarak doğru bilgi verin.» O pat-küt birşeyler söyledi.

Son on gündür beri Belediye-İş kolunda genelde bir eylemlilik yaşandı. İETT'nin dışında önce 2 saatlik bir direniş yapıldı. Onun dışında vizite eylemiyle birlikte Belediye sarayının önüne gitme eylemi aynı gün yapıldı. O da oldukça



iyi oldu. Yaklaşık 15 bin işçinin katılımı oldu.

İşçiler hangi iş kolundan olursa olsunlar, kendilerini enflasyona karşı koruma yönündeki taleplerini gündeme getirdiklerinde, toplu sözleşmeleri imzalarsa da verdikleri ücreti deyim yerindeyse kaşıkla verdiklerini, kepçeyle geri alacaklar. Bunu biliyorum. Buna karşı mücadele edildiğinde de üçer-beşer açığa alınmalar başlıyor. İzmir Belediye işçilerinin tensikata uğraması gerçekleşti. Bu dört ayın üzerinde sürdü. İzmir'de belediye işçileri işten atıldılar. İstanbul Belediye işçileri ne yaptı. Kendi işkolundaki işçi arkadaşlarına sahip çıkabildi mi? Çıkamadı, Esas sorun bu. Yani işçiler işten atılırken işçilerin hep birlikte işverene karşı tepkilerini göstermesi gerekir. Şimdi ne güzel söylüyorsunuz, «Bizim eylemimiz vardı İETT işçileri bizim eylemimizi desteklemedi.» Niye desteklemediler, yarın İETT işçi-

lerinin başına gelmeyecek mi bu? Yarın başka işkollarındaki işçilerin başına gelmeyecek mi? Gelecek, en önemli sorun, herhangi bir sorun karşısında bütün işçilerin birlikte hareket etmesinin örgütlenmesini sağlayabilmektir. İşverenler birlikte hareket ediyor. birlikte tavır belirliyor, birlikte mücadele ediyorlar. Peki işçi sınıfı? Bu neden oluyor, neden kaynaklanıyor, bu yakıcı sorunu hep birlikte tartışalım.

Özellikle Belediye işçilerine karşı mahcup durumdayız. Kendimizi onlara karşı suçlu hissediyoruz. Ama yönetimin durumunu bildikleri için pek dışlama gibi bir durumumuz yok. Ama biz Belediyede alınan kararları şubemize götürdük, tartışma açtık, şubeyle ortak temsilciler toplantısını yaptık. Tartışmalarımızı, önerilerimizi getirdik şubeye. Belediyede yaşanan eylemlilikleri aktardık ve buna uyulmasını kendilerinden istedik. Yaklaşık 100 kişilik temsilci ve önder işçilerle yaptığımız tartışma sonun-

da şubeye ilettiğimiz önerileri ne yöneticiler ne de oradaki temsilci dikkate alıptartışmaya dahi açmadılar. Sadece bizim şubenin mali sekreteri, bizim sözleşmemizin gayet iyi gittiğini ve şu ana kadar herhangi bir tıkanmanın söz konusu olmadığını, işverenin bize yaklaşımlarının olumlu olduğunu, eylemlilik için herhangi bir gerekçenin olmadığını söyleyerek eylemlere katılmayacağımızı söyledi.

**Yani aynı işkolunda olmasına rağmen sadece kendi işyerini düşünüyor.**

Tabi sadece kendini düşünme gibi bir mantık var. Geçmişte, Zonguldak eyleminden tutunda Paşabahçe'ye kadar örnek gösterdiğimizde şube yönetimi ve başkanı aynen şunu söylüyordu. «Bizim işkolunda, belediye işçilerinde var mı? Eğer varsa Trakya'ya giderim, Kars'a da giderim. Zonguldak işçisinden, Paşabahçe işçisinden bana ne, bizim örgütümüz, merkezimiz var. Onlar gitsin sahip çıksınlar. Veya bizde söylesinler bizde gideriz.» İzmir yürüyüşçülerinin eylemini gösterdiğimizde de «Ben karar organı değilim, merkez karar alır, bize emir verir bizde buna uyarız.» diyordu. Şimdi de yan çiziyorlar. Sözleşmelerimizde karar alınıyor, ortak sözleşme yürütüyoruz, kaderimiz beraber yazılıyor, çiziliyor, alınan eylem kararlarına bizde uyulmuş diye öneri götürdüğümüzde de «Kararları alırken bize danışmadılar, bu konuda hiçbir öneri getirmediler, bizi bu konuda kobay olarak kullanacaklar, bunun içinde eylemlere girmeyeceğiz ve gitmeyeceğiz» diyerek daha önceki eylemlerde getirdikleriyle ne kadar tutarsız olduklarını ortaya koyuyorlar. İçimizde kararlı olan arkadaşla-





rimiz var, kısmende bizimle hareket edenler var, ama temsilcilerin büyük bir bölümü şube yönetimiyle aynı noktada hareket eden, aynı mantığı savunan insanlar. İşyerlerimizde, şubenin bize destek vermemesine rağmen biz elimizden gelen mücadeleyi veriyoruz. Ama genelde işçi arkadaşlarımızın henüz sınıf bilincinin zayıf olması bizim işkolunda şube yönetiminin etkili olmasına neden oluyor. Bir temsilcinin şube yönetiminin dışında alacağı karar bizim işyerinde pek tutmuyor. Hayata geçirdiğimiz bazı şeyler var ama genel yapı olarak tutmuyor. Bu işçinin örgütsüz ve sınıf bilincinin geri olmasından kaynaklanıyor. Yani istediğimiz düzeyde örgütlü bir yapıya sahip değiliz henüz.

**Doğancıardan İşçi-** Biz İstanbul işçisi olarak eğer sınıf kardeşlerimize bu desteği vermezsek, yarın aynı şey bizim başımıza gelecektir. Örneklerini yaşıyoruz. Toplu sözleşme önemli değil. Önce iş güvencesi istiyoruz. Önce taşaroluğu geri teptirmemiz gerekiyor. Bunu geri teptirmedikimiz sürece bizim sonumuz hüsrandır. Sadece bizim değil bütün işçilerin sonu hüsrandır. Onun için bu mesele bizim meselemiz. Özelleştirme, İzmir'de, belediye bazı işleri taşarona vermiş 600 bin liraya işçi çalıştırıyor. Sana 3,5 milyon verir mi? Sözleşme bittiğinde 4,5 milyon vereceğine, gözünü bizim 1,5 milyon paraya dikmiş. Onun için bizim meseleye kendimizin sahip çıkması gerekiyor. Bugün sözleşme sonunda N. Sözen bize 10 milyonda maaş verse sonumuz kötü. Önce iş güvencesi. Kamu sektöründe işçide bir hareketlenme var. Bu görülüyor, şimdiye kadar görülmemişti. Ama bu taşarolu-



ğu kesinlikle geri teptirmemiz gerekiyor. Bugün ilçe belediyelerde başladı temizlik, yarın İETT'ye de gelecektir. İETT'ye de gelmek zorunda. İETT'de eylemlerde bizimle beraber olmak zorunda.

Dünyanın nedesinde olursa olsun bütün işçilerin sorunları bir ve ortaktır. Siz İETT işçilerinden haklı olarak destek istiyorsunuz. Bunu sınıf kardeşi olarak istiyorsunuz. Aslında sizlerin isteği çok küçük, sınırlı ve dar. Niçin bütün işçilerden; Gıda işçilerinden, yol işçilerinden, tersane işçilerinden, kimya işçilerinden, demiryolu işçilerinden destek istemiyorsunuz. İşçilerin sorunu birse, hepsinden talep etmek lazım, hepimizin ortak mücadele etmesini sağlamak lazım. Bütün işçilerin ulusal planda olsun, uluslararası planda olsun eğer birlikte mücadeleleri organize edilemiyorsa, işçiler birbirine güvenemiyorsa, bir kısmı mücadele ederken, diğerleri susuyorsa, geri çekiliyor-

sa en önemli sorun budur. Esas yerine getirilmesi gereken bu. Herşey bizim elimizde, geleceğimizi güvence altına almakta bizim elimizde. Yeter ki biraraya gelelim, haklarımızı talep edelim, mücadele edelim.

İETT'den Bir İşçi-Arkadaşlar ben İETT işçisiyim. Son geçen seneki seçimlerde birtakım geriye düşmeler, tabi ki bizim İETT işçisine de yansdı. İşçi sınıfının mücadelesine inanmayan, işçi sınıfına inanmayan dernek yönetimi de bu bölgede oluşunca geniş bir muhalefet oldu. Muhalefet olarak sizin mücadelenize destek verdik. Özellikle Kartal işçileriyle beraberdik. Saray önündeki vizite eylemi ve Kağıthane yürüyüşüne en yoğun biçimde katılacağız. Geniş muhalefet belediye işçilerine görev verdi, şube yönetimiyle de muhalefet olarak görüşüyoruz. Ayrıca sizin mücadelenizi destekleyen tüm şoförlere kendi paralarımızla bildiri bastık dağıttık.

**Doğancıardan Bir İşçi-** Bazı diyorlar ya hani, «Belediyede çöpçü



ol ben sana kızımı veririm» Bu mantık bizimde üzerimizde. Yani ben kendimi güvenceye alayım da diğer tarafta işçi ne yaparsa yaparsın mantığı. Kamu kuruluşunda çalışan işçiler bu rahatlığı şimdiye kadar yaşadılar. Ama sermayenin oynadığı oyunlar, bu zamana kadar geldi ve özel sektörde olduğu gibi, kamu sektöründe de önceden, işçi çıkarılamaz gibi bir güvence vardı. Ama bugün kamu sektöründe işçinin güvencesi yok. Devletin politikası KİT'leri pazarlamak KİT'leri pazarladığı zaman işçiyi de pazarlayacak, işçiyi kapıya koyacak. Yani çıkarı neredeyse, özelleştirmede ise çıkarını oradan sağlayacak. Onun için İETT'de katılacaktır. Bugün olmazsa yarın olur. Bugün bizim başımıza gelen yarın onun başına gelecektir. Ben şuna seviniyorum bu aşamada; kamu sektöründe işçiler bu eylemleriyle özel sektöre göre mücadelede daha gelişmiş durumda. Bu bir gelişmedir. İşçi yarın kapıya konulacağını kestirdi artık. Bugün sözleşmeyi ne kadar iyi de yapsa bu sözleşme bizim için kurtarıcı değil. Yarın kapıya koyar. Bu nedenle işçi sınıfının birlik ve beraberliği önemli.

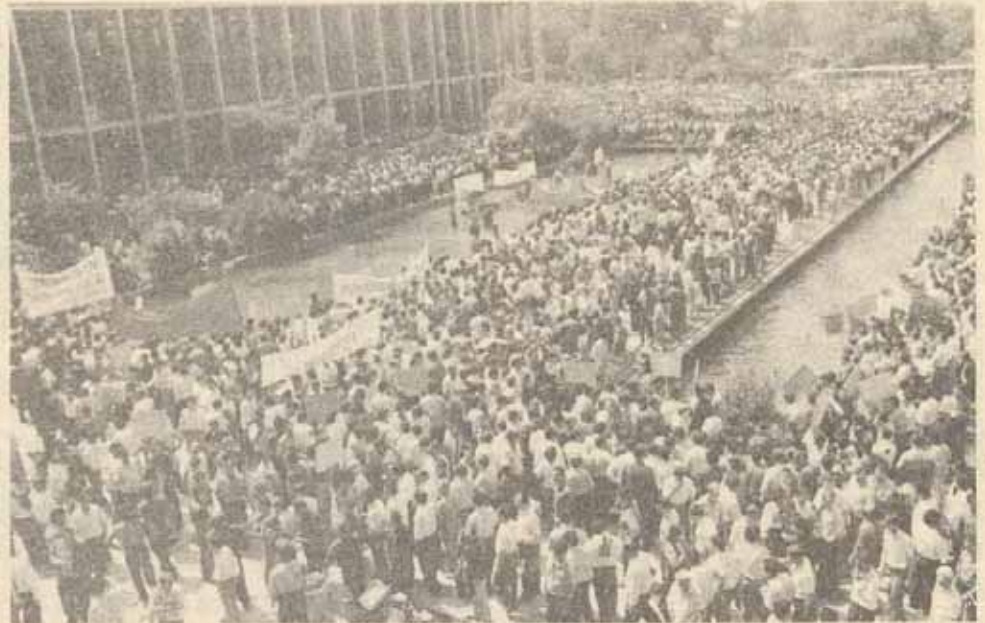
Dediler ki çöpçüler 1,5 milyon maaş alıyor. Geçen dönem her tarafta yazıldı. Dediler ki çok yüksek maaş veriliyor, ücretler çok yüksek belirlendi. Aradan bir zaman geçti o çok yüksek maaşlar, ev kirası ile kuru kemeğe yetmez oldu. Yani toplu sözleşme döneminde alınan o yüksek maaş bile birkaç ay bilemedin bir yıl sonra eriyip gidiyor. Enflasyon silip süpürüyor. Sorun toplu sözleşme döneminde yüksek maaş talebinin ötesi-

ne geçiyor böylece. İşveren yüksek maaş talebini karşılarsa bile hemen arkasından gelen enflasyon ile onu geri alıyor. Burda sorun yüksek ücret talebinin yanı sıra esas enflasyonun geriye çekilmesi, esas ekonomik yapıdaki bozuklukların düzeltilmesi noktasında kilitleniyor. Bunun güvencesi de ne bugünkü devlet, ne işveren sınıfı ne de onların düzeni. Bunun güvencesi, bizzat üretkenlerin yönetimde söz ve karar sahibi olması, üretkenlerin yönetmesidir. Eğer işçiler kendi iktidarlarını, kendi yönetimlerini kurmazlarsa, gelecek olan en yüksek talep dahi karşılanırsa hiçbir anlam ifade etmeyecektir, etmiyorda.

Doğancılardan Bir İşçi- Gündeme getirdikleri sorun işten atılmalarıdır. Bu çok önemli bir olaydır. Hergün duyuyoruz bilmem neredeki bir işyerinden işçi atıldı. Son açıklamalar dünkü gazetede vardı. Türkiye'de sendikali olarak bilinen işçilerden 60 000 kişi işten atılmış, son bir yıl içinde 60 000 iş-

çi atılmış bunun karşısında Türkiye'de hangi eylem örgütlendi, işçi sınıfı nasıl cevap verdi? İzmir belediye işçileri işten atılmalarına karşı Ankara yürüyüşüne çıkarken şunu söylediler: «İşten atılmalar hep 13 ve 17. maddelere dayanılarak yapılıyor. Öyleyse bu maddeler kaldırıl-sın. Bizim eylemimizin hedefi bu.» Ama işçi sınıfı herkesin sorunu olan böyle bir sorunda birlikte davranmıyor.

Türkiye'de bırakın işçilerin iş güvenliğini, TC Anayasasının güvencesi yok. Bunu 12 Martlarda 12 Eylülde yaşadık. Türkiye'de insanların yaşam güvencesi yok. İşçilerin iş güvencesi doğrudan kendi ellerindedir. Birleşmiş mücadeleci örgütlü gücündedir. İş güvencesi Zonguldak maden işçileri gibi, Paşabahçe cam işçileri gibi, İzmir belediye işçileri gibi, Pancar Motor işçilerinin ortaya koyduğu gibi doğrudan kendi güçlerine, kendi örgütlülüklerine, kendi mücadelelerine dayanarak, üretimden







gelen güçlerini ortaya koyduğu sürece işçilerin iş güvencesi vardır. Eğer işçilerden biri atılınca diğer bütün işçiler ayağa kalkabiliyorsa, işte asıl iş güvencesi! Başkaları sadece işten atılmaları meşru zemin hazırlayacak, buna kılıf uyduracaklardır.

*İETT'den Bir İşçi-* Hepiniz biliyorsunuz, günlerden beri bir iş güvencesi yasa tasarısı hazırlanıyor. Moğoltay'ın çalışmasında işçi sınıfına herhangi bir güvence getirecek veya kısmi güvenceler getirecek birşeyler olduğuna inanmıyorum. Bugüne kadar işveren cephesinde epey şeyler söylendi ve tasarıda birkaç kez elemeler yapıldı. Son şeklini kamu oyunundan saklıyorlar. Ki, son şekli de birşeyler çıkacağını zannetmiyorum. Yani Türkiye'deki bu sistem içinde ben işçi sınıfına iş güvencesi getirecek bir yasanın çıkacağına inanmıyorum. İş güvencesi, ancak sınıfın kendi örgütlülüğünden, sendikasına, örgütüne sahip çıkmasından geçer.

Birçok sendika yasa taslağını destekliyor, onaylıyorlar. TÜRK-İŞ konfederasyon olarak destekliyor.

*İETT'den bir işçi-* Mevcut sendikalar bugün devletin birer çarkı halinde. Dolayısıyla iktidar değişikliklerinden birşeyler umuyorlar. Ama bu sınıfın çıkarlarına yönelik değil tabii. Sendikalar ANAP'a karşı SHP ve DYP'nin işçilerin yanında olduğunu göstermeye çalışıyorlar. Devletin birer kurumudurlar yani. 1989 bahar eylemlerinden sonra bugün o potansiyelin daha da örgütlü olması gerekirdi. Eylemlerin daha da ileri sıçraması gerekirdi. Ama bugün, SHP-DYP iktidarından sonra hem sendikalarda bir suskunluk, hem de işçilerde bir durgunluk başladı. Zaten teslimiyetçi olan sendikalar şimdi hükümettekilerle siyasi yakınlık, siyasi birlik içinde. İşçiler arasında hakim olan durgunluk ve suskunlukta kendisine sosyalistim diyen, öyle geçinen SHP 'lilerin kitleleri kandırması etkili oldu. SHP-DYP hükümeti kurulduktan sonra bu

adamlara birer koltuk, birer araba, birer çanta verildi. Şimdi bakıyoruz, kendilerine devrimciyim, sosyalistim diyen bu adamlar sınıfın bilinçsiz kesimlerinden dahada geriye düşmüşler, rahatlarına bakıyorlar. Yine o bilinçsiz denilen sıradan işçiler sokaklara dökülüyor. Kendisine sosyalistim diyen bu sahte devrimciler kaçıp saklanıyorlar.

**Bizden bekledikleriniz?  
Dergi olarak mı?**

Bizim Devrimci Emek dergisi olarak yayın perspektifimiz; Türkiye ve Kürdistan emekçi sınıflarının kurtuluş mücadelesine katkıda bulunmak, geliştirmek, emekçi sınıfın nihai kurtuluşuna, sosyalizme varabilmektir.

*İETT'den Bir İşçi-* Sizden istediğimiz bizim mücadelemize destek olmanız, tıkanıtığımız noktalarda bize öncülük yapmanız, gerekirse yol göstermeniz, kamuoyu oluşturmanız. Türkiye'de sınıf sendikacılığı yapan sendika yoktur. Bunu baştan teslim ediyoruz. Kendimizi parti yerine de koymuyoruz. Ama işçi sınıfı kendi örgütünü, partisini kendi içinden çıkartmalı diyoruz. İşçi sınıfı, eğer kendi partisiyle bütünleşemezse hiçbir şey yapamaz. Bizim mücadelemizde bize destek olmanız başka ne olabilir.

**Devrimci Emek zaten bu konuda üzerine düşeni yerine getirecektir.**

*İETT'den Bir İşçi-* İşte bu, mücadele saflarında omuz omuza olmaktır.

**Bu söyleşi için teşekkürler.  
Bizler de teşekkür ederiz.**



## REFORMİZMİN BLOKLAŞMASI ÜZERİNE

Yakın zamanda, TDKP, TKKKÖ, TKP-ML HAREKETİ ve kendisine "TKEP" diyen bir çevreninde içinde bulunduğu reformist hareketler tarafından yeni bir reformist blok oluşturuldu. Bu reformistler tarafından kamuoyuna yönelik olarak yayınlanan "GÜÇ BİRLİĞİ" çağrı metni, devrimci sözlerle süslenmiş ama reformist özü açıkça sırtan bir metindir. Çağırıcılar, reformist öze sahip bu metin etrafında daha geniş bir bloklaşmanın çabası içindeler.

Bu reformist bloklaşma hareketi yeni görünmekle birlikte, TDKP dışında, diğer üçü tarafından aslında bir süredir devam ettiriliyor. TDKP'nin katılımı fillen oluşmuş bloku güçlendirmekten öteye gitmedi. Bu reformist blokun köklerini gerçekte daha eskilere uzatmak mümkün. Yeni olmakla birlikte bu dörtlü blok ilham kaynağını, fikir babalığını "Kuruçesme Platformu"ndan almaktadır. Bu çerçevede reformist dörtlü blok esas karakteri itibarıyla "Kuruçesme Platformu"nun yeni bir tekrarı değil, başka bir şey değildir. Bu platformun "Kuruçesme Platformu"ndan tek farkı onu oluşturanların henüz yasadışı konumlarına son vermemiş olmalarıdır. Bunun dışında herhangi bir fark aramak boşuna olacaktır. Kaldı ki, bu fark dahi bizzat bu güçler tarafından silinmek, ortadan kaldırılmak istenmektedir. Çünkü, bu güçlerin "yasadışılık" görüntüsü altında sürdürdükleri ortak çalışmaların ana hedefi yasallığa yöneliktir. Şimdiye kadar ki pratikleri bunu fazlasıyla doğruluyor. Elbette bu hedeflerini devrimci sözlerle örtülemeye, niyetlerini gizlemeye çalışmaktalar. Tıpkı "Kuruçesme Platformu"na katılanların kendi niyetlerini gizlemek için "biz Kuruçesme Platformunda devrimci bir çekirdek yaratacağız" demeleri gibi.

Bilindiği gibi "Kuruçesme Platformu", burjuva safalara sığınmış TSİP, TKEP, eski aydınlıkçı ajanlar, Troçkistler ve kerameti kendinden menkul bazı kişilerden oluşuyordu. Bazılar, daha o zamandan oluşmuş yasallık niyetlerini gizlemek için yukarıda aktardığımız iddiayı öne sürüyorlardı. Ama bu iddianın tam tersi gerçekleşti. "Kuruçesme Platformu"ndan "devrimci bir çekirdek" değil, çıka çıka SBP gibi reformist oluşumlar çıktı. Başka türlü nasıl olabilirdi ki? "Kuruçesme Platformu" tamamen kendi karakterine uygun oluşumlar yarattı. Ama bazı hesaplarla bazılar bu oluşumlardan dışlandı.

İşte şimdi, "Kuruçesme Platformu"ndan arta kalanlar, yanlarına "Kuruçesme"ye gelmemiş olanları da alarak "Kuruçesme" özlü yeni bir oluşum yaratma yoluna gidiyorlar. Yeni oluşumu reformist olarak nitelendirmemizin tek nedeni "Kuruçesme Platformu" artıklarının çabasıyla kurulmuş olması değil elbette. İşin bu yanı sadece bir ipucudur. Birazdan ana hatlarıyla "çağrı metni"ne değineceğiz. İşin bir yönünü bu oluşturuyor. Ama bizi yine aynı sonuca götüren bir şey var ki, okuyucunun gözünde bunu somutlamadan geçmek olmaz. Bu, reformist bloku oluşturanların ya da geçmiştir.

Örneğin kendisine TKEP diyen çevre 1983'ten bu yana sistemli bir şekilde müteveffa TKP'nin yönüne dümen kırmış, tüm ana politikalarını TKP'ye göre çizmiştir. Bu çizgi doğrultusunda, TKP-TSİP-TİP vb. ile "Sol Birlik"i oluşturmuş, yıllarca bu reformist blokun faaliyetlerini Türkiye'ye taşımaya çalışmıştır. Bununla da yetinmemiş, TKP ile siyasi birlik kararı almış ve birçok faaliyetini bu karara göre ayarlamıştır. TKEP'in bugünkü yöneticileri o zamanlar Haydar Kutlu'dan yüz bulmuş olsalardı şimdi çoktan TBKP saflarında olacaktı. Bu yüzden bugünkü "bağımsız" varlıklarını Haydar Kutlu'nun yüz vermemesine borçlular. TKP ile örgütsel birlik hedef ve umudunu son ana kadar yani TKP TBKP'leşinceye kadar koruyan bu çevre, TBKP oluşumundan sonra sanki hiçbir şey olmamış gibi devrimci bir üslup kullanarak TKP'ye sonraki TBKP'ye saldırmaya başlamıştır. Ama bu saldırı, onların gerçek niyet ve hedeflerini gizlemeye yetmiyor. Çünkü, geçmiş yıllardan bu yana izledikleri çizgiyi değiştirmemiş, tersine derinleştirmişlerdir. Nitekim, bugün geldikleri noktada birbirlerini Gorbaçov'culukla suçlamaya başlamışlar. Elbette, bunlar sadece geçmişte kalmış olsaydı. Şimdi sözünü etmek doğru olmayacaktı. Ama, bugün ortaya konan tüm tutum ve davranışlar, geçmiş çizginin bir kenara atılmak bir yana dahada derinleştirildiğini ve Marksizm-Leninizm'den tümünden kopma noktasına çoktan gelindiğini ortaya koyuyor. Kendilerinin deyimini kullanacak olursak "Teslim Töre'nin Marksizm'le olan sorunları" bunun bir diğer örneğini oluşturuyor. Marksizm-Leninizm'le sorunları olan bu çevrenin başını çektiği bir blokun devrimci olmasını hangi akli başında kişi bekleyebilir? Geçmiş ve bugünü reformizm ile tescil edilmiş bir



çevrenin ağırlık koyduğu bir blokun devrimci olmasını kim bekleyebilir?

TKKKÖ ise, TKEP adlı çevreden daha reformist bir çizgi ve siyasi geçmişe sahiptir. Bu hareketin 12 Eylül faşist darbesinden hemen sonra "kadroları koruma" adına, faşizme karşı hiçbir direnme hareketi içine girmeden "geri çekilme" kararı aldığı biliniyor. Bütün kadro, üye, sempatizan ve taraftarlarını 12 Eylül faşizmi ile başbaşa bırakıp ortadan kaybolan bu akımın 1980'ler boyunca durumu o kadar iyi biliniyorki bunu burada biz tekrar anlatmayacağız. Ama az bilinen bir yönü var ve bunun görülmesi gerekiyor. Bu yön TKEP çevresi gibi, TBKP ile flört yönüdür. TKKKÖ'nün Avrupadaki lider çevresi, özellikle TBKP'nin oluşumundan sonra Avrupada TBKP ile ilişkileri geliştirmeye çalışmış, onunla her alanda birliğin koşullarını zorlamıştır. "Sosyalist demokrasi" tartışmalarından geçilmeyen bu çevre her nedense, TBKP ile olan bu kısa flörtünü açıklamıyor. Bu bir yana 1980'ler boyunca Troçkist ve reformistlere sürekli kan veren TKKKÖ'nün Türkiye'de izlediği politik çizgi ortada. Troçkist ve reformistlerin değirmenine su taşıyan bu çevre şimdi Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketini reformist olmayan bir blok kurduğuna inandırmaya çalışıyor.

TDKP ve TKP-ML HAREKETİ'nden söz etmeye gerek bile yok. 12 Eylül öncesi geniş bir kitleyi etkilemiş olmakla övünen bu akımlar, 12 Eylülle birlikte taraftarları dahil herkesi 12 Eylül generalleriyle başbaşa bırakıp ortadan kayboldular. 12 Eylül dönemi boyunca hiçbir faaliyet göstermeyen; oportünizmin belirgin karakteri olan "en az direnme çizgisi" bir yana hiçbir direnme ve faaliyet göstermeyenlerin şimdi kuracakları blok reformist bloktan başka ne olabilir ki?

En sonu, bu dört akım 1 Mayıs 1992'de ajan muhbir Doğu Perinçek'in önünde diz çöküp aynı masaya oturmadılar mı? Ama, devletle anlaşmalı 1 Mayıs mitinginde Doğu Perinçek'in yanında yer almak bu akımların ilk günahı olmadığı gibi sonucusu da değil... Şimdi hepsi içten içe Doğu Perinçek'in sahip olduğu konuma gelmenin ateşiyle yanıp tutuşuyorlar.

Kısacası, TBKP yoluna çoktan giren TKEP, Troçkist ve Feminist akımların ara istasyonuna dönüşmüş TKKKÖ ile TDKP ve TKP-ML HAREKETİ'nin bir araya gelişleri bir raslantı değildir. Bunlara yenilerinin eklenmesini beklemek doğru olacaktır; zira Türkiye'nin nesnel koşulları aynıları aynı yerde ayrılari ayrı yerde buluşturmanın olanaklarını fazlasıyla taşıyor.

Ne var ki reformizm, tüm tarihi geçmişine uygun olarak Türkiye'de de uzun ve kalıcı bir birlik oluşturamayacaktır.

#### ÇAĞRI METNİ REFORMİZMİN BELGESİDİR!

Ortak çağrıda ortaya konan en ileri istem, Kürt ulusunun,ulusal kendi kaderini kendisinin tayinidir. Bu istem bile demokratik bir istemdir. Diğer sıralanan istemler, şimdiye kadar pek çok sol hareket tarafından ortaya konmuş olan ve bilinen sistem içi istemlerdir. Çağrıcılar, çağrılarının başında "özgürlük demokrasi-sosyalizm" mücadelesinden söz etmekle birlikte, politik istemlerde, kurulu kapitalist sistemi aşacak bir tek istem ortaya koyamamışlardır. Çağrının tüm politik istemler bölümü, düzen içi istemler niteliğindedir, çağrının "özgürlük-demokrasi-sosyalizm"den söz etmesi çok anlamsızdır. Oysa asıl sorun, sosyalizmin lafını etmek değildir. Asıl sorun bizi sosyalizme götürecek olan devrimci politik hedeflerdir, önlemlerdir. Proletarya ve tüm emekçi sınıfların önüne devrimci politik hedefler ve önlemler konmadan, sosyalizm amacına ulaşamaz ve sosyalizm amacı ayakları havada bir amaca dönüşür. Bunun için hiç kimse ortak çağrıcıların metinlerinde "özgürlük-demokrasi-sosyalizm" kavramlarının yanyana sıralanmasına aldanmasın. Burada bir sahtekarlık yapılıyor. Burada emekçi sınıf aldatılıyor. Burada proletarya kapitalist sistem sınırları içinde tutulmaya çalışılıyor.

Marksizm-Leninizm'le ilişkisini kesmemiş herkes bilirdi, özgürlüğü demokrasiyi kazanmanın ilk koşulu sermayenin devlet makinesini parçalamak ve ekonomik egemenliğin ortadan kaldırmaktır. Her kim ki tekelci kapitalizmin ekonomik ve politik egemenliği yıkılmadan emekçi halkın özgürlüğünü kazanacağını ve o ülkede gerçek demokrasinin sağlanacağını söylüyorsa, o kimse hem kendini ve hem de emekçi kitleleri aldatıyor demektir. Tekellerle, demokrasi bir arada olmaz. Özgürlükle, devlet bir arada olmaz. Tekelci sermaye genel olarak her tür demokrasinin inkarıdır. Tekelci sermayenin egemenliğine son vermeden emekçi sınıflar için bir demokrasiyi nasıl gerçekleştireceklerini ortak çağrıcılar bize gösterebilirler. Reformistlerin istedikleri burjuva demokrasisi ise, o bile, tekelci sermaye egemenliği altında olanaklı değildir. Oysa demokrasinin sağlanması için ön koşul olan tekelci egemenliğin yıkılması doğrultusunda bir tek istem bile yok. Bunun yanında faşist devletin yıkılmasına yönelik hiç bir mücadele görevi konmamış. Bunun sözü bile edilmiyor(!) Anlaşılan ortak çağrıcılar TBKP'nin "i-



leri demokrasi" platformunu öneriyorlar. Tabii TBKP'nin platformunu önerenler, kendilerini de TBKP'nin sonundan kurtaramayacaklardır.

Güncel istemlerle sosyalizm hedefi arasında hiç bir köprü kurulmamış durumda. Güncel istemlerle, sosyalizm arasında kesin bir kopukluk var. Emekçi kitleleri sosyalizme götürecektir olan şey, proletaryanın önderliğindeki Demokratik Halk Devrimidir. Devrimin temel sorununda Politik iktidarın ele geçirilmesidir. Demokratik Halk İktidarı bu devrimin temel iktidar hedefidir. Devrim ve iktidar hedefi ise, reformistlerin ortak çağrılarında yok. Böylece çağrıcıların tüm istemleri reformist karakterdedir ve sistem içinde kilitlemiştir.

### DEVİRİMİ HEDEFLEYEN DEVRİMCİ PLATFORMLAR

Türkiye ve Kürdistan'da devrimci durum yaşanıyor. Sınıflar mücadelesi ve Kürt ulusunun ulusal devrimci mücadelesi bir iç-savaş sürecindedir. Devrimci kriz tüm ulusu ve ulusları kapsayarak ilerliyor. Sınıflarası mücadele sertleşiyor. Faşist devlet terörü tüm yoğunluğu ile sürüyor. Böylesine devrimci bir sürecin yaşandığı Türkiye ve Kürdistan'da oluşacak olan platformlar devrimi hedeflemek zorundadır. Devrim dönemlerinde, evrim dönemlerinin taktikleri geçerli değildir. Devrim dönemlerinde taktikler devrimci olmalı ve doğmuş olan nesnel ortam iktidarı ele geçirmeye dönüştürülmelidir. Evrim dönemlerinin taktikleri ve mücadele yöntemlerine dayananlar ve bunda ısrar edenler, doğrudan devrimci dönemin gelişimi tarafından dışlanırlar, şimdiden dışlanmaya başlamışlardır.

Oluşturulan reformist platformun niteliği, dönemin devrimci karakterine aykırıdır. Platform devrimde değil, reformlarda ısrar ediyor. Bu anlamda ortak blok **gerici çizgide** hareket ediyor.

Türkiye ve Kürdistan'da devrimci durumun doğması, gelişmesi ve olgunlaşmaya doğru ilerlemesi sınıfların iradelerine rağmen bir nesneliktir. Devrimci proletarya hareketinin burada ki ertelenemez görevi, doğmuş olan devrimci durumu militan bir mücadele ile örgütlü olarak devrime dönüştürmektir. Çünkü her devrimci durum kendiliğinden devrime dönüşmez. Burada öncü olağanüstü önem kazanır. Devrimci durumun doğduğu koşullarda her şeyi öncünün kitleleri sürüklemeye gücü, cesareti ve girişkenliği belirler. Devrimci durumun bir devrime dönüşmesi için devrimin tüm güçlerini birleştirme ve tek bir devrimci otorite etrafında birleştirme ve gözüpük askeri saldırılar büyük önem kazanır. İçinden geçmekte olduğumuz tarihsel koşullar devrimi hedefleyen devrimci platformların oluşturulmasını gerekli kılıyor.

Devrimi hedefleyen bir devrimci platformun oluşturulmasında ön koşul, mücadeleyi geriye çekmeye çalışan, gericici durumda bulunan tüm reformist hareketlerden arınma ve onlarla ilişkileri kesmektir. Her tür gericiliği yenmeden devrimi başaramayız. Bu konudaki tutumumuzu çeşitli platformlarda ifade ettik. Burada bir kere daha tekrarlayalım: Devrimi hedefleyen gerçek devrimci güçlerle, ortak bir platform oluşturmaya hazırız. Eleştiri özgürlüğünü de içerecek olan devrimci platform, dönemi-mizin bir özelliği durumuna getirilebilir. Bu yöndeki devrimci politikamızı bundan sonra da sürdüreceğiz. Devrimci çizgide yürüyen mücadele-nin önünde büyük bir gelecek uzanıyor.

## ZENCİ İSYANI VE

Geçtiğimiz haftalarda dünya emperyalist sisteminin başı ABD büyük bir korku yaşadı. Ona bu korkuyu yaşatan yoksul zenci halkın büyük öfkesi-ydi. Kapitalist sistemin ihtişamına örnek olarak gösterilen ABD, kendi yoksullarının öfkesinin patlamasıyla temellerinden sarsıldı. Yıllardır görünmeyen böylesi olay emperyalist sistemin diğer ülkelere de şok yaşattı. Yoksul zenci halk "adalet yoksa, barış da yok" sloganıyla günler süren bir ayaklanma başlattı. Onlarca kişi öldü, yüzlerce yaralandı ve bu ayaklanmanın ABD ekonomisine faturası milyarlarca dolar boyutuna vardı. Yoksul halkın ayaklanma nedeni, görünüşte dört polisin bir zenciyi öldürmesiye dövmeleriydi. Ama, zenci halkı günlerce süren ayaklanmaya iten nedenler gerçekte çok daha derin ve yaygındır. Ayaklanma, refah ve zenginlik örneği gösterilen ülkelerin gerçekte ne kadar derin ve keskin çelişkiler içinde kıvrandığını gösterdi. Gerçekten, bugün ister ABD olsun, ister başka emperyalist ülke olsun, üretici güçlerin vardığı dev boyutlar sayesinde bolluk ve zenginlik içinde olmanın tüm olanaklarını içeriyorlar. Daha da ileri gidersek, özellikle gelişmiş emperyalist ülkelerde bolluk ve zenginlik olduğunu söyleyebiliriz. Ama, nasıl oluyor da, bolluk ve zenginlik ülkelerinde yoksulluk ve sefalet içinde yaşayan bir halk (üstelik nüfusun büyük çoğunluğu) olabiliyor ve bu halk günlerce süren bir ayaklanma yapabiliyor? Hem de, ABD gibi devlet zorunun en acımasız uygulandığı bir ülkede?

Bu soruların yanıtları var. Bu soruların yanıtlarını bilimsel sosyalizm iki-



# EMPERYALİZMİN ÖLÜMSÜZLÜK MASALLARI

yüzyıl önce Engels ile vermiştir. Engels, daha ikiyüzyıl önce "Konut Sorunu"nu incelerken modern toplumu üretiminin herkese gıda ve konut sağlayacak boyutlara vardığını kanıtlamıştı. O günden bu güne, üretici güçlerde, geçmişle kıyaslanmayacak ölçüde gelişme oldu. Bu gelişme sayesinde sinai ve tarımsal üretim dev boyutlara varacak olanaklara kavuştu.

Ama modern kapitalist toplumdaki tüm bu gelişmelere paralel olarak sefalet ve yoksulluk da arttı. Paradoks gibi görünen bu çelişki kapitalist üretim biçiminin temelinde yatıyor. Üretimin toplumsal karakteri ile mülk edinmenin özel biçimi arasındaki çelişki kapitalist toplumlarda zenginlik ile yoksulluğun bolluk ile açlığın yanyana ve aynı anda var olmasına neden oluyor. Bugün için üretici güçlerin içinde taşıdıkları gelişme potansiyeli kapitalist üretim biçiminin ortadan kalkması durumunda nasıl dev boyutlara varacağını göstermektedir. Bu potansiyel, çoğu durumda kapitalist tekeller tarafından açığa çıkarılmamakta, aşırı kâr peşinde koşan tekeller birçok teknik buluşu kâr oranını düşüreceği kaygısıyla çelik kasalarına kilitlemekteler. Yine de, üretimin vardığı boyutlar kapitalist üretim biçiminin ortadan kalkması durumunda dünya nüfusunun tüm temel ihtiyaçlarını karşılayacak durumdadır.

Zenci halkın, dünyanın en zengin ülkesinde yoksulluk ve sefalet içinde yaşarken ayaklanması bu çelişkinin emperyalist ülkelerde tüm hızıyla işlediğini bir kez daha göstermiştir. Emperyalist sistemin sosyalizm karşısında geçici başarılar elde ettiği; sosyalizm saflarında emperyalizmin gücüne övgü düzenlerin çoğaldığı bir dönemde zenci ayaklanmasının patlak vermesi tüm sahte parlıtları

ve yalan propagandaları alt üst etti. Evet, ABD'de zenginlik vardı, ama onun boyutlarında yoksullukta vardı. Bolluk vardı, ama onun kadar açlık da vardı. Diğer bir ifadeyle ne kadar zenginlik varsa o kadar yoksulluk, ne kadar bolluk varsa o kadar açlık ve yokluk vardı. "Adelet yoksa barışta yok" diyen zenci halkın ilk önce mağazalara saldırıp yağmalaması bunun açık kanıtıdır. Kaldı ki, bu zenci halkın ilk yağmalama olayı değildir. Yoksul halk, fırsat bulduğu anda bu eylemlere girişmektedir.

ABD'de yoksul halkın öfkesi patlamadan aylar önce, Ocak 1992'de Devrimci Emek'te şunlar yazılıydı: "Emperyalist ülkelerdeki zenginlikle sefalet birikimini anlamak için ABD'ye bakmak yeterlidir. Bu zengin ülkede, ücretli köle ve toplumsal köle durumundaki zenciler, son derece sefil bir yaşam sürdürüyorlar. Yoksul nüfus, evleri olmadığı için parklarda ve metrolarda yatıyor. Özellikle zencilerin yoğun olarak yaşadığı yerlerde (Harlem) ne zaman elektrikler biraz kesilse büyük yağmalama olayları olur. Yağmalama ihtiyaçtan doğar. Zenciler ve diğer yoksul insanlar, ülkenin muazzam zenginliği içinde, refah içinde yoksulluk çekiyorlar. Bu, varlık içinde yoksulluktur. Son yıllarda ise, işsizlik artmış durumdadır. Son olarak General Elektriğin ABD'de bulunan 75.000 işçiyi atacağını açıklaması ve gene inşaat işçilerinin işsizliği protesto eylemlerinin artması Marks'ın tezi ni doğruluyor: Kapitalizm koşullarında bir ülkede servet ne kadar büyükse, o ülkede emekçi sınıfların yoksulluğu da aynı biçimde çok derindir." (Devrimci Emek sayı 10).

Elbette, bizim bu sözlerimiz bir kahanetin falan ürünü değildir. Marks'ın kapitalizm ve Lenin'in Emperyalizm tahlillerine sıkı sıkıya sarıl-

mamız bizi kendiliğinden böylesi doğru sonuçlara götürüyor. Bu nokta önemlidir. Çünkü, tam da bu dönemde, sosyalizmin geçici ama büyük sorunlarla karşılaştığı, emperyalizmin ölümsüzlüğünü hemen hergün ilan ettiği ve sosyalist geçinen tüm hamkaların buna inandığı bu dönemde Marks'ın, Engels'in ve Lenin'in öğretilerine sıkı sıkıya sarılmak oldukça önem kazanmaktadır. Bu teori sayesinde, emperyalist propagandanın tüm şiddetine rağmen, büyük bir rahatlık içinde, zenginlik ve bolluk içinde görünen emperyalizmin derin çelişkiler içinde kıvrandığını ve sosyalizmin tüm maddi önkoşullarını hazırladığını, emperyalizmin sosyalizmin öngünü olmaya devam ettiğini söyleyebiliriz.

Zenci ayaklanması bunu fazlasıyla doğrulayan derslerle doludur. Bu ayaklanma, aynı zamanda emperyalizmin ölümsüzlüğü üstüne söylenen masallara da son verdi. ABD'li emperyalist efendiler örgütsüz ve silahsız bir halkın, iktidarı ele geçirmeyi aklının ucundan bile geçirmeyen bir kitlenin ayaklanmasından müthiş korktular. O kadar ki, ordularını alarma dahi geçirdiler. Korkan, sadece ABD'li emperyalist efendiler olmadı. Emperyalist merkezde meydana gelen depresin şiddetini tüm sistem hissetti ve depresin şiddetini hisseden feryadı bastı.

Zenginlik ile yoksulluk, bolluk ile yokluk, refah ile sefalet arasında çelişki derin boyutlara varan saçma bir çelişkiye dönüşmüştür. Yoksul zenci halk bu çelişkiyi çözmek için ilk hamleyi örgütsüz ve disiplinsiz bir şekilde yaptı. Başka yerlerde girişilecek ikinci, üçüncü hamleler birinciden alınan derslerle yüklü olarak gerçekleşecektir. En azından Türkiye için bu böyledir.

**Özgür ZORLU**



# TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN DEVRİME GEBE!

Türkiye ve Kürdistan'da yaşanan sürecin bir iç savaş olduğundan artık kimse kuşku duymamalı. Genelkurmay Başkanı'nın da açıkladığı gibi bu "adı konmamış" savaş bir süredir başlamış durumdadır. Biz, ilk buna işaret ettiğimizde bu savaş henüz filizlenme ya da başlangıç halindeydi. Aradan geçen zaman saptamamızı doğrulayan gelişmelerle doldu. İç savaş, artık daha net ve rahat görülebilecek boyutlara vardı. Zaman zaman yoğunluğunu kaybetse de, süreç temel olarak bu yönde geliyor. İç savaşın yoğunlaştığı öyle dönemler oluyor ki, faşist devlet tank, top ve savaş uçaklarını yoğun bir biçimde kullanma ihtiyacını hissediyor ve kullanıyor. Kürdistan'da, abartısız olarak söyleyebiliriz ki bu sürekliliği bir hal almıştır. Elbette iç savaş sadece ve sadece nüfusun bir kesiminin diğer bir kesimiyle açık silahlı çatışması olarak ve sokak çatışmaları şeklinde görüp algılayanlar bugün Türkiye ve Kürdistan'da yaşananlara iç savaş adını vermekten uzak olacaktırlar. Ama böyleleri, devrim, kapılarını çalana kadarda devrimin geldiğini göremeyeceklerdir. Faşist devlet, henüz nüfusun belli bir kesimini tamamen karşısına almış olmamakla birlikte devrimcilere, yurtseverlere ve komünistlere karşı bir iç savaş tüm gücüyle yürütmektedir.

Biz, Demirel'in geliş nedenlerinden birisinin bu savaş yürütmek olduğunu, kısacası Koalisyon Hükümetinin bir iç-savaş hükümeti olduğunu aylar önce göstermeye çalışmıştık. Demirel-İnönü ortaklığının ürünü olan faşist hükümet bugüne kadar yürüttüğü icraatları bizi yanıltmadı. Bir yandan demokratik aksesuarı öte yandan daha geniş bir toplumsal destek amacıyla hükümet ortaklığına alınan İnönü, hükümetin faşist karakterini ve iç-savaş amaçlı kuruluşunu gizlemeye yetmedi, yetmiyor. Hatta daha ileri giderek, İnönü, iç-savaşın daha kolay yürütülmesi için hükümete alındı demek daha doğru olacaktır. İki yüzlü tavırları ve demagogileri ile İnönü, bu görevini layıkıyla yerine getirmeye çalışıyor ama hükümetin işlevi ve yüzü tül perdenin arkasından açıkca sırtıyor. Aradan geçen süre, mevcut hükümetin DYP-SHP ortaklığından ibaret olmadığını aynı zamanda MÇP destekli hatta sermaye egemenliği söz konusu olduğunda tüm burjuva partileri destekli bir hükümet olduğunu kanıtlamıştır. Sadece bu kadar değil. Demirel'in Orta-Asya ülkelerine yaptığı gezide faşist Türkeş'i yanına alması Türkeş'in sergilediği tavırlar ve yayılmacı politikalar doğrultusundaki demeçleri

burjuva basına bile "Demirel, kendi söyleyemediklerini Türkeş'e mi söylüyor" sorusunu sordurdu. Doğrusu budur ve bu tavır Türk burjuvazisinin iki yüzlü, kaypak dış politikasının basit bir dışa vurumundan başka bir şey değildir.

Bugün iş başında olan hükümetin, tekeli sermayenin en gerici, en kanlı açık bir diktatörlüğünden başka bir şey olduğunu düşünenler açık ki, bu iddialarını kanıtlamak için abesle iştigal etmek zorunda kalacaklardır. Hergün ve günün her saati hükümeti, sermaye egemenliğinin açık terörist yöntemlerle ayakta tutabildiğini göstermektedir. Rahatça şunu söylemek mümkündür: Koalisyon hükümeti TC tarihinin tanıdığı en terörist hükümetlerden biridir. Biraz daha ileriye gidecek olursak bunun Evren dönemi hükümetlerden bile daha kanlı olduğunu söyleyebiliriz. Newroz olayları sırasında bütün bir yerleşim merkezinin (Cizre ve Şırnak) toptan yok edilmesini planlamak, bu olmayınca yüzlerce savunmasız insanı öldürmek 16-17 Nisan'da görüldüğü gibi Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da bir gecede 50-60 devrimci-yurtseveri katletmek ve bunu savunmak sermayenin terörist diktatörlüğünden başka neyle izah edilebilir?

Hükümetin faşist karakterini gizlemek için "tekeli cumhuriyet" gibi demagogilere yasama-yargı-yürütmenin ayrılığı gibi malzemelere sarılacak olanlara yasama ve yargının uzun zamandır ve kendiliğinden kendi güçlerini yürütmenin emrine verdiklerini sadece hatırlatmak durumundayız. Kaldı ki bu fazla bir şey ifade etmiyor. Sermaye sınıfı kendi egemenliğini hükümet, onun emrindeki devlet güçleri gibi malzemelerle sürdürmektedir. Bunu daha da daraltmak istersek MGK'nın her şeyin üstünde olduğunda söyleyebiliriz. Böylesine daraltılmış bir yürütme komutası ve bu komutanın emrindeki faşist devlet güçleri bugünkü sermaye egemenliğinin temel direğidir.

Özellikle Kürdistan'da TC devleti, egemenliğini toplumsal konumuyla değil, askeri güçlerinin varlığıyla sürdürmektedir. Kürdistan'da sürekli bir savaş hali olduğu biliniyor. Bu savaş, ANAP hükümetleri döneminde de vardı. Ama Kürdistan sorununu "demokratik yöntemlerle" çözeceği iddiasıyla gelen Demirel-İnönü koalisyonu bu savaşın daha çok yoğunlaştırmaktan, daha kanlı boyutlara vardırımdan başka bir şey yapmadı. Tam bu arada İçişleri Bakanının açıklamalarını



hatırlatmak gerekiyor. "Asmayıpta besleyelim mi" diyen faşist Evren'den sonra "Öldürüp yoketmek" ten, "e-zip-beyin dağıtmak"tan en çok söz eden Demirel'smet Sezgin ikilisidir. Demirel, "kan kanı getirir demek fevkalade yanlıştır" diyerek devletin terörist icraatına yönelik en ufak bir eleştiriye dahi tahammül edemezken faşist Sezgin "bizden bir giderse onlardan beş gider" diyerek ve faşist polise sürekli destek ve moral vererek tüm katliamları desteklediklerini açıkça belirtiyorlar.

Demirel-İnönü hükümetinin terörist yüzü bu kadar açık. Bir o kadar açık olan şeyde onun demogog yanısıdır. Nasıl ki, mevcut hükümet TC tarihinin tanıdığı en kanlı hükümetlerden biriye TC tarihinin en yalancı ve iki yüzlü hükümetidir aynı zamanda. Demirel, bu çizgide hiçbir sınır tanımıyor. İnsanlar sokak ortasında sorgusuz-sualsiz katledilirken hukukun içinde kalmaktan insan haklarından söz edebiliyor. Başka bir yoluda yok. Bu kadar terör ve işkence ancak olağan üstü bir demogoji, yalan ve ikiyüzlülükle; toplumun "bu kadar yalan söylüyor olamaz" diyeceği kadar yalan bir propaganda ile örtülenebilir. Newrozda yaptırdığı katliam sırasında Kürt halkına şefkat vadedmesi Orta Asya'ya yayılmacılık amacıyla, Pantürkizm hayaliyle Türkesi yanına alarak gittiği ülke toplumlarının gözlerinin içine baka baka "yayılmacılık amacımız yoktur" demesi vb. daha pek çok örnek başka türlü açıklanamaz. Sezgin ve İnönü bu yalan makinasında diğer temel unsurdur. Yalan ve demogoji o kadar çok, sık ve yaygın kullanılıyor ki Hitlerin propaganda Bakanlarının gölge de kaldığını söylersek hiç abartma yapmış olmayacağız. Artık insan hakları üzerine her demeç bir katliamın, demokratikleşme üzerine her demeç yasak ve baskının habercisi olmuştur.

Esas olan, bu süreçlerin üzerinde aldıkları maddi temel olmakla birlikte burada, kişisel özelliklerin belirli bir rol oynadığını belirtmek durumundayız. Bu çerçevede, Demirel-İnönü ikilisinden birinin eski bir gerici-faşist oluşu diğerinin, ömrünü bu devleti kurup yaşatmaya harcamış bir aileden gelmiş olması vurgulanmalıdır. Demirel, 12 Eylül 1980'den bu yana tekeli sermayeye, Evren'in yapacaklarını ve yaptıklarını kendisinin misliyle yapacağını anlatmak için çırpınıp durmuştur. Demirelin 12 Eylül faşizmine tüm karşıtlığı tekeli, sermayenin kendisi dururken Evren'i getirmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Bunu, dolaylı bir biçimde ama defalarca ifade etmiştir. Bu anlamda Demirel'in bugünkü çizgisine şaşanlara şaşmak gerekiyor. 1970'li yılların ortasında faşist MHP destekli milliyetçi

cephe (MC) hükümetlerini kuran Demirel daha o yıllarda faşist karakterini açığı vurmuştur. Faşist MC hükümetleri döneminde sivil faşistler en önemli gelişmelerini sağlamış devletin tüm kilit noktalarına yerleştirilmişlerdir. İşte bu Demirel, birçok reformist çevre dahil "solcumsu" kesim tarafından demokrat olarak topluma tanıtılmakta, akıttığı kan karşısında bir-iki sızlanmadan sonra demokratikleşme konusunda kendisinden ne kadar ümitvar olduklarını gösteriyorlar.

İnönü'den fazlaca söz etmeye gerek yok. Bugüne kadarki tüm demeç ve davranışlarıyla faşist devletin hiçbir pratiğine karşı gelmeyeceğini defalarca kanıtlanmış olan İnönü'nün büyük bir yetenekle demogoji yapmayı hızla öğrendiğini belirtmek yeterli olacaktır. Faşist devletin terör ve katliamlarına İnönü'den karşı tavır bekleyenler, ezilen yığınları aldatan reformist akımlardır.

## EKONOMİK VE SİYASAL BUNALIM AĞIRLAŞMIŞTIR!

Demirel hükümeti, tekeli sermayeyi ekonomik ve siyasal bunalımdan çıkaracak bir kurtarıcı olarak algılandı, işe böyle başladı. Demoralize olmuş ve sistemden kopma sürecine girmiş, sorunlarının çözümünü kendi eylemlerinde aramaya başlamış ezilen yığınları tekrar sisteme bağlamak ve girdikleri "tehlikeli" yolu tıkamak için burjuva cephe dev bir propaganda başlattı. Televizyon, radyo ve burjuva basının yanı sıra TÜRK-İŞ HAK-İŞ, DİSK gibi işçi sendikaları, Eğitim-İş gibi memur sendikası hükümete destek yarışında birbirinin önünü geçmeye çalıştılar. Bu geniş destek yetmediği zamanlarda burjuva muhalefet muhalefet etmekten vazgeçip hükümeti destekledi. Böylece tüm temel sorunlarda sermaye egemenliğini masaya yatıracak derinlikteki sorunlarda faşist hükümet arkasında bugüne dek görülmemiş bir destek buldu.

Tüm bu desteğe rağmen tekeli sermaye temel sorunlarından hiçbirine kalıcı bir çözüm getiremedi. Ertelelenen ve bastırılan sorunlar bir süre sonra daha kronik ve daha boyutlu olarak ortaya çıkmaya başladı. İşsizlik, hayat pahalılığı "Kürt sorunu" kendilerinin deyimiyle "terör", doğru ifadeyle, devrimci hareketin yükselişi bir türlü durdulamadı. İşçi hareketi bir kaç aylık geçici düşüşten sonra tekrar yükselme eğilimine girdi. Üstelik Türk-İş, DİSK, Hak-İş barikatına rağmen.

Demirel, daha hükümeti kurmadan devraldığı ekonominin bir enkaz olduğunu söylemeye başlamıştı. Gerçekten de, ANAP iktidarları döneminde ekonomik



sorunlar ağırlaşmış ve kronik bir hal almıştı. Enflasyon, yükselme eğilimini sürekli korumuş iç ve dış borçlar büyük bir artış göstermişti. Cumhuriyet tarihinin en borçlu dönemine geçtiğimiz yıl girildi. Yüksek enflasyonla birlikte gelen yüksek iç ve dış borçlar ekonomiyi tıkanma noktasına getirmişti. Aradan geçen süre, sistemin bu temel sorunlarını ne Demirel'in ne de başka bir burjuva iktidarın çözme yeteneğinde olmadığını kanıtlamıştır. 7-8 ay geçmesine rağmen Demirel hala "ekonominin iki yakasını bir araya getirmeye" çalışmaktan söz ediyor. Geleceğide yok. Çünkü, sorunlar sistemin kendi iç yapısından kaynaklanmakta ve dolayısıyla sistemin kendisine yönelmeyen hiç bir çözüm kalıcı olamaz. Ekonomik doku, ANAP hükümetleri döneminde bozulduysa bu, ANAP hükümetlerinin beceriksizliğinden değil, burjuva çözümlerin çözümsüzlüğünden kaynaklanmaktadır. Nitekim, "ekonominin iki yakasını bir araya getirmeye" çalışan Demirel hükümetinin tüm icraatı, sorunları çözmek bir yana daha da ağırlaştırmaktan başka bir sonuca yol açmadı.

İşsizlik korkusu ve tensikatlar, Türkiye işçi sınıfını eyleme sürükleyen olguların başında geliyor. İşsizlik korkusu tüm işçi sınıfını sarmış durumdadır. Bu korku, düşük ücret korkusundan çok daha derin ve kişiyi eyleme sürükleme özelliklerine sahiptir. Çünkü, belirli bir yaşa gelmiş ve artık yeni bir iş bulma imkanı olmayan bir işçi, işten atılıp işsiz kaldığında tüm ailesi ile birlikte açlığa mahkum olacağını çok iyi hissetmektedir. Bunu göze almaktansa ne yapıp yapıp işten atılmayı önlemeyi düşünmektedir. İzmir belediye işçilerinin ölümü göze alarak haftalarca yürüyüp Ankara kapılarına dayanmalarının temel nedeni budur. Yanı sıra, belediye işçilerinin eyleminin diğer önemli özelliği eyleme en geri işçilerinde katılmış olmasıdır. Bu, onların ani bilinçlenmelerinin ürünü değil, çaresizliğin ve aç kalma korkusunun ürünüdür. Yurtiçi Kargo işçileri yada Toros Gübre işçilerini bu denli eyleme sürükleyen, dirençli yapan bu aynı öğelerdir. En geri işçi bu iki unsuru en çok okumuş bir aydından daha iyi anlama yeteneğine sahiptir.

Önümüzdeki dönemde işsizlik ve tensikatların işçi eyleminin iki temel unsuru olacağı hemen hemen kesindir. Kamu giderleri açığını kapatmak bahanesiyle devlet işletmelerinden yoğun işçi çıkarılması için hazırlık yapıldığı biliniyor. İMF'de Türkiye'ye borç vermek için üçyüzbin civarında işçinin çıkarılmasını şart koşuyor. Hükümetin, İMF'nin dayatmasına hemen uyacağından kuşku yoktur. Bunun yanı sıra, üretim araçları-

nın modernizasyonu burjuvaziyi işçi tensikatına zorluyor. Geçtiğimiz yıl Paşabahçe cam fabrikası işçilerinin eylemi böyle patlak vermişti. Bu süreç işlemeye devam ediyor. Belediyelerde yoğun işçi çıkarmanın hazırlığını yapıyor. İzmir belediyesi bu süreci başlattı. İstanbul ve Ankara belediyeleri toplu sözleşmelerin bitimini bekliyorlar. Toplu sözleşmelerin bitiminde "ücrete zam, işe son" politikası yürülmeye girecek. Burjuva basın, belediyelerde aşırı istihdam olduğunu propaganda ederek tensikatlara zemin hazırlama işine başlamış bulunuyor. Bunun için, belediyelerin ne kadar zarar ettiklerini, bu zarara işçi ücretlerinin yol açtığını vb. propaganda yapıyorlar. Ama bunun fazla bir değeri yoktur. Zira, açlık ve işsizliği yaşamında hissedecek olan işçi, bu bedeli ödemeye razı olmayacaktır. Bu nedenle, önümüzdeki dönem büyük işçi eylemlerine gebe bir dönemdir.

Ama, işçi eylemlerinden önce memur eylemleri birbiri peşi sıra ortaya çıkmaya başladı bile. Ağır yaşam koşullarında oldukça düşük ücretle çalıştırılan memurlar, ne pahasına olursa olsun bu ücrete razı olmayacaklarını eylemleriyle dile getiriyorlar. Bundan da öte, memur hareketi ücret artış isteminin yanında örgütlenme hakkını da öne sürüyor. Büyük mücadeleler sonucu kazanılmış sendikal hakkı "grevli-toplu sözleşmeli" düzeye getirerek pekiştirmenin arayışı içindedir. Hükümet ise, kazanılmış sendikal hakları sanki yeni veriyormuş ve sanki bir lütufmuş gibi sunmaya, demokratik yapısının bir kanıtı olarak kullanmaya çalışıyor. Ama memur kitlesi bu yemi yutmayacak kadar bilinçli ve ileri görüşlüdür. Öğretmen hareketi tüm reformist eğilimlere ve Eğitim-İş merkezinin engellemesine karşı geliyor. Henüz TÖB-DER boyutlarına varmamakla birlikte o boyutlara varmasını engelleyecek ortam da yoktur. Tersine, sermaye sınıfının öğretmen hareketine yaklaşımı memurlarla birlikte öğretmenleri daha köklü temellere dayalı eylemliliğe sürüklüyor. Örneğin, yıllık enflasyonun %80-90 arasında olduğu koşullarda %30-40 gibi bir ücret zammı öneriliyor. Başka çareside yok. Bugünkü maaşları bile ödemede zorlanan burjuvazinin ücretleri kendiliğinden yükselteceğini düşünmek mümkün değildir. Sadece ekonomik sorunlar değil, faşist baskı ve davranışlar da kamu çalışanlarını eyleme sürükleyen diğer etkenlerdir.

Kürdistan sorunu ise geçtiğimiz yıldan daha ağır boyutlara varmıştır. Siyasal çözüme yanaşmayan sermaye sınıfı "Kürt sorununu" silah zoruyla çözme yolunu seçmiştir. Demirel-İnönü ikilisinin demogojileri bu gerçeği örtmeye yetmiyor. Kürdistan, toplu katliamlar-



rin hergün gerçekleştiği bir ülke olmuştur. Kürdistan'da gerçekleşen katliamların eşine ne Filistin'de ne de başka bir yerde rastlanabiliyor. İç-savaşın tüm cıdetiyle sürdüğü Yugoslavya'da 20-30 kişinin öldürüldüğü çatışmalar pek enderdir. Oysa, Kürdistan'da bu sonuçla biten çatışmalar hergün meydana gelmektedir. Bundan önemlisi, devlet askeri çözüme başvurdu-ça Kürt halkı devletten uzaklaşıp ulusal davasına daha çok sarılmaktadır. Newroz katliamı Kürt halkının mücadelesini geçici olarak yavaşlatsa da daha derin ve radikal eylemlerin tohumunu atmıştır. Her katliamın kaçınılmaz sonucu budur. Newroz sonrası burjuva partiler tekrar bir tabela partisine dönüşme sürecine girmişlerdir.

Kürdistan'da, TC devletinin egemenliğinin toplumsal etkinliğiyle sağladığını söylemek doğru değildir. Bunu kimse ileri sürmez. TC devleti, oradaki egemenliği ancak askeri zor sayesinde ayakta tutabilmektedir. Ama askeri çözümlerin daima geçici olduğu bilinen bir gerçektir. Sermaye sınıfının seçtiği bu yol Kürt ulusal mücadelesinin bir süre sonra daha güçlü ve köklü ortaya çıkmasının zeminlerini hazırlıyor.

## BİRLEŞMİŞ KARŞI-DEVİRİM DEVİRİMİN HABERCİSİDİR!

Bir süredir, burjuvalar bir bütün olarak zafer çılgınlıkları atıyor. Newroz olayları sonrası düzenledikleri operasyonlarda eşitsiz koşullardaki devrimcileri katletmeyi bir zafer olarak gösteriyorlar. Operasyon üstüne operasyon düzenliyor ve Kürdistan'da savaş uçaklarını, tanklarını kullanıyor. Hükümetin bu operasyonları burjuvazinin tüm kesimleri tarafından koşulsuz destekleniyor. Burjuva basın bu konuda birbiriyle yarışıyor, burjuva siyasi muhalefet iktidarla tam uyum içinde katliamları destekliyor.

Polis, MİT ve burjuva basın büyük bir gayretle katliamlara toplumsal destek sağlamaya, kitleleri yanıltmaya çalışıyorlar. Bunun için sivil faşistler operasyon yapılacak yerlere getiriliyor onların polisi desteklemesi ve bayrak sallaması sağlanıyor ve arkasından bu senaryo "halk polisi destekliyor" propagandası yapılıyor. Toplumun alt kesimlerini temsil eden lümpen takımının 1-2 amigosunun teşvikiyle İstiklal Marşını söylemesi televizyon haberlerine konu ediliyor. Bütün bu çaba, aslında burjuvazinin nasıl zor durumda olduğunu gösteriyor. "Tarihi fırsat" dedikleri halkın polisi desteklediği şeklindeki propagandanın tam bir yalan olduğu hergün daha iyi anlaşılıyor. Halk, burjuvaziye destek vermiyor ama Türk-İş, DİSK, Hak-İş, Eğitim-İş gibi örgütler,

"solcu" geçinen diğer aydın kesimler "teröre karşı olmak" gerekçesiyle hükümete destek veriyorlar.

Ama bütün bu karşı-devrim cephesini bir araya getiren devrimin bizzat kendisidir. Tarihte görüldüğü gibi Türkiye ve Kürdistan devrimi karşı-devrimi besleyerek geliyor. Faşist devlet tüm güçlerini seferber etmesine, tüm çabasını harcamasına rağmen devrimci hareketi bastırıp dağıtmayı başaramamıştır. Zaaf ve eksikleriyle birlikte devrimci hareket bir gelişim içindedir. İçişleri Bakanının günde beş vakit "terörün hakkından geleceğiz" demesinin nedeni budur. Devrimci güçler karşısında geçici ve günlük başarılar elde etselerde devrimci olan Türkiye ve Kürdistan toprakları hergün onlarca evladını devrimci saflara katıyor. Bu bir gerçektir ve bu gerçek olmasaydı üstün teknolojiyle ve gelişmiş silahlarla donanmış düşmanla başatmak mümkün olmazdı. Hergün onlarca genç savaşta yitirilen devrimcilerin yerini almak üzere saflara katılıyor. Devrimci örgütlerin devamlılığı bu sayede sağlanabiliyor ve burjuvaziye uzun vadeli bir zaferi tattırmayan işte bu gerçektir.

Karşı devrim cephesi işte bu gerçek karşısında birleşmiştir. Bunun en somut ifadesini Kürt halkının ulusal kavgası karşısında burjuvaların aldıkları tutumda görmek mümkün. Elbette, bunlara ezen ulus şovenizminin etkisi altında kalan nüfusun bir kesimini eklemek gerekiyor. Geçici olarak karşı devrim savlarında yer alan kesim hariç Türkiye'de karşı-devrim saflarında yer alacak azımsanmayacak bir topluluk vardır. MÇP ve RP'ye giden milyonlarca oyun en azından bir kısmını böyle değerlendirmek mümkün. Toplumda bu bölünme yavaş yavaş gerçekleşiyor ve hiçbir güç bunu kalıcı biçimde önleyemeyecektir.

İşçi sınıfı henüz gelişmelere müdahale edecek bilinç ve örgütlülüğü yakalamış değil. Kısmen şovenizmin etkisi altında kaldığını söylemekte mümkün. Ama üzerinde bulunduğu maddi zemin onu her an toplumsal kavganın ortasına fırlatmaya müsaittir. Sınıfın, hele de yığınların bilinçlenmesinin düz bir çizgiyle tedrici ve evrimci bir biçimde gerçekleşeceğini düşünmek büyük bir yanılgıdır. Yığınların bilinçlenmesinde sıçramalar biçiminde gerçekleşir. Toplumların yaşamında büyük yer alan olaylar yığınların bilincinde de büyük değişimlere yol açarlar. Bu bakımdan işçi sınıfının ve ezilen yığınların anlık durumlarına bakarak değerlendirme yapmak ve yığınların burjuvaziden yana tavır aldığını düşünmek büyük bir yanılgı affedilmez bir hatta olacaktır. Hangi olay sınıfın ve yığınların bilincinde değişime yolaçacaktır onu bilemeyiz. Bildiğimiz tek şey var; Türkiye ve Kürdistan toprakları böyle olaylar için oldukça verimlidir.



# İŞTEN ATMALARA KARŞI TEK GÜVENCE: SINIFIN MÜCADELE BİRLİĞİDİR!

Tekelci sermayenin egemenliğinin devamını savunan düzen partileri, göz boyamaya, işçi ve emekçi yığınları aldatmaya devam ediyor. Kapitalist düzenden umutlarını kesen milyonlarca işçi ve emekçiyi yeniden düzene bağlama, parlamentonun çare olmadığını yaşayarak gören, giderek düzen karşısında açık tavır almaya başlayan kitlelerin önünü tıkama ve toplumsal muhalefeti tekrar düzen sınırları içine, parlamento duvarları arasına hapsedme operasyonu olan seçimler sonucu, köhnemiş, çivisi çıkmış düzeni ayakta tutabilmenin, miadını dolduran sistemin ömrünü uzatabilmenin çaresizliği içinde bir araya gelerek hükümeti paylaşan DYP-SHP iktidarı, deyim yerindeyse, toplumu vaad yağmuruna tutarak, şimdilik toplumun bir bölümünü kendi şemsiyesi altında toplama başarısını gösterdi. Öyle ki, kerameti kendinden menkul kimi sosyalistlerin desteğini bile aldı-

lar.

Ancak, yaz yağmuru gibi yağın vaatler, yine yaz yağmuru gibi aldatıcı oldu. Güneş yeniden doğuyor, işçi ve emekçilerin eylemleri yeniden tırmanıyor, bozkırlar tuşturulmayı bekliyor.

Neler vaad ettiler? Neler yaptılar?

İnsan haklarından, demokrasi-den, şeffaflıktan, saydamlıktan, Kürt realitesinden, her türlü özgürlüğe kadar vaatler yaptılar. Neler yaptıklarına kısaca bir değinip, esas ne yapmak istiyorlar, onu izah edelim.

İnsanın en temel hakkı olan yaşama hakkını elinden aldılar. Sokaklarda, kırlarda, evlerde yargısız sorgusuz infazlar, işkenceler, göz altılar, göz altında kaybolmalar daha da hız kazandı.

Newroz'da isteyen istediği gibi Newroz'u kutlar, hatta ben bile katılabilirim dedikten sonra, Newroz'u kana bulayarak Kürt katliamı-

na hız verip, bir yenisini eklediler.

Basın özgürlüğü, düşünce özgürlüğü, konuşan Türkiye dediler; özgürce gazetecileri katlettiler. Gazeteleri, dergileri topladılar, yazarlara, yayıncılara onlarca yıl hapis cezası verip yüz milyonlarca lira cezaya çarptırdılar.

Köy koruculuğu, olağanüstü hal kaldırılacak dediler; Özel tim ve kontr-gerillanın eylemlerinin önünü açıp, katliamlara hız verdiler.

1 Mayıs yasallaşacak dediler; insanların 1 Mayıs Alanı'na girişini, 1977 1 Mayıs'ında katledilenlerin yerinde anılmasını yasakladılar.

İşçi ve memur sendikalarına yasal güvence, İLO standartlarına uygun sendikal haklar dediler; toplu işten atmalara, toplu sözleşmelerde işveren sınıfının kendi aralarında anlaşarak işçi haklarını kısıtlamaya kapı açtılar. Memur sendikalarının eylemlerine polislerini gönderip, jop yağmuruna tuttular, sendikal çalışmalarını engellemeye giriştiler.

İşte vaad edilenler, işte uygulamalar. Bunun adına utanmadan çıkıp, demokrasi, insan hakları diyorlar. Demokrasi en genel anlamıyla özgürlükse, evet, tekelci burjuvazinin en irilerinin sınırsız özgürlüğüdür bu.

Şimdi burada durup bir soru soralım.

Sizler, insanın en temel hakkı yaşama hakkını bile ortadan kaldırır-





ken, çalışma ya da iş güvencesini nasıl, hangi yüzle sağlayacağını söyleyebiliyorsunuz?

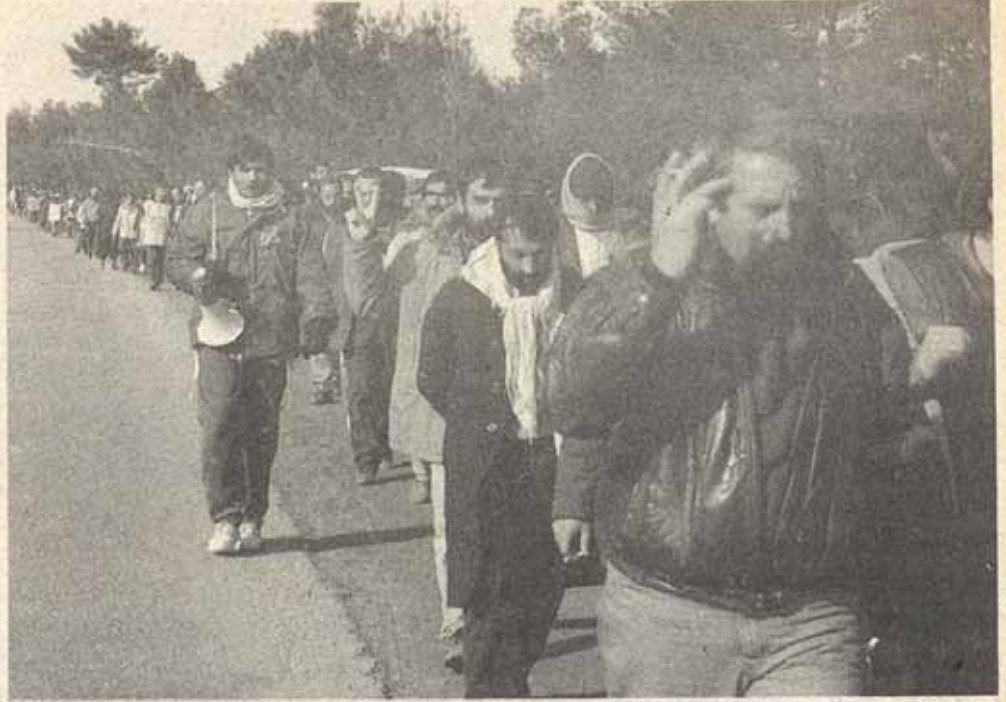
Ülkemizde, "halkın oylarıyla seçilen" milletvekillerinin, belediye başkanlarının görevden alınmasını dahi engelleyemiyorsunuz, kaldı ki iş güvenliği!..

12 Mart'ta, 12 Eylül'de kendi anayasanızı dahi koruyamadınız. Kendi partilerinizin kapatılmasına ses çıkaramadınız. Bazılarınız şapkasını alıp gitti, bazılarınız parti genel başkanlığından istifa etti. Sendikalar kapatıldı, mal varlığına el konulup, tekelci sermayeye peşkeş çekildi. Dernekler, kurum ve kuruluşlar ortadan kaldırıldı, kendi hukukunuza bile saygı gösterilmedi. Bütün bunlar karşısında sessiz, soluksuz kaldınız. Bütün bunları nasıl açıklayacaksınız? Kaldı ki iş güvenliği!..

Varsayalım ki, bazı iyi niyetli milletvekilleri var. Ve iyi niyetle bazı demokratik yasalar çıkarmak istiyorlar. Ancak, burada hemen şunu hatırlatmak gerekiyor: Newroz katliamından hemen sonra Almanya, Türkiye'ye silah ambargosu koyup, silah sevkiyatını durdurdu. Gerekçesi de savunma amacıyla verilen bu silahların, Kürt halkının katliamında kullanılması idi. Daha sonra olay uluslararası boyut kazandı ve AT'den Türkiye'nin kınanması kararı çıktı. Bu karar TC devletine şöyle iletildi:

TC hükümeti iyi niyetlidir. Ancak, ordu üzerinde denetim kurmadığı için, katliamlar askeri çevrelerce gerçekleştirilmiştir.

Evet! Bu durum çok önemli bir olgu. Demek ki hükümet iyi niyetli



olsa bile, sonuçta esas uygulama, gerçek iktidarı elinde bulunduran iktidarda, MİT, KONTR-GERİLLA ve POLİS'tedir. Bu durum dün de böyleydi, bu günde böyle. Devrimci Halk İktidarına kadar da böyle olacaktır. Faşist devletin iktidarını sürdürmek için başka yolu da yoktur.

Bütün bu anlattıklarımızdan ortaya çıkan sonuç şudur: Tekelci sermayenin en gerici, en ırkçı, en bağınaz, en şoven, en kan dökücü kesiminin terörist diktatörlüğü olan faşizm devlete egemendir, bunun dışında kalanlar devleti demokratik göstermeye yarayan aksesuarlardır.

Öyleyse ne anlama geliyor iş güvencesi yasa tasarısı? Bu, sözde işçilere iş güvenliği sağlayacak, keyfi işten atmaları durduracak yasa, özde tensikatlara hukuki kılıf hazırlayacak, işçi çıkarmalardaki keyfiliği de yasal statüye kavuşturacaktır.

Unutulmamalıdır ki, iş güvencesi de dahil bütün geleceğimiz ken-

di ellerimizde, kendi mücadelemizdedir. Bunu defalarca yaşayarak gördük, öğrendik. Şişe-Cam işçileri, İzmir Belediye işçileri, Pancar Motor işçileri bunun en somut örnekleridir.

Geleceğimize sahip çıkmanın yolu, iktidarımıza sahip çıkmaktan, onu kurmaktan geçiyor.

İşçiler, emekçiler, gençler, iktidar mevcut hükümet değildir. Onun yalanlarına aldanmayın, vadelerine kanmayın. Gerçek iktidar, CIA güdümlü MİT-KONTRGERİLLA-ORDU-POLİS'tir, tekelci sermaye babalarıdır. İşçi sınıfının, emekçi halkların ve tüm ezilenlerin kurtuluşu, askeri bürokratik mekanizmanın parçlanması, yerine halkın kendi iktidarı olan Demokratik Halk İktidarının kurulup, kesintisiz sosyalizme büyümesiyle mümkün olacaktır. Bunun için hemen bugünden proletarya partisinin örgütlenmesine hız katılmalı, emekçi halkın iktidarı adım adım kurulmalıdır.

**YILMAZ EKŞİ**



## EĞİT-SEN MÜCADELESİNE BAKIŞ

Uzun ve yorucu, fakat onurlu bir mücadele sonucu hep birlikte kurduğumuz, sendikamız EĞİT-SEN; gerek amaç ve ilkeleriyle gerek se, oturduğu taban itibariyle, ülkemizdeki eğitim emekçilerini temsil etmeye aday tek kuruluştur.

İşkolumuzda daha şimdiden altı sendikanın varlığına rağmen bu söylemimiz soyut değil, gerçek bir söylemdir.

Sendikal oluşumları, emekleermeyenin uzlaşmaz çelişkilerinin bir ürünü olarak tanımlayabiliyor, dünyada ve ülkemizdeki nesnel koşulları doğru değerlendirebiliyorsak, sınıf mücadelesinin uzlaşmaz bir sınıf karakteriyle başarıya ulaşacağını çok kolay kavrarız... İşkolumuzdaki mevcut sendikalar içerisinde eksikliklerine rağmen tüzük ve programıyla, gerek sendikal anlayışıyla gerekse mücadelecilikle karakteriyle, en doğru ve tutarlı sendikanın EĞİT-SEN olduğu, ona yönelen baskılardan bile anlaşılabilir.

Bir sendikal oluşumun ne kadar sınıfa mal olduğunun kıstası elbette ki sadece yazılı kaynaklarındaki doğru söylemler değildir. Çoğu zaman yazılı kaynaklardaki doğru söylemlerin hayata geçirilmesinde meydana gelen zaafılar, örgütleri önemli sapsmalara götürür. Sendikal mücadele tarihi bunun örnekleriyle doludur. Bu nedenle ne kadar doğru ilkelerle kurulmuş olursa olsun, örgütün sürekli taban denetiminde tutulması ve örgütlenme anlayışının aşağıdan yukarıya demokratik bir işleyişle inşası ön şart olmalıdır. Bu şartında yeterli olmadığı hallerde (bu gün bizlerin yapmaya çalıştığı

gibi) örgüt dönem dönem değerlendirilmeli ve eleştiri-özeleştiri mekanizması demokratik olarak işletilmelidir. Demokratik olarak işletilmelidir diyoruz, çünkü ülkemizde bu ilke doğru kavranmadığı için, eleştiri-karalama kampanyasına, özeleştiri ise savunma mekanizmasına dönüşebiliyor. Oysa sağlıklı bir örgütsel işleyiş içerisinde, daha güçlü, daha kalıcı ve daha demokratik bir örgütlenmeden yana olan her bireyin sorumluluklarının bilincinde olarak davranması gerekir. Bu davranış biçiminde; tesbit edilen eksiklik hata ve zaafın maddi temelleri, yazılı belgeleri, getirdiği sonuçlar ortaya konarak doğru alternatif ve perspektifleriyle birlikte örgüte sunulursa eleştiri mekanizması işliyor demektir. Doğru önermeleri ortaya koymadan yapılan eleştiriler karalamadan öteye gidemez. Aynı şekilde bireysel yada örgütsel anlamda hata ve zaafın muhatapları, hata ve zaafın farkına varıldığı andan itibaren ilkeli bir biçimde ilgili kitle veya kamuoyuna, yanlışı savunmak yerine, doğruları aktararak hesap vermeli, hatalarından dersler çıkarma yolunu seçmelidir. Ve bu tür davranışlar örgütlenmeyi zayıflatmaz, aksine güçlü ve sağlıklı kılar.

Bizler; DEVRİMCİ SENDİKAL BİRLİK anlayışı etrafında bir araya gelmiş EĞİT-SEN'liler olarak, yukarıda çerçevesini çizmeye çalıştığımız ilkeli yaklaşımdan hareketle, sendikamızın dün ve bugününü değerlendirerek, tüm Eğitim Emekçilerine iletmeyi görev bildik.

Buradaki amacımız tüm Eğitim Emekçilerini kucaklayan ülke-

mizdeki kamu emekçilerinin sendikal mücadelesine örnek olacak, daha güçlü daha kalıcı ve daha demokratik bir EĞİT-SEN yaratabilmektir.

### EĞİT-SEN NEDİR?

Tüzük ve programına göre; "EĞİT-SEN; iş kolu düzeyinde işyeri örgütlenmesini temel alarak örgütlenen, grevli, toplu iş sözleşmeli, çağdaş, demokratik ve katılımcı, sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışını benimseyen bir sendikal oluşumdur."

Bu tanımlamaya eleştirilerimizi bir başka yazının konusu yapmakla birlikte hiçbir kurum-kuruluş ve siyasi odaktan izin almaksızın, meşruiyet temelinde fiili bir sendika olarak kurulan Eğitim-Sen mücadelesinin temelini "HAK VERİLMEZ, ALINIR" şiarından hareketle söke söke hak almayı yerleş-tirdi.

Tüzüğünde programında ve kuruluş bildirgelerinde doğru sınıfsal söylemlerle yola çıkan EĞİT-SEN, bu gün hala bu çizgide midir? Bunu kavrayabilmek için ilkelerini açıklamak gerekir. Elbette ki ilkelerinin tümünü açıklamak bu yazı metni çerçevesinde olası değildir. Ancak somut uygulamaları ilkelerle karşılaştırabiliriz...

EĞİT-SEN'in kitlesel eylemliliklerinde bir düşüş gözlenmektedir: Fiili bir sendika olan EĞİT-SEN meşruiyetini kitle eylemlerine borçludur. Varlığını kamuoyuna, eğitim emekçilerine ve tüm dünyaya eylemleriyle duyurmuştur. Örneğin: 1990 Temmuz eylemlerinde Sultanahmet meydanına yaklaşık 7000 kişiyi toplayan EĞİT-SEN ve kamu çalışanları Platformu henüz tüzel kişilik ka-



zanmamıştı. 1990 Kasımında kuruluş başvurusunu 3000 kişi ile yapan EĞİT-SEN, sendikaların mühürlenmesini protesto eylemlerinde ve Temmuz 91 eylemlerinde aynı kitleselliğe bir daha ulaşamamıştır. Mühürlerin sökülmesi sürecinde fiili müdahalede geciken EĞİT-SEN, kitlesinin güvenini sarsmış, iki kere aldığı mühür sökme kararını erteledikten sonra üçüncü kararında ise ancak 150-200 kişiyle eylemi gerçekleştirebilmiştir. 91 yılındaki Ortadoğu savaşında ülkedeki siyasi atmosferin ağırlaşmasının etkisi olarak bu kararsız tutumu açıklanabilir varsaysak bile, bizce asıl neden, kuruluşuyla birlikte elde edilen tüzel kişiliğin doğru kullanılmamasıdır. Hızlı bir kurumlaşma yaratılmamış, elde edilen tüzel kişilik, gündeme müdahale eden bir güç değil, gündemin peşinden sürüklenen bir güç olarak kalmıştır. Tüzel kişiliğin olanaklarını, daha geniş daha sıkı bir örgütlenme yaratmak için kullanamayan EĞİT-SEN var olan gücü korumaya yönelmiş, bu da dar, kısır ve kendiliğindenci bir gelişmeye neden olmuştur.

Meşru zeminde kitlesel eylemlilikleriyle alanlardan doğan sendikamız, kapatılma korkusuyla eylemliliklerden vaz geçer olmuştur. Buna birde uzun vadeli düşüncememe ve programsız çalışma eklenince (EĞİT-SEN programı kuruluş kurultayında 333 kurucunun oybirliğiyle kabul edilmiş fakat 6 ay sonra 29 Haziran kurultayında 78 kurucunun oyuyla feshedilmişti) sendikamız gündemi belirleme şöyle dursun, gündeme yetişememe konumuna düşmüştür.

Yazılı ve pratik çalışmalarla ajitasyon ve propaganda faaliyeti etkin kılınmayınca, mücadele; sen-



dikaya yönelen baskılar karşısında sadece hukuksal mücadeleye dönüşmüştür.

20 Ekim seçimlerinden önce doğru bir halka yakalanmış ve seçim bildirgesinde, "iktidara kim gelirse gelsin, sorunlarımızın çözümü kendi örgütlü mücadelemizdedir" tesbitine rağmen, seçim sonrası oluşan koalisyonun programından etkilenen sendika, kitlesini bir beklentiye itmiştir.

Sendika yöneticilerinin sürekli olarak sığındığı deneyimsizlik bir özür değildir. Özür, bu deneyimsizliği, hatalardan dersler çıkararak aşmamaktır. Çeşitli platformlardaki eleştiri ve önerilerimize rağmen genel merkez bir türlü organize çalışmayı oturtamamış, sekreteriyaların alt organları oluşturulamamış, üyeler aktif çalışmaya yönlendirilememiştir. Sendikal

iletişim organsal hiyerarşi yerine özel ilişkiler temelinde yürütülmüş, görev anlayışı yetki kavramıyla taçlandırılmamıştır. Yetkisiz görevlerin örgüt iradesini yansıtmayacağı bir gerçektir. Taban iradesinin çatıya yansımaları ve yapılan çalışmaların değerlendirilip denetlenmesi, bu nedenle ortadan kalkmış, örgüt merkezîyetçi bir tutuma kaydırılmıştır.

Kongre üzerindeki tedbir kararı kalktığında bu merkezîyetçi tutum, tüm ısrarlarımıza rağmen, taban iradesi ile bir kongrenin koşulları varken apar topar, kurucularla kongre yolunu tutmuştur. Bu istemi "olası bir yasal düzenlemede kongresini yapmış bir sendika olmak" gerekçesi ile maskeleyen yönetim, kongre öncesi en kısa sürede taban iradesiyle bir kongre sözü vermesine rağmen, kongrede



konuyla ilgili bağlayıcı karar talebindeki önergeler reddedilmiş, sadece tasviye kararı alınmıştır. Toplanış biçimi itibariyle en olumsuz koşullarda tamamen hazırlıksız, belkide öğretmen hareketinin en anti-demokratik kongresi böyle başladı.

## KONGRE SÜRECİ VE DEĞERLENDİRMEMİZ

Kongre aşamasında, kongrenin biçim ve yöntemi tüzüksel işleyişe göre yapılmadığı gibi, bu konuda tabandan görüş bile istenmeden merkezi bir organizasyona başvurulmuştur. Kurucu genel merkez yönetimde organizasyona şerh koyan üyeler bulunmasına rağmen, işleyişin tahakkümcü bir yönetime dönüştürülmesi engellenmemiştir. Yönetimin faaliyet raporu en az 15 gün önceden tüm kuruculara (M. Delegatesine) iletilmesi tüzüksel bir zorunlulukken, bu yapılmadığı gibi bazı sekreterlerin faaliyet raporları genel merkez yönetim kurulunda incelenmeden faaliyet raporuna konulmuştur. Özellikle mali konuda ısrarla rapor istenmesine rağmen ne yönetim kuruluna ne de kongreye detaylı ve spekülasyonlara kapalı bir rapor sunulmamıştır.

Kongre öncesinde çeşitli uygulamalar ve sendikal anlayış farklılıklarından doğan ayrışma bazı çevrelerce özellikle körüklenmiş, herkesin temsil edilebileceği ortak tek liste ısrarımız sürekli reddedilmiştir. Çeşitli formülasyonlar üzerinde haftalarca birliktelik arayışı sonuçsuz kalınca "DEVİRİMCİ SENDİKAL BİRLİK" ittifakı, sessiz kalmamak, üretilmiş değerlere sahip çıkmak için liste oluşturarak kongreye katılmıştır. Kurucu üyeler üzerinde aritmetiksel hesaplar yaparak uzlaşıcı ittifaklara yönelenlere rağmen, ittifa-

kımızın devrimci şiarlarını yükseltmek, dünden bugüne sendikamızdaki gelişmeleri tabanımıza ve kamuoyuna duyurmak amacıyla ayrı listeye yönelmesi bile hazmedilemedi.

Kongredeki bir başka olumsuzluğu da biz devrimciler olarak, burjuva seçim taktiklerini bileme-yişimizin faturasını kongrede konuşma hakkımızı yitirerek yaşadık. Yönetim kurulu Kongre gündemini hazırlarken, 1. gün açılış, konukların konuşması, faaliyet raporunun tartışılması ve ibrası, temsilciliklerin dinlenmesi; 2. gün ise adayların tanıtımı ve konuşması, organ seçimleri olarak belirlemiştir. Ancak bu ilk kongremizde yetkili organlarla resmi ilişki ve prosedürü tamamlamakla yükümlü G. Sekreter, ikinci gün sadece seçim yapılacağını, konuşma yapılamayacağını kongreden önce değil, kongrenin 1. günü saat 17.00 da kongre salonunda açıkladı. Böylece bu kongrede kurucular adayları tanımadan, dinlemeden yeni bir yönetim seçtiler. İttifakımız kongreye 3 adet önerge sundu.

1. önerge: Taban delegesiyle birinci olağanüstü kongrenin 6 ay içinde yapılmasının kongre kararı olarak alınması - REDDEDİLDİ. (tavsiye kararı alındı)

2. Önerge: G. Merkez yönetim kurulunun her 4 ayda bir tüm örgüte mali rapor sunması istemi - REDDEDİLDİ.

3. Önerge: Evrensel Sendikal Haklar Bildirgesine ülkemizde ilk imza koyan kamu sendikası EĞİT-SEN olsun dedik - REDDEDİLDİ.

Buradan sesleniyoruz ve soruyoruz?

Kongrenin kararları uygulanmak zorundadır. Bu anlamda tav-

siye kararı bir karar değildir. G. Merkezin insiyatifine bırakmaktır. Bu yönetim G. Kurulun tavsiye kararına uyacak mı? (Tüm-Bel-Sen uymadı) Bu tavsiye kararının takipçisi olacağız.

Tabanın söz, karar ve yetki sahibi olduğunu iddia ettiğimiz bu sendikada G. Merkez yönetimi her dört ayda bir tabana mali rapor sunmaktan neden kaçındı? Yoksa bu ilkeye inanmıyor mu? Ya da tabana aidat ödeyen her üyeye yönetim bilgi vermek zorundadır. Bu tabanın güven ve denetimini de sağlayacaktır. Sunmaya cesaret edemediği mali zaafılar içinde mi? Bu sorularımızın yanıtlarını istiyoruz.

Evrensel Sendikal Haklar Bildirgesi, adı üzerinde tüm dünya sendikalarının imza koyduğu, deyim yerinde ise sendikaların insan hakları sözleşmeleridir. Özellikle Eğitim-Sen gibi bir sendikanın böyle bir bildirgeyi reddetmesi nasıl açıklanabilir? Yargıyı eğitim emekçilerine bırakıyoruz. G. Merkezin yayınladığı kongre sonuç bildirgesinde bunların hiç birisine neden değinilmemiş bilemiyoruz. Ama bildiğimiz kadarıyla kongre sonuç bildirgelerinde, kongre divanına ulaşan tüm önergelerle bu önergeleri verenler, alehteve lehteki konuşmacılar ile önerge oylama sonuçları yazılmak zorundadır.

Kongre divanının yanlı tutumundan dolayı bizim dışımızdaki insanlarca verilen "divan çekilmesi" önergesinden bile söz edilmemesi düşündürücüdür.

Tüm bu gelişmelere rağmen kongre salonunda olduğu gibi buradanda yeni yönetime başarılar diliyoruz. Yaptıkları her olumlu mücadeleyi sonuna kadar destekleyeceğimizi, olumsuzlukları da eleştireceğimizi bildiririz.

**Emekçi Öğretmen.**



# DİN SORUNU

Din üzerine söyleyeceğimiz, yeni ve bilinmeyen şeyler değil. Bilimsel Sosyalizmin son derece yaşamsal olan çözümler ve getirimleridir. Çünkü geçerliliklerinden en ufak bir nokta yitirmiş değiller. Gördüğümüz bu gerçeğe olan inancımızla, son dönemlerde yaygınlaşan: din sorunu na marksist olmayan (ve zaman zaman marksizm adına) yaklaşımları sergilimek ve bilimsel sosyalizmin tek klavuz olduğunu ortaya koymaktır.

Gerçekte Bilimsel Sosyalizm kavrandığında, din konusundaki en öznel (kendi toplum ve coğrafyamıza özgü) sorunları da çözümler olanağımız mümkün ve aynı zamanda tek çıkış yolumuzdur. Türkiye'deki şeriatçı örgütlenmelerin kaynağı ve dinin devlet politikasındaki yeri... bunların her biri bir araştırmayı gerektirecek denli geniş ve önemlidir. (bu konularda, zaman zaman siyasi dergilerde inceleme yazıları da çıkmıştır.) Ancak burada, yoğunlukla, bu sorunun nesnel boyutları üzerinde duracağız.

## DİN VE GELİŞİMİ:

İnsanın evrensel süresini anlatırken Engels: "Elin, konuşma organlarının ve beynin birlikte eylemiyle yalnızca her bireyde değil, aynı zamanda toplumda da, insanlar, giderek daha karmaşık işleri yapabilecek, giderek daha yüce hedeflere yönelecek ve erişecek güce vardı. Emek de kuşaktan kuşağa değişti, daha yetkin ve çok yönlü duruma geldi. Avcılığa ve hayvancılığa tarıma örgütlülük ve dokumacılık, metallerin işlenmesi, çömlekçilik, gemicilik eklendi. Ticaret ve sanayinin yanısıra, en sonu sanat ve bilim ortaya çıktı, kabileler, uluslar ve devletler halini değiştirdi; hukuk ve siyaset gelişti; bunlarla birlikte insan kafasında insani şeylerin gerçeği aşan yansıması ortaya çıktı: din. (1) Şeklinde çözümler dinin gelişimini. Kuşkusuz farklı ilkel biçimleriyle; dinin kendisinin de geçirdiği evrim süreci vardır. "Tarihin başlangıçlarında bu yansıma uğrayan ve bu gelişmenin devamında, çeşitli halklar arasında çok çeşitli ve çok değişik kişileştirmelere bürünen güçler, önce doğa güçleridir... Evrimin daha da gelişmiş bir aşmasında, çok sayıdaki tanrıların tüm doğal ve toplumsal öz nitelikleri, bu kez soyut insanın yansımasından başka birşey olmayan her şeye yetenekli tek bir tanrıya geçilir... Bu elverişli, kullanılabilir ve her şeye uyarlanmaya yetenekli biçim altında, din, insanlar o güçlerin egemenliği altında kaldıkları sürece, onları yöneten yabancı, doğal ve toplumsal güçlere göre, dolaysız yani duygusal biçim olarak varlığını sürdürmektedir. Oysa, bugünkü burjuva toplumda, insanların genelleri tarafından yaratılmış ekonomik-ilişkiler, genelleri tarafından üretilmiş üretim araçları aracılığıyla,

sanki yabancı bir güç aracılığıyla yönetilir gibi yönetildiklerini birçok kez görmüş bulunuyoruz. O halde dinsel yansımanın gerçek temeli ve onunla birlikte, dinsel yansımanın kendisi de varlığını sürdürür... Atasözü hep haklı insan önerir, Tanrı düzenler (Tanrı, yeni kapitalist üretim biçiminin yabancı egemenliği) Yalın bilgi, iktisadi bilgisinden daha ileri ve daha derine de gitse toplumsal güçleri toplum egemenliği altına almağa yetmez. Bunun için her şeyden önce, toplumsal eylem (acte) gerekir. Ve bu eylem yerine getirildiği toplum, tüm üretim araçları üzerine el koyması ve planlı bir biçimde kullanması aracılığıyla kendilerini ve bütün üyelerini, şimdilik kendileri tarafından üretilmiş ama karşılıklarına eski bir yabancı güç olarak dikilen bu üretim araçlarının onları egemenliği altında tuttuğu kölelikten kurtardığı zaman; yani insan yalnızca önerir olmaktan çıktığı, ama düzenleyici de olduğu zaman işte o zaman, dinde yansıyan son yabancı güç ortadan kalkacak ve böylece, artık yansıtacak hiçbirşey bulunmaması yalın nedeniyle, dinsel yansımanın kendisi de ortadan kalkacaktır"2.

Din: "günlük hayatta insanlara egemen olan güçlerin insanların zihnindeki fantastik yansıması; dünyasal güçlerin dünyasal olmayan formlara büründüğü bir yansıma... Sınıflı toplumda Din'in kökleri sosyal gelişme unsurları, sömürme ve yoksulluk ile karşı karşıya kalan insanın çaresizliğinde ve kitlelerin özleminde yatar."3

"Mark, dine, yüksek sınıfların halkın bilincini uyandırmak gayretiyle kullandıkları bir afyon adını veriyor ve halkın yalancı mutluluğu olarak dinin ortadan kaldırılmasının, halkın hakiki mutluluğu için şart olduğunu söylüyordu. Engels (de) şöyle yazıyordu. Dine ve dinsel tavırlara karşı her zaman için toptan savaş ilan ettik."4

Dine karşı mücadele:

Din ebedi değildir. Ancak onu var eden, baskı ve sömürü koşulları ortadan kaldığı zaman (ki bu süreç sosyalist toplumun gelişkin bir aşaması olacaktır) ve bu ileri süreç bilimsel doğrularla beslendiği oranda ve hızla, din, kendisini vareden bütün maddi koşullarıyla ortadan kalkacaktır.

Din'e yanlış yaklaşımların asıl gözden kaçırdığı sosyalist mücadelenin zaten direkt olarak, Dini vareden maddi zemine yöneldiğidir. Bu gerçeklik dırurken yani mücadele Din'i vareden toplumsal koşullara yönelirken, baskı ve sömürü düzeninin bir üst kurumu olan Din'e de zorunlu bir saldırının olacağı kesindir.

Ama asıl olan hedefe, doğru ve bilimsel yaklaşabilmektir. Başarılı olabilmenin başka yolu da yoktur.

Marksizm, sömürü ve gericiliğin sığınağı-dayanağı



olan her kaleye saldırmak, mücadele etmek gerektiğini belgeler. Aynı şekilde Lenin Din'i tanımlarken, ona karşı mücadeleyi şu şekilde koyar: "...Din, bütün yaşamı boyunca çalışan ve yoksulluk çekenlere bu dünyada azla yetinmeyi, kismete boyun eğmeyi, sabırlı olmayı ve öteki dünyada bir cennet umudu sürdürmeyi öğretir. Oysa yine din, başkalarının emeğinin sırtından geçinenlere bu dünyada hayırseverlik yapmayı öğreterek sömürücü varlıklarının ceremesini pek ucuza ödemek kolaylığını gösterir ve cennettede rahat yaşamaları için ehven fiyatlı bilet satmaya bakar. Böylelikle din, sermaye köleliğinin insancıl düşlerini, insana daha yaraşan bir yaşam isteklerini içinde boğdukları bir ruhsal içkidir.

"Bugünün proletaryası, din bulutuna karşı savaşta bilimden yararlanan ve işçileri bu dünyada daha iyi bir yaşam adına kavga vermek için birleştirerek öteki dünya inancından kurtaran sosyalizmin yanında yer alır"<sup>5</sup>

Din'e karşı mücadele:

Din'e karşı mücadelenin verileceği, verilmesi gerektiği kesindir. Ancak, bu nasıl olmalıdır! Tartışılması gereken bu mücadelenin nasıl, hangi yöntem ve araçlarla yürütüleceğidir. Mücadeledeki taktik tutumlar strateji-ideoloji yerine oturtulursa bu büyük sapmalara yol açar; "anlayışlı olmak", "yumuşak yaklaşmak", "bu zaafından incitmek" vb. taktiğini ideolojileştirmek sonucunda uzlaşmayı doğurur. Din'e karşı, anarşist-bozguncu mücadele yöntemleri seçmeme taktiği, bizi, Din'e karşı savaşım vermemeğe veya onunla uzlaşmaya götürürse bu tehlikelidir. Bu noktada, DOZ yayınlarından çıkan, Ali Fırat'ın "Din Sorununa Devrimci Yaklaşım" adlı kitabındaki yaklaşımlara bakalım:

"... ulusal kurtuluş faaliyetlerinde islam dininin olumlu özelliklerini iyi yakalayarak daha şimdiden bir cephesel kol halinde örgütlemek, islam dini ve ulusal kurtuluş arasındaki doğru ilişkiyi Kur'an ayetlerine dayanarak açıklamak, bunda giderek doğru bir programa kadar ulaşmak, bütünüyle halkımızı ve dürüst din adamlarını bu temelde ulusal kurtuluş çatısı içinde örgütlemek doğru ve yerine getirilmesi gereken bir görevdir. Mevcut yetmezlikleri bu temelde aşmak..."<sup>6</sup> Görüldüğü gibi, burada, Din, sınıflar üstü bir olgu, yukarıda belirttiğimiz gibi, kaynağının korku, baskı, sömürü vb. olan bir güç olduğu unutuluyor. Toplumdaki temel çelişkiler sınıfsal temelde (mevcut ekonomik sömürü mekanizmasının yarattığı yoksulluk, ahlaksal çürüme, sömürü ve ulusal baskı) örgütlenme yerine, kuramsal olarak da çok yanlış bir yöntem seçilmektedir.

Herşeyden önce, ulusal sorunun kendisi dahi tek başına, büyük oranda iktisadi bir olgudur. Yeşeren ve gelişen burjuvazinin kendi iç pazarına egemen olma isteğinin yarattığı bir sorundur büyük ölçüde; tabiki ulusal so-

run salt bu temelde algılanamaz. Ancak ulusal savaşların altında yatan (iktisadi) olgu budur. Bugünün dünyasına da baktığımızda yaşanan ulusal sorunlar... yeşeren burjuvazinin körüklediği ve öncülüğünü yaptığı sorunlardır.

Bütün bunları görmemek, dahası Marksizmden bu denli uzakta olmak ancak bu ("islam dini ve ulusal kurtuluş arasındaki doğru ilişkiyi Kur'an ayetlerine dayanarak açıklamak") düşünceyi doğurur.

Emperyalizme, kapitalizme saveş açmak, ahlaksal değerlerde olsa bile, geriden (feodal değerlerden) durularak değil daha ileriden; sosyalist değerlerden yürütülmelidir.

A. Fırat'ın tek tanrılı dinlere ve bu arada islamiyetin gelişim sürecine çoğu yerlerde doğru görüşleri olsa da, bir bütün olarak yaklaşımlarında idealizmin içinde yüzüyor; sosyalistleri ve Din'e "kaba materyalist" yaklaşımı eleştirirken metafizik yargılardan kurtulamıyor.

"Bilimsel sosyalizm, dinin, hatta felsefenin aşılmasıdır da" <sup>7</sup> Bilimsel sosyalizmin dini aştığı kesin... Marksizm felsefeye sadece kafa yormak olarak değil dünyayı değiştirme eyleminin bir olgusu olarak bakar. ortaçağ filozoflarını ve felsefesini bu anlamda aşar.

"Din gerçeğine Komünizm adı altında inkarcı yaklaşım, genelde olduğu kadar, özellikle Ortadoğu halklarında çok tehlikeli bir etki yaratmıştır"<sup>8</sup> Her şeyden önce komünizm (Komünistler, diyalektik materyalizmi savunanlar) inkarcı olamaz. Bu, onların varlığına ters düşer. İnkâr, var olan bir şeyi yadsımaktır, yok saymaktır. Olmayan ise, inkar edilemez. O zaten yoktur."Dinsel gerçekliğe Komünistler tanrı tanımaz", "din eşittir gericilik" şeklinde yanlış yaklaşım..."<sup>9</sup> Bu yaklaşımların neresi yanlış? Yoksa A. Fırat, komünizm adına bunların "komünistler tanrı tanımaz", "din eşittir gericilik" aksinimi düşünüyor. A. Fırat, bu yaklaşımıyla Marksizmin Din'e yaklaşımı arasında bir ilişkisinin olmadığını farkında mıdır? "...her zaman doğa güçlerinin tahribatıyla zayıf kaldığı ve her zaman doğa karşısında bireyin zayıf kaldığı ve her zaman doğa güçlerinin tahribatıyla, üstünlüğüyle karşı karşıya kalabileceği göz önüne getirildiğinde, klasik dinler gibi olmasa da, tek tanrılı dinler gibi olmasada, yine de güncel doğa ve de sınıfsal, toplumsal ilişkiler, zayıflıklar oranında dine de yaklaşımların kendini ortaya çıkaracağını dolayısıyla her zaman bir manevi boşluğun manevi bir yaklaşımla doldurulacağını bilmek gerekiyor."<sup>10</sup> Bu yaklaşımıyla anlaşılın A. Fırat, sınıflı toplumlara ebedi bir yaşam biçiyor. Çünkü bu yaklaşımıyla Marksist bilimi altüst ediyor.

Dine karşı savaşım nasıl yürütülmelidir? Bu sorunun devrim sonrasına ertelenemeyeceği kesindir. "İşçi sınıfının... sınıf bilinçli ileri savaşçılarının toplandıkları bir



yer... Böylesi bir birlik dinsel inanç biçiminde ortaya sürülen sınıf bilinci yoksunluğuna, bilgisizliğe ve geri kafalılığa kayıtsız kalmaz ve kalmamalıdır."11

Ama nasıl? Lenin, bunu örneklerle açıklıyor: "Madem ki durum böyledir, o halde programımızda neden ateist olduğumuzu açıklamıyoruz?... Bizim programımız tamamen bilimsel, dahası materyalist dünya görüşü üzerindedir. Bu nedenle programımızın açıklanması demek din sisinin gerçek tarihsel ve ekonomik kökenlerinin açıklanmasını da zorunlu kılacak demektir. Programımız kaçınılmaz olarak ateizm propagandasını, gerekli bilimsel yayınların yapılmasını ... Parti çalışmalarımızın bir dalı haline getirilmesini de içermektedir."12 "... Aşırı baskı temeline oturan ve işçilerin eğitilmediği bir toplumda, dinsel önyargıların sadece propaganda yöntemiyle yokedilebileceğini sanmak budalalık olur... Bizim açımızdan ezilen sınıfın bu dünyada bir cennet yaratmak adına gerçek devrimci mücadelede birleşmesi, öteki dünya cenneti konusunda proletaryanın görüş birliğine gelmesinden daha önemlidir."13 "Bugün dinin en derine uzanan, emekçi kitlelerin toplumsal ezikliği ve her gün her saat emekçilere en dayanılmaz acıları, savaş deprem vb. doğal afetlerden çok daha beter kahırları çektiren kapitalizmin karanlık güçleri karşısındaki çaresizliğidir."14 Bu biz devrimcilere, Din'in üzerine gidebilmemizde büyük bir kolaylık sağlayacaktır.

Ve yine Lenin, dine karşı izlenecek tutumu bir örnek olarak güzel bir şekilde açıklar: "...diyelim ki, bu bölgedeki ekonomik mücadele bir grev sonucu doğurmuş olsun. Bu durumda bir Marksist'e düşün görev, grevin başarıya ulaşmasını her şeyin üzerinde tutmak, bu mücadelede işçilerin, ateistler ve Hıristiyanlar olarak ikiye bölünmesine kesinlikle karşı çıkmak, bu tür herhangi bir bölünmeye karşı koymaktır... Böyle bir anda ve böyle bir ortamda ateist propoganda yapmak, işçilerin grevdeki tavırlarına göre değil de, dinsel inançlarına göre bölünmelerini isteyen papazların ekmeğine yağ sürmek demektir."15 Gayet açık ve anlaşılacağı gibi, sınıfsal temelde örgütlenen işçi ve emekçiler, ekonomik anlamda da olsa, hak arayışına girdikleri anda bu baskı ve sömürünün bir kader yazgı olmadığını kavramaya başlayacaklardır. Yeni haklar, kazanımlar elde ettikçe (bizzat eyleme girip-sınıfsal gücü ile) bu yazgının yapay ve boş olduğunu bununla bir bütünlük içinde olan Din'i inançların da kofluğunun farkına varmağa işlevinin nelere yaradığını kavramaya başlayacaktır.

Ateist propagandanın önemine Lenin şöyle yaklaşıyor: "...militan maddecilik propagandası yapacak bir gazetenin ateist propaganda yapması ve durmaksızın ateizm mücadelesi vermesi de gereklidir. Bu konuda bütün dillerde yayınlanmış yazılar dikkatle izlenmeli ve bu alan-

da değerli görülen her şey Rusça'ya çevrilmelidir..."16 Marksistlerimizin bu alanda verdikleri mücadele yeterli olmaktan çok uzaktır. Bir Marksist olmasada Turan Durşun'un özellikle "Din Bu" adlı eserlerinde İslamiyetin ve Din'in gerçek yüzünü, çarpıklığını ve düzmeceliğini ayrıntılarıyla gözler önüne sermesi ateist propaganda alanında değerli bir çalışmadır. Din'in gördüğü işlevin dışında kendi içindeki, insan aklına sığmayan saçmalığı ve bilim dışılığı üzerinde yetkin ürünler vermek gerekiyor.

Engels, Dühring'in Din'e karşı yanlış tutumunu sergilerken doğru tutumu ve aynı şekilde nasıl nihayetleneceğini güzel bir şekilde ortaya koyuyor.

"Bay Dühring'in dediği..."

"... Özgür toplumda, tapınış (culte) olmaz; çünkü üyelerinin her biri doğanın arkasında ya da üstünde, kurban yada dua yoluyla etkili olunabilecek varlıklar bulunduğu ilkel ve çocuksu kuruntusunu aşmıştır. Öyleyse, doğru olarak anlaşılmalı (bir) sosyalite sisteminin... kiliseye değyin tüm gözbağcılık aygatını ve bunun sonucu, belli başlı bütün din öğelerini ortadan kaldırması gerekir."

"Din yasaklanır."

"Nedir ki her din, insanların günlük yaşayışını altında bulunduran dış güçlerin, onların kafalarındaki fantastik yansımalarından, dünyasal güçlerin içinde dünya üstü güçler biçimine büründükleri bir yansımadan başka bir şey değildir. Tarihin başlangıçlarında, bu yansımaya uğrayan ve gelişmenin devamında, çeşitli halklar arasında çok çeşitli ve çok değişik kişileştirmelere bürünen güçler, önce doğa güçleridir... Ama az sonra, doğal güçlerin yanı sıra, bir o denli yabancı ve başlangıçta bir o denli açıklanmaz bir biçimde insanların karşısına dikilen güçler olan toplumsal güçlerde işe karışır ve onları, doğa güçlerinin doğal zorunluluk görünüşlerinin tıpkısı bir doğal görünüşü ile, egemenlikleri altına alırlar...Evrimin daha da gelişmiş bir aşamasında, çok sayıdaki tanrıların tüm doğal ve toplumsal öz nitelikleri, bu kez soyut insan yansımalarından başka birşey olmayan her şeye yetenekli tek bir tanrıya geçilir... Oysa bugünkü burjuva toplumda, insanların, gene kendileri tarafından yaratılmış ekonomik ilişkiler, gene kendileri tarafından üretilmiş üretim araçları araçları aracılığıyla, sanki yabancı bir güçle yönetilir gibi yönetildiklerini birçok kez görmüş bulunuyoruz. O halde dinsel yansımaların gerçek temeli ve onunla birlikte dinsel yansımaların kendisinde varlığını sürdürür... toplum, tüm üretim araçları üzerine elkonması ve planlı bir biçimde kullanılması amacıyla, kendini ve bütün üyelerini, şimdilik kendileri tarafından üretilmiş ama karşılıklarına ezici bir yabancı güç olarak dikilen bu üretim araçlarının onları tuttuğu kölelikten kurtardığı zaman: yani insan yalnızca önerir olmaktan çıktığı, ama düzenle-



yici de olduğu zaman, işte ancak o zaman, dinde yansıyan son yabancı güç ortadan kalkacak ve böylece, artık yansıtacak hiç bir şey bulunmaması yalın nedeniyle, dinsel yansının kendisi de ortadan kalkacaktır."17

Komünist İman Yemini Taslağında son soru olan(22. soru) şu şekile yanıtlanır: "Bugüne kadar varolan bütün dinler, tek tek halkların ya da halk guruplarının gelişmelerinin tarihsel aşamalarının ifadesiydiler. Ama Komünizm, mevcut bütün dinleri gereksizleştiren ve onların yerini alan tarihsel gelişim aşamasıdır" (Komünist Manifesto ve Komünizmin ilkeleri, Marks, Engels sf. 196)

### LAİKLİK:

Laiklik, "din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması" şeklinde tanımlanıyor. Bu, devlet aygıtının bulunduğu siyasal toplumlarda, ama özellikle sınıflı toplumlarda mümkün görünmüyor. Bir siyasal üst kurum olan Din'e, egemen sınıf kendi çıkarları açısından yaklaşacaktır. Bu açıdan, burjuvazi ile proleteryanın bu olguya bakışı farklıdır. Kuşkusuz, proleterya, sosyalizmin gelişmişlik sürecinde bu sorunu ortadan kaldıracaktır.

Avrupa'da burjuvazinin, despotizme, kiliseye karşı en devrimci misyonunu oynadığı süreçte gelişen laiklik düşüncesi, gelişen kapitalist üretimin bir sonucudurda. Ancak, sömürücü güç olarak burjuvazinin proleterya karşı gerici misyonunu üstlenmesi, ideolojik cephede de bütün yansısını bulmuştur.

Laiklik, Türkiye'de gerçekte hiç hayat bulmamış bir olgu olmaya devam ediyor. Osmanlı İmparatorluğunun son dönemlerinden başlamak üzere Avrupa ile girilen yeni bağımlılık ilişkilerinin ve gelişmeye başlayan burjuvazinin dayattığı ve Cumhuriyet'le birlikte, Avrupa'dan ilkel ve geri haliyle (Avrupa'da da burjuvazinin gerici dönemine tekabül ediyordu) esinlenerek uygulanmaya girişilmiştir.

M. Kemal'in "Efendiler ve Ey Millet, iyi biliniz ki Türkiye Cumhuriyet'i, şeyhler, dervişler, müritler ve meczuplar ülkesi olamaz" şeklindeki sözleri şu gerçeği ortadan kaldırmıyor: "1920-50 döneminde Vanlı İbrahim Arvas tayin listelerinde sürekli yer alan şeyhtir. Aynı şekilde Hakkı Ungan, 1923'ten öldüğü 1943 yılına kadar mebus tayin edilmiş şeyhtir. Diyarbakır mensubu Zülfü Tigril, Siirt Mebusu Şeyh Halil Hulki, Mahmut Soydan, Süreyya Özgeevren sürekli "mebus" tayin edilen şeyhler arasındadır."18

TC. daha ilk doğuşundan başlayarak feodal gericilikle uzlaşmış, proleterya karşı daha baştan düşmanlığını göstermiştir. Daha ilk mecliste temsilciler Müdafai-hukuk cemiyetinden iri mülk sahipleri ve şeyhlerden olmuştur

Burjuvazinin, kapitalizmin gelişmesi önünde sorunlar çıkarabilecek feodal gerici güçlere karşı laikliği çarpık bir şekilde ve içini boşaltarak bir panzehir gibi kullanmak istemesi, onun devrimci niteliğinin sılıklığından köksüzlüğündendir.

[Hilafetin ortadan kaldırılması, emperyalizmin Orta ve Uzak Doğu'ya yerleşmesinde de kolaylıklar yaratıyordu; "Müslüman nüfusun yaşadığı geniş bölgelerde İngiliz hakimiyetinin pekişmesi için, Hilafet'in tasfiye edilmesi gerekiyordu. Halife Sultan'ın en zayıf düştüğü dönemlerde bile İslam dini, etkin bir ideolojik merkez olmaya devam ediyordu.L. Loyd George anılarında "Osmanlı Halifesi İslam Dünyasının başı idi ve İngiliz İmparatorluğu içinde her yandan fazla müslüman vardı" diye yazar. 17 Ekim 1919'da bütün Hindistan'daki İngiliz Hükümeti ile işbirliğinden kaçınan pasif direnme hareketi başlatılır... Bir kısım memur ve askerler, İngiliz Hükümeti hizmetinde çalışmayı reddederek görevlerinden ayrılır. Okullar boykot edilir. İngiliz malları satın alınmaz. 1921 Mayıs'nda Asman çay bahçesinde 12 bin işçi işi bırakır. Bengal ve Asman'da Demiryolu ve gemi işçileri protesto amacıyla iki ayrı greve giderler. Ankara'ya yardım fonu kampanyası açılır ve toplanan para Mustafa Kemal'e gönderilir."19

Kurtuluş savaşında ciddi bir emperyalist güçle karşı karşıya kalınmadangelişkin cephelerde savaşım verilmenden Cumhuriyet'in kurulabilmesini bu gerçekler ışığında düşünmek gerek.]

Proleteryanın laiklik sorununa yaklaşımı kuşkusuz burjuvazinin bu soruna yaklaşımıyla aynı değildir. Burjuvazi (üstelik yükseliş süresinde) laiklik gibi din, ırk vb. ayırımının yapılmamasını, bu olguların, insanların üzerine bir baskı aracı almasına, insanları birbirinden ayırmasına karşı çıkarken, proleterya bunları kökten yok etmeyi amaçlar ve bunun mücadelesini verir.

Türkiye'de yükselen gericilik ve şeriatçı tarikatların sınıfsal (aynı zamanda finansal) dayanaklarına ve etkisi altına aldığı kitleye baktığımızda: tekelleşemeyen, mali gücünü küçük üreticiyi sömürerek sağlayan ortaburjuva üretici ve tüccarlar büyük bir etkinlik ve finansal güç durumunda. Bu gerici akımlara kendini kaptıran kitlelerin hemen tümü dargelirli yoksullardır; "devamlı olarak başkaları hesabına çalışmaktan bunalmış halk kitlelerinin yalnız başlarına kalışlarından ve sefaletlerinden doğan ve onlar üzerinde her an ağırlığını hissettiren manevi baskı..."20 bu sonucu doğurmaktadır.

Bu sonuçta, önemli bir payı 12 Eylül üstlenmiştir. Bütün demokratik kitle örgütleri, siyasi partiler, sendikalar kapatılmış böylece baskı ve sömürü düzeninde ezilen yoksul halk kitlelerinin örgütlenebileceği ve en önemlisi bu sorunların nedenini düzene vuracak gerekli örgütler-



den yoksun bırakılmış, tek başına kalmıştır. Burjuvazinin, demokratik kitle örgütlerinden bu denli ürkmesinin, üzerlerine terörle gitmesinin anlaşılır nedeni budur. Kitlelerin ihtiyaçları ve sorunları doğrultusunda örgütlendikleri her kurum, onların bilinç ve giderek enerjilerini düzene yöneltmelerini doğuracaktır.

**İslam-Anti-emperyalizm-İran:**

İslamın anti-emperyalist bir özü var mıdır? Veya bu soru şöyle genişletilebilir: Din'lerin anti-emperyalist olma durumları var mı? Bu sorulara dar değil, nesnel bir temelde cevap aranmalıdır.

Din, sınıflar üstü bir olgu mudur? Özünde, sınıfları, sömürüyü yadsıyan bir öğreti var mı? Lenin Din'i şöyle tanımlıyor: "...Din, bütün yaşamı boyunca çalışan ve yoksulluk çekenlere bu dünyada azla yetinmeyi, sabırlı olmayı ve öteki dünyada bir cennet umudu sürdürmeyi öğretir. Oysa yine din, başkalarının emeğinin sırtından geçinenlere bu dünyada hayırseverlik yapmayı öğreterek sömürücü varlıklarının seremesini pek ucuza ödetmek kolaylığını gösterir..."<sup>21</sup> Din, sömürenlerin hizmetinde kitleleri bu denli uyutan bir afyon iken (A. Fırat Marks'ın "Din bir afyondur" belirlemesini artık yersiz görüyor: "Sosyalizmin önderleri, dinin bir afyon olarak kullanıldığını göstermek istediler. Böylesi bir belirleme yaptılar: Dönemi için anlaşılır bir husustur"<sup>22</sup>), dini sınıflar üstü görmek, hatta, emperyalizme karşı yönelen bir olgu olarak algılamak büyük bir yanılgıdır.

Din'in anti-emperyalist bir niteliği olabileceği yanılığını yaratan nedenlerden biri de İran'ın durumudur. İran, anti-emperyalist olabilir mi? Bu çelişkiyi doğuran, İran'ı Amerika'nın uydusu durumuna getirmiş olan şah yönetiminin yıkılması ve özellikle İran halkında Amerika'ya karşı birikmiş olan nefrettir. Ancak hafızamızdaki bilgileri tazelersek ve geçmiş yıllardaki basını tekrar inceleysek, İran'daki rejimin daha ilk baştan CIA ile ilişki kurmak istediği ve yine üst yönetimdeki bazı kadroların tasfiyesinde (basında çıkan açıklamalarda) Rafsancani'nin CIA ile işbirliği içinde olduğu görülecektir. Ve yine bütün bunlardan öte, İran-İrak savaşında İran, İsrail ve ABD ile sürekli işbirliği içinde olduğu (ABD'de skandal diye nitelenen olayları hatırlayalım) bilinmektedir.

Ayrıca, İran içerdeki bütün devrimci muhalefeti kanla bastırmıştır. Şu andaki yöneticileri İran'ın en varlıklı gelişkin kapitalistleridir. Rafsancani'nin bizzat kendi konumu da budur. İran'ın nesnel anlamda anti-emperyalist olma durumu yoktur. İçindeki sınıfsal şekillenme de buna uygun değildir; Afganistan sorununda sürekli emperyalist cepheye yer almıştır. Emperyalizme karşı bir süreç içinde de değildir. Bu konumuyla İran'ın, emperyalizmin tekrar bir uydusu olmaktan başka bir şansı görünmüyor.

## YAKLAŞIM:

Din sorununun devrimin daha ilk gününde çözülemeyeceği kesin. Bu zorla, sırf kültürel ve/veya ekonomik verilerle çözülebilecek bir sorunda değil. Dinin kaldırılması onu yaratan ve varlığını devam ettiren: insanın üstünde bir güç durumuna gelmiş üretim araçlarının ve sisteminin, insanın elinde, denetiminde ve hizmetinde olacağı bir sosyalist sistem ve bu sistemin üzerinde yükselcek kültürle mümkün olacaktır. Sosyalist sistemin ve kültürün kısa sürede oturtulamayacağı gerçeği ile:

Din'e karşı yükseltilecek ideolojik savaşım ve onu var eden maddi koşullara yönelen tasfiye süreciyle sorun'un çözümüne gidilmelidir.

Proleteryanın siyasal iktidarına karşı hiç bir örgütlenmeye izin verilemez ve yaşamları için hiç bir ekonomik destek verilmez.

Her ne şekilde olursa olsun, Komünistlerin, Din ile uzlaşmaları veya Din türevi bazı alanları (Alevilik vb.) örgütlenme yöntemi haline getirmeleri kesinlikle yanlıştır.

**Uygar TAŞKIN**

\*\*\*\*\*

## Dip notlar

1. Engels Doğanın Diyalektiği sf.194
2. " Anti-Dühring sf. 492
3. Materyalist Felsefe sözlüğü
4. Plehanov Sanat ve Toplumsal Hayat sf. 191 (sosyal yay.)
5. Lenin Din Üzerine sf. 10 (Sol Yayınları)
6. A. Fırat Din Sorununa Devrimci Yaklaşım sf. 65 (Melsa Yay.)
7. A.Fırat Din Sorununa Devrimci Yaklaşım sf. 7 (Melsa Yay.)
8. A.Fırat Din Sorununa Devrimci Yaklaşım sf. 7 (Melsa Yay.)
9. A.Fırat Din Sorununa Devrimci Yaklaşım sf. 8 (Melsa Yay.)
10. A.Fırat Din Sorununa Devrimci Yaklaşım sf. 75 (Melsa Yay.)
11. Lenin Din Üzerine sf. 12 (Ekim Yay.)
12. Lenin Din Üzerine sf. 13 (Ekim Yaş.)
13. Lenin Din Üzerine sf. 14 (Ekim Yay.)
14. Lenin Din Üzerine sf. 18 (Ekim Yay.)
15. Lenin Din Üzerine sf. 30 (Ekim Yay.)
16. Lenin Din Üzerine sf. 89 (Ekim Yay.)
17. Engels Anti-Dühring sf. 492-93-94 (Sol Yan.)
18. F. Başkaya Paradigmanın İflası sf. 119 (Doz yay.)
19. F. Başkaya Paradigmanın iflası sf 43 (Doz yay.)
20. Lenin Din Üzerine sf. 10 (Ekim Yay.)
21. Lenin Din Üzerine sf. 10 (Ekim Yay.)
22. A. Fırat age. sf. 73



# SOSYALİZM KAZANACAK!

Dünya değişiyor mu? değişen ne var? Neler oluyor? Hangi çağdayız? Önümüzde neler göreceğiz? Dünyanın siyasi-ekonomik, global sorunları, vs. Gün geçmiyor ki bunlar burjuva basın yayınında yayınlanmasın. Burjuvazi, kendi sorunlarını unutup, saldırılarını sosyalist ülkelere ve sosyalistlere yöneltti. Bu, biz devrimcilerin, sosyalistlerin beklemediği bir durum mu? Hayır! Bu doğaldır. Burjuvazi cançekişirken, elinde olmadan sağa sola saldıracak, kendi sisteminden üstün olan sosyalizmi hedef alacaktır. Bu olayları değerlendirirken, işin en ilginç ve acı yanı, daha önce sosyalizme inanan ve bu uğurda mücadele veren insanların, burjuvazinin değerlendirmelerine bilinçsizce inanıp, devrimci mücadeleden soğumaları ve uzaklaşmaları.

Diyalektiği okuyan, kavrayan, Marksizmi az da olsa tanıyan, bilen bir insan bu olayları böyle yorumlamaz. Emek mi Sermaye mi? Aynı anda ikisinden yana olmak mümkün değil. Bu hiç bir şekilde olamaz. Sermaye birikimi, sermayenin oluşması emekçilerin sömürülmesiyle mümkündür. Doğadaki herşey birbirine bağlıdır. Sosyalist ülkelerdeki olumsuz gelişmeler, ülkemiz burjuvazisi tarafından çiğnenen bir sakız haline geldi. Bu da biz sosyalistleri etkiliyor. Bizim emekçilere anlatmaya çalıştığımız sosyalizm düşüncesi insanlarımız arasında az da olsa olumsuz karşılanıyor. Burjuvazinin ekmeğine sürekli yağ süren Maocular da buna tuz biber oluyor.

12 Eylül faşizmi öncesi Sovyet düşmanlığı ve Sovyet yanlılığı bir bakıma moda olmuştu. Siyasetler arası tartışmalarda özellikle Sovyetler tartışılırdı. Bu yapılanlar doğru muydu? Tartışmaya değer miydi? Şimdi ise kimine göre tartışmaya

gerek bile yok. Bundan bir kaç ay önce, kapitalizme ve emperyalizme hizmet etmeyi kendine görev edinen Maocu 2000'e Doğru dergisi, artık Sovyetlerin tartışılacak birşeyi kalmadığını yazarak, sosyalizm düşmanlığına devam ediyor.

Emperyalizmin barbarlığını, insanlığın onlar için hiç bir önemi olmadığını, toprak paylaşımı için yapılan savaşlarda milyonlarca emekçinin katledildiği, kadınların bir meta gibi alınıp satıldığı, cinselliğin kâr için pazarlandığı, en zengin yeraltı kaynaklarına sahip ülkelerin, parababalarının lüks hayatı uğruna yağmalanıp, o ülke insanların açlıkla başbaşa bırakıldığı, barbarca cinayetlerin sürdüğü, yoksul ülkelerde daha çocuk yaştaki kızların, para karşılığı porno filmlerde oynatılıp, bu filmlerin yeniden o ülkelerde pazarlandığı bir dünya...

Öte yanda; insanın insanca yaşadığı bir düzen, sistem, yani sosyalizm. Bir de buna göz atalım. Sosyalizmden ne bekledik, ne verdi. Bakış açımız ne olmalı? Diyalektiğe göre, madde hem canlı, hem ölü bir olay hem olumlu hem olumsuz olabilir. Sosyalizm, insanın insan tarafından sömürülmediği, üretimin temel amacının insanın refahı olduğu, her türlü gelişmenin insanın yaşamının devamı ve gelişimi için kullanıldığı bir toplumsal sistem...

Bu iki sistem arasında uzlaşmaz bir çelişki var. Çünkü, biri emekten, diğeri sermayeden yana. Emek özgürlüğü, sermaye egemenliği ister. Sermayenin varlığı demek, emeğin sömürülmesi, ezilmesi demektir. Hem Allaha, hem şeytana kulluk edilemez. Yani hem sosyalizmden, hem kapitalizmden yana olunmaz.

İnsanlar refah içinde yaşasın da, bu ister sosyalizm, ister kapita-

lizm olsun diyemezsiniz. Bu mantık yanlıştır. Yanlıştır, çünkü; kapitalizm, yoksulluk olmadan olmaz. Kapitalizm, durmadan yoksulluk üretir. Kapitalizm, emekçileri sömürecek ki, onların sırtından milyarları kazansın, sermayesine sermaye katsın.

İnsan yaşamında ki her alan kapitalistler için bir sömürü aracıdır. Gerek eğitim, gerek üretim, gerek sağlık. Bunlardan çok daha basit bir örnek: Spor.

Kapitalist bir düzende, bir sporcu düşünün. Bu sporcu, "ben siyasetle ilgilenmem, spor ayrı, siyaset ayırdır" derken ne kadar büyük bir yanlışla düşmüştür. Birincisi, kapitalist, bu sporcunun yaptığı etkinlikleri pazarlayarak kazanır. İkincisi, kapitalist, kitlelerin dikkatini spora yönelterek, kitlelerin kendi hakları için uğraşmalarını engeller. Üçüncüsü, geri kalmış ülkelerde, sporcunun yoksulluktan bir kurtuluş yolu olduğunu işleyerek kazanır.

Ama sporcu, spor yapabilmek için gereken tesisleri istediği zaman kapitalist karşısına çıkıp, bu alana yatırım yapamayacağını, bunun atıl bir yatırım olacağını ve kâr getirmeyeceğini söyler. Bunu söylerken de, tesis yapılması istenen alana kuraacağı bir fabrikadan elde edeceği kârları veya buraya yapıp satacağı evlerden edeceği kârları düşünür. Silah tekellerinin yeni pazarlar için yol açtığı savaşlarda, var olan spor tesisleri de yakılıp yıkılacak ve sporcu yine yenik düşecektir.

Az evvel de yazdığımız gibi, insan yaşamındaki her alan kapitalistler için bir sömürü alanıdır, kâr aracıdır.

İnsanlar refah içinde yaşasın da bu isterse kapitalizm olsun diyen reformistler, budalaca bir saflıkla, bu düzende insanların refah düzeyinin yükseleceğini sanırlar. Oysa, ülke-



mizde okuma-yazma bilmeyenler bile ülkenin ekonomik ve siyasi yapısının çökmek üzere olduğunu biliyor. Burjuva basınının lotaryaları, televizyonda düzenlenen büyük para ödüllü yarışmalar, yerden bitercesine türeyen çek-senet mafyaları, üst yapı kurumlarında yer alan bürokratların birbirlerini yemeleri, rüşvet skandalları, orta sermayenin ayakta kalabilmek için sağa sola çırpınışları, küçük işletmelerin birbiri ardına batmaları, ülkenin emperyalizmin açık pazarı haline gelmesi (ki bu, üretim yerine ithal mallar ve işsizler ordusunun giderek büyümesi demektir), vs. vs.

Bütün bunlar nasıl ortadan kalır? Elbette ki Demokratik Halk Devrimi ile ve buradan da sosyalizme büyüyecek kollektif üretim ile.

İşte sosyalizmin çöktüğünü söyleyenlerin tercihi. Sosyalizm insanlığa cennet vaad etmiyor. O, bu cennetin yaratılmasının maddi temelidir. Onu yaratmak proletaryanın partisine ve komünistlere düşüyor. Herkesin bildiği gibi, sosyalizm, içinden çıkıp yadsıdığı kapitalizmin pisliklerini daha bir süre kendi bünyesinde taşır. Sosyalist ülkelerdeki olumsuz gelişmelere alkış tutanlar, sosyalizm düşmanı değil de nedir.

Milyonlarca emekçinin yıllarca mücadele edip, ölümleri, sürgünleri, tutsaklıkları yaşayarak gerçekleştirdikleri devrimi baltalayanlara karşı, insanca yaşayan halkları birbirine düşürerek kendi çıkarlarını ortaya koyan burjuva düşünceli bir grup insana karşı pasif davranmak veya desteklemek devrime ihanettir, sosyalizme ve sosyalist idealere ihanettir.

Sovyetler Birliği son yıllarda bütün dünyada tam bir prestij kaybına uğradı. Bir grup küçük burjuva, komünist partiye öfkeli halkın da desteğini alarak ülke yönetimini ele geçirdi. Zaman içinde bu karşı

tavır ters tepecektir. Bunun örneklerini burjuvazinin kendi yayınlarında da görmek mümkün. Milliyet gazetesinden bazı başlıklar:

"Zam ve işsizlik korkusu; yiyecek, akaryakıt ve her mala yaklaşık % 500 oranında zam yapıldı. Moskovalılar yılbaşı gecesi evlerine kapandı ve yeni yıla huzursuz girdi."

"Zam şoku yayılıyor; Ermenistan, Kazakistan, Azarbaycan, Türkmenistan da fiyatlar kontrolden çıktı." ( 6 Ocak 1992 )

"Zamlara protesto; Gorbaçov'un memleketinde kızgın halk dükkanların camını çerçevesini indirdi. Radyo tarafından sürekli karışıklık diye tanımlanan olaylar sonunda süt fiyatları düşürüldü." ( 8 Ocak 1992 )

"Yeltsin'e öfke; Yeltsin'in yurt gezilerinde halkın başlattığı protestolar giderek öfkeye dönüşürken, sosyal patlama tehlikesinden söz ediliyor. Yeltsin," başkanlık seçimlerinden önce beni alkışlayanlar artık alkışlamıyor. Anladığım kadarıyla artık kredemi harcamaya başladım galiba " dedi. Parlamento komisyonu, Rusya'daki durumun biraz daha kargaşaya doğru gittiğini belirtirken halkın tepkisini dile getirmek için büyük çaplı gösteri ve mitinglere başvurmalarının ciddi bir olasılık olduğunu ve Rusya'da ciddi bir sosyal patlama tehlikesi yaşandığını vurguladı." ( 10 Ocak 1992 )

"BDT çatırıyor; Ukrayna ile Rusya arasında ekonomik ve siyasal alanda görüş ayrılığı var." ( 11 Ocak 1992 )

"Kızılordu homurdanıyor; dağılma sürecindeki ülkenin siyasal ve ekonomik sorunlarına karşı çıkan 5000 eski SSCB subayı Kremlin'de toplandı. Toplanan subaylar, ihtiraslar uğruna ülkeyi parçalamayacaklarını söylediler. SSCB'in öbür cumhuriyetlerindeki siyasi ve eko-

nomik kargaşa Kızılordu'yu iyiden iyiye rahatsız etmeye başladı. Siyasi gözlemciler her rütbeden onbinlerce ordu mensubunda uyanan memnuniyetsizliğin homurdanmalara dönüştüğünü belirtiyorlar:" (19 Ocak 1992 )

Burjuva basını bunları yazıyorsa gerçek durumu varın siz düşünün.

Sosyalist ülkelerde durum normal mi, yani eleştirmeyelim mi? Biz bir sınıftız. Bizim düşmanımız ise burjuvazi. Her ne şartlarda olursa olsun sosyalist sisteme savaş açmış olan burjuva sınıfla aynı dili kullanarak, ona karşı savaşmak akıl karı mı?

Diyalektiğe göre herşey birbirine bağlıdır. Dolayısıyla dünyanın herhangi bir bölgesindeki devrimci mücadeleye bize güç verir ve burjuvaziye indirilen bir darbedir.

Emperyalizme yıllarca sözde karşı çıkan ama gerçekte onun ekmeğine bal süren anti-Sovyet politikalar, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'dan çekilmesini en az emperyalistler kadar istiyorlardı. Buna karşılık emperyalizm gerici yobaz mücahitlere yıllarca büyük silah yardımları yaptı. Sovyetler Birliği Afganistan'dan askerlerini çektikten sonrada bu durum devam etti ve mücahitler bu ülkedeki komünistleri ve emekçi halkı katletmeye devam ettiler.

Sosyalist ülkelerdeki yaşananlardan çıkarılacak ders çok... Eleştirmek, sorgulamak, doğruyu görmek bize faydalı, ama düşmanımızı bir an bile unutmadan, onun vaadlerine aldanmadan.

Marksizm-Leninizm bizim kılavuzumuz. Yüce sosyalizm bayrağı dalgalandı, dalgalanmaya devam ediyor.

**KAHROLSUN EMPERYALİZM!  
KAHROLSUN FAŞİZM!  
YAŞASIN SOSYALİZM!**

**Adana'dan Bir İşçi**



# SADECE DİRENENLER KAZANIR

Uluslararası Küba İçin Barış toplantılarının 25. New-york'ta yapıldı. Çeşitli engelleme girişimlerine rağmen gerçekleştirilen toplantıya özellikle Dominikliler, Porto Rikolular, Haitililer, Afrikalı Amerikalılar, Kübalılardan oluşan büyük bir kalabalık katıldı.

Gerek konuşmacıların mesajları, gerek katılan kalabalık insan topluluğunun attıkları sloganlar Amerikan hükümetine 3 ana mesaj veriyordu:

1- İnsanların ve bazı malların giriş çıkışları üzerindeki ambargoya derhal son verilsin.

2- Arabuluculuk girişimlerine son verilsin.

3- Geçiş yasağı kaldırılmalı

Toplantıya, konuşmacı olarak katılan uluslararası isim yapmış bazı konuşmacılar nedeniyle basın da büyük ilgi gösterdi ve bu toplantı Havana radyosunca canlı olarak yayımlandı.

Şimdi bu toplantıya Küba devriminin ve Küba halkının önderi Fidel Castro'nun yolladığı mesajı yayınlıyorsunuz.

Sevgili Yoldaşlar, arkadaşlar, kardeşler,

İçinde bulunulan şartlar altında bile bu gösteriyi organize etmeniz, Küba halkına verdiğiniz desteğin ne kadar dürüst ve cesaretli olduğunu gösteriyor.

Bu toplantı, birbirlerine derin ve güçlü duygularla bağlı Kübalıların dayanışmalarına da tanık oluyor.

Ben sadece Küba Devrimini destekleyenlere değil, Küba'nın barışını ve güvenliğini gönülden isteyenlere, bunun için çalışanlara, Küba halkının kendi kaderini tayin hakkının olması gerektiğine inanan ve buna say-

gı gösterilmesini isteyen ve Küba'ya karşı herhangi bir saldırıya veya müdahaleye karşı çıkanlara veya bunu istemeyenlere sesleniyorum.

Bugün Küba, eşsiz bir meydan okumayla yüzyüzedir. Sosyalizmin Avrupa'da sarsılması ve Sovyetler Birliği'nin dağılması, aniden bizi esas ve önemli olan bazı kaynaklardan, mesala petrol, tarımsal ürünler, hammaddeler gibi kaynaklardan ve bunların karşılıklı ticaretinden yoksun bıraktı.

Böylece Amerikan hükümetinin otuz yıldır uyguladığı zalimane ekonomik ablukaya ikincisi eklenmiş oldu.

Amerikan yönetimi Kübanın daha fazla dayanamayarak devrimi sona erdireceğine inanıyor ve bizim ekonomik gücümüzü boğmak için bazı çareler düşünüyor. Bunun için baskı ve düşmanlığı artırıyor, karşı devrimcilerin hareketini körükleyip güçlendiriyor ve bunlara paralel olarak tüm basın ve yayın organlarını kullanarak gerçekleri çarpıtıp propaganda-sına devam ediyor.

Şu anda bütün bunlara rağmen soğuk kanlı bir seçim yapıyoruz. Karşımıza çıkan bu güçlükler, dış faktörlerin birer sonucudur, yoksa bizim devrim yolundaki hatalarımızdan veya yanlışlıklarımızdan kaynaklanan güçlükler (böyle gösterilmeye çalışılmasına rağmen) değildir.

Gerçekler şunu gösteriyor ki; Devrim ve sosyalizm, insanlarımızı, tüm bu tehditlere karşı gelme gücünü veriyor. Bizler, yurtsever ruhumuzla ancak direnerek kazanacağız. Asla moralimizi bozmayacak ve asla yenilme-yeceğiz. Çok çalışıyoruz ve savaşçı ruhumuzla dimdik duruyoruz. Zekiliğimizi ve bilimsel potansiyelimizle

yıllardır hep ilerleyebiliyoruz. Bizler birbirimizle birleşik ve ayrılmaz insanlarız. Küba halkının büyük çoğunluğu özgür bir ülke istiyor, devrimin bize vereceği bağımsızlığı ve sosyal adaleti istiyor. Bizler şu andaki sorunlarımızı doğru cevapları bulabileceğimiz gibi, sistemimizin doğruluğunu da kanıtlayarak, kendi isteklerimiz doğrultusunda yarınlara inşa edeceğiz.

Bazılar Küba'nın geleceği hakkında tartışırken, Küba'nın bir gün Sovyetler Birliği veya Doğu Avrupa'daki sosyalist devletler gibi küçülüp, parçalanıp, yok olacağını söylüyorlar. Bizim bunlara cevabımız şudur: Küba'da devrim, Küba halkı var oldukça devam edecek, son bir palmyemiz kalana kadar devam edecek, biz kimseden devrimi devam ettirmesi için veya devrimi sürdürmek için izin istemiyoruz ve devrimimiz devam ediyor ve halkımızın hükümranlığı devam ettiği sürece de devam edecektir.

Şu anda bir çok problemimiz var. En başta da yokluk. Fakat, bunlar bizi sosyalist tavrımızdan asla vazgeçiremez, yıldırılmaz ve biz tavrımızı hepimizin yararına olacak şekilde gurur duyarak sürdürürüz.

Bir örnek vermek istiyorum. Geçen sene ülkemizdeki bebek ölüm oranını Washington'dakinden üç kat fazlaydı. Fakir bir ülkeyiz ve gelişmemiz ve ilerlememiz için çetin mücadeleminin ortasında bu korkunç olaya dayanmak zorundaydık. Fakat bu özel durum periyodunda dahi biz, tüm çocuklarımıza ve gençlerimize eğitim götürebildik, bütün işçilerimize işe girme ve işgüvenliği garantisini verebildik, yaşlılarımıza özel ilgi ve güvenlik verebildik ve sosyal güvenceyi devletli bir sistemle somutladık. Sizlerin de çok iyi bildiği gibi, fahişeliği, cina-





oluyunuz ki, bunu yapan oportünist, yüreksiz, korkak, taklitçi ve demagoglardır. Hepsi, Küba'nun kendi yasalarına göre cezalandırılacaklardır. Bükannunların bazıları, çocukların yaşama ve konuma hakları daima vardır değiştirilemez. Ulusun dayanışmacılığı, bütün yurttaşların halk oylamasına katılma hakları vardır. Diğer yandan yasalarımıza karşı sonumsuzca tek bir laf eden veya kannaunların tersine iş yapanlara tolerans

cek alternatif bir çözüm sunulmalıdır. Yoksa, toplumsal şeytanlar diye söylenen şahıslar vuku bulacaktır.

Bizler eminizki, bu krizlerden sosyalizm yeniden doğacak (ki, bu saf ve mükemmel sosyalizm olacaktır.) Sosyal değişim ve gerçek demokrasi -ki bunlar için mecburi bir savaşım gerekir. Geleneklere, tarihsel deneyim ve yanlışlara ve ulusal konsensüslere her ülkede için tek program budur.

Sadece direnenler -ki bunlar zorluklar karşısında asla zayıf düşmezler, kendi inandıkları için ve tüm insanlık için bir güvencedir ve kendilerine güvenirlere, ahlak ve güven yönünden devrimci bir potansiyeldirler kazanırlar.

Biz Kübalılar bu olağanüstü zamanlarda asla yalnız değiliz ve yalnız olmayacağız. Kimse bize acıyıp üzülmesin. İnsanlar hainlere karşı acı hissedebilirler fakat insanlara onlar hakkında kahramanca, onurlandıncı hikayeleri yazıp anlatamazlar. Küba'nın bugün yukardaki bütün doğrulara inananlara ve saygı duyanlara ihtiyacı var. Siz, Küba halkına karşı dayanışmayı bizzat fiilen uygulayarak yapmakta tereddüt etmediğiniz zaman -bu acil durumda- en büyük iyiliği yapmış olursunuz.

Şu anda tehlikede olan, sadece bizim ülkemizde olanlar ve bizim ülkemizin geleceği değil, adaletin geleceği, sosyalizmin ve dünyadaki yoksul insanların, proletaryanın geleceğidir. Bu yüzden yüzyıllar önce Jose Marti'nin söylediği sözleri en iyi bizim anlamamız ve söylememiz gerekiyor. "Küba'daki hata (bozuk düzen) Amerika'daki ve tüm modern insanoğlundaki hatadır. Her kim, bugün, Küba tarafında yer alırsa sonsuza kadar ayakta kalır.

Çok teşekkür ederim sevgili kardeşlerim...

**FİDEL CASTRO**

yetleri, uyuşturucuyu, dilencileri, toplu ölümleri Küba'dan silip attık.

Küba kadınları da bu tarihsel kavgada tüm eşitlik haklarıyla en ön saflarda yer aldılar.

Halkımız maalesef bir kere daha karşı devrimci girişimlere ve terörizme katlanmak zorundadır. Amerikan yönetiminin anti-Küba politikası, karşı devrimci hareketi destekleyerek - gerek içten, gerekse dıştan - tüm sonumsuzca cinayetleri gerçekleştiriyor. Örneğin, bir kaç gün önce üç genç insanımızı toprağa verirken - ki bunlarda vahşice öldürüldüler- kinimizi, öfkemizi zor tuttuk. Bir kere daha Amerika'dan tüm teçhizat ve bilgiyle donatılmış olarak ülkemize sızan teröristler planlanmış cinayetler işleyerek, halkımız arasında panik ve korkuya sebep olup, ayrıca bir de bizim devrimci liderlerimize suikastlar düzenliyorlar.

Bizler, ülkemizde utanmazca saçma sapan oynanan oyunlara tanık

gösterenler tarafımızca cezalandırılacaklardır. Teröristleri bağışlamak, Amerika'nun işlediği cinayetleri (Küba'daki gibi) meşrulaştırmak kadar abzürttür. Küba yönetimi gibi halkın refahını ve insanların üretkenliğini ve manevi hayatlarını doldurmalanını sağlayan, onlara tüm bunları gerçekleştirmek için gerekli fırsatları yaratmaya çalışan bir yönetime karşı girişilen hiç bir teröristçe, vahşice hareket meşru olamaz.

Çok eminiz ki, gerçekler bir gün her şeye hakim olacak. Yalanlar, iftiralar ve yalancılar ölümsüz değiller. Dünyanın yaşadığı bu acılar ve kanlılıklar bir gün silinecekler.

Diğer yandan, son söz daha söylenmedi ve sosyalist devrimin son aşaması (ki, bu bir alternatif adalet ve gelişimdir) daha yaşanmadı. Sosyalizmin çöktüğünü söylemek için bugün yeryüzünde yaşayan her dört insandan üçünün yüzüne geldiği problemleri doğru bir şekilde çöze-



## BERN YAPILAN MİTINGTE TÜRKİYE PROTESTO EDİLDİ!



İsviçre'nin başkenti Bern'de 2 Mayıs 1992 tarihinde, aralarında Devrimci Emek'in de yer aldığı «Turkische und Kurdische Organisationen»in düzenlediği bir miting yapıldı.

Kürdistan ve Türkiye'de Kürt halkına, devrimci, yurtsever, demokratlara karşı girişilen insanlık

dışı katliamların kınanması, İsviçre'den Türkiye'ye yapılan silah yardımının durdurulması, Kürt ve Türk ilticacıların geri gönderilmesine son verilmesi, talepleriyle düzenlenen miting saat 13'te başladı. Yürüyüşle başlayan mitinge katılım oldukça yüksek ve coşkulu oldu. Ellerinde pan-

kartlarıyla mitinge katılanlar arasında Türkiye ve Kürdistanlıların yanı sıra oldukça kalabalık gruplar halinde İsviçreli de katıldılar. Yürüyüş daha sonra Bundesplatz da yapılan mitingle bitirildi.

**Devrimci Emek  
Avrupa Temsilciliği**





## AMERİKANIN KEŞFİNİN 500. YILI VE HALK DİRENİŞİ

İçinde bulunduğumuz bu yıl İspanya hükümeti "Amerika kıtasının keşfi" ile ilgili 500. yıl kutlamaları kararı aldı. Bu kararlar arasında Uluslararası Olimpik oyunlar, sergiler, geçitler var.

Hakim sınıfların ve sömürücülerin bulunduğu bütün iktidarlarda hakim sınıflar tarihi çarpıtmışlar ve kendi çıkarları doğrultusunda hazırlamışlardır. Sömürücülerin bulunduğu devletler bizlere hep yanlış şeyler öğretmeye çalışmışlardır. İşte bunlardan birisi de "Amerika kıtasının keşfi". Bu konuda ki çarpıtma hep aynıdır. "Cristof Kolomb 1492 yılında kıtayı keşfeder". Tabi buna çeşitli eklentiler yaparak sunarlar. Halbuki o zamanlar Portekiz ve İspanya gibi ülkeler,

gemicilik, yani deniz taşımacılığında ilerlemişler ve bunu; yeni ülkelerdeki doğa altı ve doğa üstü zenginlikleri kendi ülkelerine aktarmak için kullanmakta yarış içerisine girmişlerdir ve bu dönemde kıtanın önemli doğa zenginliklerini Avrupa'ya aktararak muazzam sermaye birikimi yapmışlardır.

Bugün ise İspanya'da, Cristof Kolomb'un heykelinin önünde 500. yıl önceki sömürgeciliği kutlamaya çalışıyorlar.

Bunun üzerine geçtiğimiz yıllarda Bogota'da (Kolombiya) kızıldıriller, köylüler, işçiler ve Latin Amerika'nın diğer ülkelerinden ve Karaib'ten çeşitli Halk örgütlerinden Temsilciler toplanarak çalışmalarını açıkladılar.

"Keşf'in" 500. yılını kutlamalarına karşı bir kampanya üzerine konuşmak ve ortak çalışmalar planlamak üzere toplandılar. Bu karşı kampanyanın adı 500. yıl İndigena ve Halk Direnişi'dir. Amacı; hakimlerin ve sömürücülerin resmi tarih tezinin karşısına halkın tarih tezini koymaktır. Avrupa'da, Amerika'nın kuşatılması sadece folklorik gösterilerle yapılmamakta, aynı zamanda İspanyada Kültür şehri Madrid adı altında Dünya sergisi, spor karşılaşmaları şeklinde İspanyol hükümeti hem ödüllendiriliyor hem de meşrulaştırılıyor. Çünkü İspanyol hükümeti "Yeni Avrupa" politikasını, yani yeni sömürgeçlik politikasını örnek şeklinde hayata geçiren ülkelerden birisi.

### KAMUOYUNA

Ülkemizde nereye baksak çifte standart politikalar görmek mümkün. İşbaşına gelen DYP-SHP burjuva koalisyon Hükümeti de bir yandan "insan hakları", "demokrasi" demogojisi yaparken, bir yandan da pervasızca en azgın devlet terörü uygulamaktan geri kalmıyor. Türkiye ve Kürdistan'da devrimcilere ve Kürt halkına karşı "yargısız-yerinde infaz" uygulamaya konuluyor; dağlarda, sokaklarda ve evlerde insanlar toplu halde katlediliyor; güpe gündüz sokak ortasında kaçırılabilir, işkenceden geçiriliyor ve "yok edilebilir".

Dışarıda Kürt-Türk halklarına ve devrimcilere uygulanan bu faşist politikalar, cezaevlerindeki siyasi tutsaklar olarak bizlere de uygulanıyor. Bugün Bursa Cezaevinde otuzlu günleri aşan açlık grevi gündemde ve sürüyor. Hak gaspları, sömürü ve baskının olduğu her yerde devrimci mücadele de var olacaktır.

Cezaevlerinde uzun mücadeleler sonucunda bedelini ödeyerek, kanımız ve canımız pahasına elde ettiğimiz insanca yaşama ve demokratik haklarımızın gasp edilmesine sessiz ve seyirci kalamayız. Haklarımızı gaspettirmeyeceğiz; gerekirse bu uğurda bedel ödemeye hazır olduğumuz bilinmeli ve doğacak her türlü olumsuzluktan siyasi iktidarın sorumlu olduğunu belirtmek isteriz. Devrimci tutsakların özgürlük eylemlerini bahane eden düşman açık görüş hakkımızı uzun süredir gaspetmiş durumda. Bizler, her açık görüş hakkımızın olduğu günlerde bizlere dayatılan kapalı görüş "hak" kını protesto ediyoruz. Adli tutsaklara açık görüş yaptırılırken siyasi tutsaklara yaptırılmaması açıkça çifte standart uygulamaktır ve bu tutumu protesto ediyoruz.

Kamuoyunu bu haklı eylemimizde bizleri desteklemeye çağırıyoruz.

Adalet bakanından keyfi olarak yasaklanan açık görüş hakkımızın ve diğer haklarımızın verilmesini istiyoruz.

Malatya C.eviden Siyasi Tutuklular Adına

İhsan GEDİK, Cumhur BİRCAN, Hamza KANDEMİR.



## DEĞERLİ HALKIMIZA...

Bizler, değişik alanlarda sizlere hizmet vermekten onur duyan Belediye İşçileri olarak 1. NİSAN 1992 tarihinde ekmeğimizi bir dilim daha büyütebilmek için greve gitmek zorunda kaldık.

**NEDEN GREV?** 27 Mart 1989'dan bu yana İskenderun Belediyesini yöneten Hasan İNSAN ve onun yönetici kadrosu, her fırsatta işçiye hakaret ve aşağılayıcı tavır takındılar.

1989 yılından bu yana hakettiğimiz elbise, ayakkabı gibi haklarımız ödenmedi, ödenmediği gibi bu konuda iyi yaklaşım niyeti gösterilmedi.

1991 yılı toplu sözleşmesinden kaynaklanan 4,5 aylık maaş farklarımız ve bazı ikramiyelerimiz ödenmedi. Her işçinin 1991 yılından 5-6 milyon TL.alacağı mevcuttur. Bu paralar, ben yatırım yapacağım diyen başbakan tarafından müteahhitlere ve belediyeye iş yapan diğer kişi ve kurumlara aktarılmaktadır.

Şu anda Belediyenin geriye dönük borçları 5 ayı geçmez, bu günlerde bile dışarıya ödeme yapılırken, işçilerin 16 ay önceden olan alacakları ödenmemektedir.

Kısaca işçinin maaşları ile başka işler yapılmakta, işçinin nafakası başka yerlere bilinçli olarak aktarılmaktadır.

25 Kasım 1991 yılında başlayan toplu sözleşme görüşmelerine Başkan Hasan İNSAN 3 aylık sürede sadece yarım saat oturmuş, onun yerine vekalet eden Başkan Vekili ise "Ben karışmam" diyerek, sözleşme masasında hiç bir görüş getirmemiştir.

Resmi arabulucu uyuşmazlık raporunun 25 Şubat tarihinde "Belediye Yönetimi hiç bir parasal teklif getirmemiştir" diye tutmuştur. Bu belge bile Belediyenin tutumunu açıkça gözler önüne sermektedir.

Bütün bunlardan sonra greve iki gün kala Belediye başkanı Hasan İNSAN % 50'lik bir ücret artışı ile karşımıza gelmiştir. Resmi enflasyonun % 71 olduğu ülkemizde bu teklif işçilerimiz tarafından ciddiye alınmamış, Başkanın her türlü pazarlık noktasını da tıkaması bizi greve gitmeye mecbur etmiştir.

### DEĞERLİ İSKENDERUN HALKI

Bizler Belediye İşçileri, bu şehrin insanları olarak, yaptığımız hizmetlerin kime yapıldığını biliyoruz. Grevin Belediye başkanından çok İskenderun halkını etkileyeceğini, bizleri yani İskenderun'lularını zorda bırakacağını bilincindeyiz. 160.000 kişinin yaşadığı bu kentte

cezayı işçileri greve gitmek zorunda bırakan Belediye Başkanı vermektedir.

Bu şartlar altında 1 NİSAN tarihinde çıktığımız grev Belediye yönetimini biraz daha saldırgan hale getirmiş, işçilerimiz tartaklanırken, çeşitli tehditler de aralıksız olarak sürdürülmüş ve devam etmektedir.

Sizlerin temsilcileriniz olan medis üyeleri Abdullah ÖZTÜRK ve Orhan YURTÇU'nun da grevi işçileri destekledikleri varsayılarak belediye yönetiminin yakınları tarafından sokaklara devrilmiş ve işçiler yaptır denilmiştir. Bu durum halkımız tarafından tesbit edilip ilgili makamlar durumdan haberdar edilmiştir.

Belediye Halk Gazinosundaki grev pankartımız yine belediye yönetimi yandaşlarınca indirilmiş, sendikamız nezaretinde yeniden takılmıştır.

İskenderun 2. nci Asliye Hukuk (iş) mahkemesi yanıltılarak Grev kanununa aykırı kararlar çıkartılmış ve Grev kırılmaya çalışılmıştır.

Mezbehanede kesim yapılmadığı için kasapların dışarıda et kesimine göz yumulmuş, halk sağlığına aykırı bu davranışa belediye yönetiminin çanak tutulmuştur.

### DEĞERLİ HALKIMIZ...

Belediye Başkanı yukarıda saydığımız davranışlarından dolayı görevine ihanet etmekte ve sizlerin oylarınızla verdiğiniz vekaletini kötüye kullanmaktadır.

Bu bayram belediye işçilerinin parasız geçirdiği çoluk çocuğunun yüzüne bakmadığı 5. bayramdır. Bu durumun sizleri de rahatsız ettiğinin bilincindeyiz.

İskenderun Belediyesi İskenderunlularındır. Belediye Başkanından çok işçiler bu kuruma sahip çıkar, bu bilinç içinde bu güne kadar olduğu gibi grev süresince de belediyenin tüm araç ve gereçlerini gözümüzden daha iyi koruyacağız.

İskenderun halkının desteğinin bizimle olduğunu biliyoruz. Bu nedenle grevimize daha güçlü sarılıyoruz.

Belediye başkanı ne yaparsa yapsın, çevresini toplayıp bütün grev kırma yollarını denesin, bu mücadele işçilerin başarısı ile sonuçlanacaktır.

### ÇÜNKÜ HAKLI OLAN İŞÇİLERDİR...

- BİR DİLİM FAZLA EKMEK-ÇOLUK ÇOCUĞUMUZU SEFİL ETMEYECEK BİR ÜCRET...

- ZORBALIKLAR BİZİ YILDIRAMAZ...

- 1 GÜN, 1 AY, 1 YIL HAKKIMIZI ALANA KADAR GREV...

**İSKENDERUN BELEDİYE İŞÇİLERİ ADINA  
BELEDİYE-İŞ İSKENDERUN ŞUBESİ**



## BASIN BİLDİRİSİ

Siirt Valilik Makamına 25.03.1992 Tarih ve ÖZL.KL.M. 12-1/209 Sayılı yazıları ve DİC. ÜNV.si SİİRT EĞT. YÜK. OKL. Müdürlüğünün 14.4.1992 Tarih ve 36.01.00/20-200-309 sayılı yazısıyla 23-27 Mart 1992 Tarihleri arasında ders boykotuna gittiğimiz için soruşturma açılmıştır.

Okul Müdürü tarafından kasıtlı olarak Yüzlerce öğrencinin iştirak etmiş olduğu ders boykotu 50-60 kişi olarak gösterilmiştir. Bu tavrın olayı siyasi boyuta çekip bazı öğrencileri cezalandırmaya yönelik olduğu aşikardır. Oysa bizler üzerimizde var olan katı polis ve idare baskısı dolayısıyla temel özgürlüklerden olan Eğitim-Öğrenim hakkımızı kullanamaz, can güvenliğimizi koruyamaz hale geldiğimiz için böylesi bir yola baş vurma gereği duymuştuk.

Bizler Çağdaş-Aydın insanlar olarak Demokratik özgür her bakımdan korkusuz güvenli bir üniversite ortamının yetkililerce hazırlanmasını, üzerimizde akıl almaz aşırılığa varan psikolojik ve fiziki baskıların kaldırılarak Eğitim ve Öğretimin sürdürülebilir duruma getirilmesini öğrenci aydın gençliğine güvensizliği sona erdirip, tümenden demokratik ve insani olan temel hak ve Özgürlüklerimize saygı duyulmasını aksi halde bu eğitim kurumlarının işlevsiz hale geleceği kaçınılmazdır.

Yaşadığımız olumsuzlukları bilgilerinize sunmakta yarar görüyoruz,

1) 15.03.1992 Tarihinde 3 bayan arkadaşımız polis tarafından Emniyete götürülerek dayaktan geçirilip ölümle tehdit edilmişler-

dir.

2) 16.03.1992 Tarihinde 7 Arkadaşımız yine sivil polisler tarafından alınıp "Kasaplar deresine" götürülerek dövülüp tehdit edilmişlerdir.

3) 17.03.1992 Tarihinde Yurt araması esnasında MAHMUT KÜÇÜKKAYA adlı arkadaşımız polisin vurduğu tabanca kabzası sonucu bir gözünü kaybetmiştir.

4) 14.03.1992 Tarihinde iki arkadaşımız Doğu ve Güneydoğu oldukları gerekçesiyle sokak ortasında dövülmüşlerdir.

5) 20.03.1992 Tarihinde Yasal olarak kutlanmasına izin verilen "NEVROZ" kutlamalarında hiç bir taşkınlık çıkmamasına rağmen keyfi olarak polis ve Özel Tim saldırısına uğrayarak sekizi ağır almış arkadaşımızın yaralanmasına yol açmıştır.

6) 24.03.1992 Tarihinde üç arkadaşımız göz altına alınarak 24 saat bekletildikten sonra ikisi serbest bırakılmış bir arkadaşımız halen göz altındadır.

7) Polisin ne kadar keyfi olarak hareket ettiği ve hiç bir yasal dayanağı olmadan biz öğrencileri istediği zaman gözaltına alıp fiziki ve psikolojik baskılardan geçirmesi hayati önem arz etmektedir.

Ayrıca aşağıda belirteceğimiz sorunları bilgilerinize sunmakta yarar görüyoruz.

1) Okulumuz Bakanlar Kurulu Kararıyla Yüksekokul statüsünden Fakülte statüsüne çıkarıldığı açıklamasına istinaden okul Müdürlüğümüz hiç bir Akademik Kariyere sahip değildir. Özellikle "Buranın dayısı benim burada her şey benden sorulur. Kanunda benim, yasa da!" Sözleri dikkate değerdir. akademik ve yeterli Eğitim Formasyonuna sahip Müdür ve

Öğretim elemanlarının gönderilmesini istemekteyiz.

2) Okulumuzun halen bazı sınıflarının dersleri boş geçmektedir. Bu derslerin en kısa zamanda doldurulması sağlıklı bir Eğitim için önem arz etmektedir.

3) Yemeklere ayrılan ödenekler kalitesi düşük yemekler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun sonucunda onlarca arkadaşımız çeşitli salgın hastalıklara yakalanmışlardır.

4) Okulumuzda bulunan Laboratuvarın bugüne kadar bir kez olsun Eğitim hizmetine sunulduğu görülmemiş, adeta kapısına kilit vurulmuştur. Bunun en kısa sürede çözülmesini istemekteyiz.

5) Yeni yapılan dersliklerin içinde bulunması gereken kalorifer sisteminin olmayışı soğuk kış aylarında Eğitimi olumsuz olarak etkilemektedir.

6) Sosyal tesislerimiz yıkılırken söz verilmesine rağmen uzun bir süreden beri yenisi yapılmamıştır.

Sonuç olarak tüm bu sorunlarımızı dile getirdiğimizde bizleri disiplin cezasıyla tehdit etmektedirler. Özellikle Okul Müdürünün yukarıdaki sözleri çözümsüzlüğün nedenidir. İçinde bulunduğumuz koşulları belirtmeyi insani bir görev olarak bilgilerinize sunar. Bu konuda hassas ve duyarlı olacağınızı hiç bir yardımı esirgemeyeceğinize olan inancımız sonsuzdur.

Ayrıca tüm bu sorunları yerinde ve somut olarak görmeniz için sizleri buraya davet ediyoruz.

**DİCLE ÜNİVERSİTESİ SİİRT EĞİTİM YÜKSEK OKULU ÖĞRENCİLERİ**

**SİİRT**







## KARANLIĞIN SÖZCÜSÜ BURJUVA BASINA YANIT

**TKEP(LENİNİST) tarafından dergimize gönderilen bir basın açıklamasını yayınlıyoruz.**

Karanlığın ve gericiliğin sesi olan burjuva basına karşı gerçekleştirilen "uyan eylemi" üzerine kokuşmuş tüm burjuva cephe görülmemiş bir yaygara kopardı. Bu yaygara, tek başına, nasıl bir fesat yuvasına çomak sokulduğunu göstermesi bakımından öğreticidir. Bir kez daha görülmüştür ki; tekelci sermayenin kanlı-terörist egemenliğinin önemli bir ayağı bu fesat yuvası burjuva basın oluşturmaktadır.

Burjuvalar, ilk defa böyle bir eylemle karşılaşmış olmanın korku ve telaşıyla davrandılar. İnsanlık adına erdemli ne varsa, hepsinin sahibi kesildiler ve biz komünistleri bunların düşmanymış gibi gösterdiler. Gerçekleri bire bin katarak ters yüz etmekte oldukça başarılı olan bu kokuşmuşlar dünyası şimdi de aynı şeyi yapıyor. Düşmanı oldukları ne varsa hepsine sahip çıkar göründüler ve yoksul halkı, işçi ve emekçileri aldatma kampanyasına giriştiler. Gerçek adına gerçek dışı şeyleri, doğruluk adına yalanları kasmaya devam ettiler. Kirli, kanlı ellerini gizlemek için kontrollerindeki tüm maddi ve teknik olanakları harekete geçirdiler, başı havarisi kesildiler, demokrasinin bir numaralı dostu oldular, kan dökülmesine ne kadar karşı olduklarını, "terörizm"e ne kadar lanet yağdırdıklarını ilan ettiler.

Oysa, tarihin tanıdığı en kan içici sınıf olan burjuvazinin bu sözcülerinin sicilleri kan, kokuşmuşluk ve rezaletlerle doludur. Hitler'in, Mussolini'nin, Franko'nun bu torunları, faşist Evren'in bu çanak yalayıcılarının en az ilgilendikleri şey, sahip çıkar göründükleri şeylerdir. Bunlar, tarihe kara bir leke olarak geçen Hitler'i alkışladılar, Mussolini'yi tüm güçleri ile desteklediler, Franko'yu ayakta tuttular. Bunlar, 12 Mart faşist generallerini destekleyip alkışladılar, 12 Eylül faşist generallerine bağlılıklarını her gün tekrarlayıp durdular. Bunlar, faşist generaller komünistleri idam sehpasına çıkarırken şerefe kadeh kaldırdılar Deniz'ler idam sehpasında işçi sınıfı ve emekçi halka bağlılık sloganları haykırırken, kendine "basın" diyen bu alçaklar dünyası sevinç naraları atıyordu.

Bu yalan ve demagoji makinaları, bu fesat yuvaları faşist hükümetin kanlı katliamları için uygun ortam hazırlama işine canla başla sanıldılar. Nevroz katliamı öncesi Türk işçi ve emekçilerini aldatmak için her yalana başvurdular. Satılık kalemlerini MİT'in emrine verdiler. Genel Kurmay'ın bir dediğine iki etmediler ve büyük bir katliama ortam hazırladılar. Demokrasi havarisi kesilen bu satılık kalemler, Kürt halkına kin ve nefret kustular. Yalan ve abartılmış haberlerle Kürt ve Türk emekçi halkları arasına düşmanlık tohumları ekmeye çalıştılar. Toplumun en geri, lümpen ve serseri takımını ezilen Kürt ulusuna karşı kışkırtmakta başrolü oynadılar.

Karanlık ve kanlı bir sınıfın bu sözcülerini en çok ilgilendiren şey kâr ve yine kâr'dır. Basın mesleğinden çok başka şeylerle ilgilenen bu odaklar zaten birer tekel durumundadır. Bu

holdingler, doğalarına uygun olarak demokrasi değil gericilik, özgürlük değil egemenlik peşindedirler. Bundan dolayıdır ki, Lenin'in belirttiği gibi, işçi sınıfı ve emekçi halk burjuva basına, kağıt stoklarına, maddi ve teknik olanaklarına hemen ve tümenden el koymadıkça kendi kurtuluşu yolunda bir adım bile ilerleyemez.

### EVET BURJUVA BAYLARI!

Biz sizi tanıyoruz. Kokuşmuşluğunuzu, tatmin yollarını zevkin rezilleştiği altın, kan ve çamurun kanıştığı yerde aramanızdan biliyoruz. Singapur seferlerini hatırlayınız. Kana susamışlığınızı Kürt halkına düzenlediğiniz katliamlardan ve şimdi, Afganistan'da süren komünist katliamından duyduğunuz zevkten biliyoruz. Karanlığın temsilcisi olduğunuzu Evren'i, bu faşist hükümeti alkışlamanızdan ve tüm tarihinizden biliyoruz. Satılık kalemler olduğunuzu MİT ve CIA'nın emrine girmenizden ve arada sırada dürüstlüğü tutup itiraflar yapan aranızdaki bazı yazarların yazılarından biliyoruz. Kendi arkadaşınıza sahip çıkamayacak kadar hain ve korkak olduğunuzu da biliyoruz.

Bugüne kadar devleti, yasalann gücünü, asker ve polisi arkanıza alarak boş sandığınızı meydanında istediğiniz gibi atkoşturdunuz. Oyunun kurallarına göre oynanacağını aklınızın ucundan dahi geçirmeden pervasızca ve alçakça anti-komünist kampanyalar yürüttünüz. Maddi ve teknik olanaklarınıza güvendeniz ve bunları sarsılmaz şeyler sandınız. Bir "uyan eylemi" karşısında bunca yaygara ve telaşınız bundandır; sizi anlıyoruz.

Anlayamadığınız bir şey var ama: sizin yasalannız, devletiniz, polis ve askeriniz; maddi ve teknik olanaklarınız varsa bizim de ölümü kucaklamaya, Türkiye, Kürdistan ve dünya emekçi halkları için ölümü kucaklamaya hazır savaşçılarımız var. En güçlü bombanızdan daha güçlü; göğsümüzün kafesini çatlatan yüreğimiz var. Bu, gücünü sermayesiyle ölçmeye alışmış sizlerin anlayamayacağı bir güçtür. Bu, kokuşmuş ve ölüme mahkum bir sınıfın onursuz temsilcilerinin anlayamayacağı bir güçtür. Ama anlamanız gerekiyor ki bundan böyle oyun kurallarına göre oynanacaktır. Yasalann gücünü, devleti, sermayeyi, maddi ve teknik olanakları arkanıza alarak yürüttüğünüz alçakça kampanyalar proletaryanın devrimci şiddeti ile toz duman edilecektir.

Korkunuzu görüyoruz. Karanlıkta çaldığınız ısıklık korkunuzu gizleyemiyor. Korkmakta haklısınız. Çünkü, devrimci şiddeti hak eden hiçbir yasa ve güç bunun sonuçlarından kurtaramaz. Türkiye ve Kürdistan tarihi bunun zengin örnekleriyle doludur.

### KAHROLSUN BURJUVA BASINI!

**FABRİKALAR, TARLALAR, SİYASİ İKTİDAR  
HERŞEY EMEĞİN OLACAK!**

**TKEP(LENİNİST)**



## İNANCI UĞRUNA CAN VERENLER UNUTULMAYACAK!

Türkiye ve Kürdistan'da gün geçmiyor ki, faşist devletin bir katliamı olmasın. Egemen güç tekeli sermayenin sürdürdüğü iç savaş hergün onlarca devrimci, yurtsever insanın öldürüldüğü boyutlara varmıştır. Faşist devlet, emrindeki tüm silahlı güçleri, tepeden tırnağa silahlandırarak devrimci güçlerin üzerine sürüyor. Ama, yine gün geçmiyor ki, en eşitsiz koşullarda düşmanla savaşa tutuşan devrimci-yurtsever güçler bir kahramanlık

destanı yaratmasın, bir tarihi bir geceye sığdarmasın... Türkiye'nin şehirleri ve Kürdistan'ın dağları, inananı kuşanıp yüreğini avucunun içine alarak kahramanlık destanları yaratmaların hikayelerine artık hergün tanık oluyor.

16 Nisan gecesi, İstanbul'da böyle bir destanın yazıldığına tanık olduk. Bir avuç devrimci, faşizmin ölüm makineleri karşısında bedenlerini ve yüreklerini

yor. Dev gibi yürekleri taşıyan küçük bedenler toprağa düşerken kanla duvara yazılan yazılar bir bağlılığın, bir inananın ölüm karşısındaki zaferidir. Türkiye ve Kürdistan'lı devrimciler böylesi zaferleri artık gün be gün kazanır oldular.

Bu bir savaştır ve proleterya komünistleri, devrim uğruna can verenleri düşünce farklılığına bakmaksızın bağırarak basacaklardır. Burada hiçbir kuşkuya, hiçbir hesaba yer yoktur. Bir ömrün mut-

nı ödemeye hazırdır.

Deniz'lerden, Mahir'lerden, İstanbul Çiftelavuzlar'da inanan simgesine dönüşen Sabahat'lara kadar tüm devrim savaşçıları, Türkiye ve Kürdistan devrim hareketine paha biçilmez bir miras bıraktılar. Böyle bir mirasa sahip Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketi er geç zafere ulaşacaktır. Faşizmin ve sermayenin hiçbir gücü bunu engellemez, duvarlara kanla yazılan tarihi yok edemez. Bunu biliyorlar ve

bunu bilmenin çaresizliğiyle çırpınıyorlar. Televizyonu, radyosu ve satılık kalemleriyle basını, kısacası tüm bir burjuva dünyası koro halinde kin ve nefretlerini kusuyorlar. Cennetlerinin ellerinden alınacağını bilmenin hırçınlığı ve zavallılığıyla küfredip, "lağım fareleri" ni üzerimize salıyorlar. Amata-rih bir kez hükmünü vermiştir: Çürüyen diş, dökülen et gibi bir daha dirilmemek üzere yıkılıp gidecekler...



barikat yaparak saatlerce direndiler. O gece, tepeden tırnağa silahlı olanların lağım fareleri kadar korkak, devrime inananların yüreklerinin dağlar kadar büyük olduğunu gördük. Eda'nın "cesaretiniz varsa gelin" li haykırışını ve bu yerde karşısında siperlere yatmış ölüm makinelerinin zavallılığını gördük. Tarih, ölüme mahkum sınıfları çöplüğe atmaya kalkışanların kanlarıyla yazıldı o gece ve aslında o tarih, Kürdistan dağlarında, sokaklarında hergün ve her saat böyle yazılı-

luluğunu bir gülümseyişe, bütün bir tarihi bir geceye sığdıranlar devrimci proleterya tarafından şan ve şerefle anılacaklardır.

Faşizm en sevdiğimizizi aramızdan almaya devam ediyor. Devrim, büyük bir bedelle örülüyor. Burada yas ve ağıda yer yok. Varılacak yere kan içinde varılacaktır ve tarih bunun başka bir yolunun olmadığını bize öğretmiştir. Bedel ödemeyi göze alamayanlar zaferi de hak edemezler. Bu bir savaştır ve komünistler bu savaşın faturası-

Sinan ve Sabahat ve Kürdistanlı yurtseverler ve küçük bedenlerini faşizmin ölüm makineleri karşısında yıkılmaz bir barikata dönüştüren tüm devrimciler; bize zafer yolunu açtınız; eşsiz bir miras bıraktınız. Proleterya komünistleri, destanlarınıza destanlar katacak, devrim yolunu kanlarıyla sulayacak kararlılığı, cesaret ve kendini adanmışlığı tüm saflara, bir daha sökülüp atılmayacak biçimde yerleştirmeye kararlıdır.

Şan ve şeref sizlerin olsun!..





SABAHAT KARATAŞ



SİNAN KUKUL



A. FAZIL ÖZDEMİR



ARIF ÖNGEL



ŞADAN ÖNGEL



AYŞE GÜLEN



SATI TAŞ



AYŞE NİL ERGEN



HÜSEYİN KILIÇ



## DENİZLERİN SİNANLARIN BÜYÜK DEVRİMCİ DAVASI YAŞIYOR!

Kendilerine "68'liler" diyen ve aynı adlı bir "vakıf" örgütlenmesi etrafında toparlanan "dönekler" takımı, emekçi halk kitlelerinin kalbine gömülmüş olan devrimci önderler (Denizler ve Sinanların) adını kullanarak, kalmamış olan itibarlarını yeniden kazanmak için bir kampanya başlattılar. Bu "yorgun savaşçılar" savaşlarını artık burjuvazi ile elele vererek yürütüyorlar(!). Dönekler takımı, Denizlerin adlarının arkasına sığınarak içinde debelendikleri bataklığın üstünü örtemeyeceklerdir. Bu eski dönekler takımı, buldukları burjuva saflarda kulaç atmaya devam etsinler, çünkü, onlar buna mahkum olmuşlardır.

Burjuva sınıf kendi içinde anlaşarak 60'da idam edilen Menderes'in adını ve itibarını iade ettikten sonra, sırf "objektif" görünmek için, gündeme Denizlerin de idamlarını getirmiştir. Böyle başlayan gündem giderek, kendini temize çıkarmaya dönüşmüştür. Burjuvazi Denizlerin idamının bir adli hata olduğunu "keşfetti" (!) Şimdi, bu adli hatanın nasıl düzeltileceğini tartışıyor. Burjuvazinin kurtarmaya çalıştığı kendi hukukudur. Burjuvazi açısından sorunun bir yönü budur. Diğer yönü ise, kendini temize çıkarmak ve olayın politik yönünün üstünü örtmektir. Burjuva özel televizyon kanallarının olayı ele alış tarzı bu yöndedir. Burjuvaziden daha burjuva olan dönekler de bu konuda, burjuvaziye gereken malzemeyi sunuyor. Devrime ve devrimcilere karşı tam bir "işbirliği".

Tekelci sermaye babaları ve 12 Mart Askeri Faşist Diktatörlüğü 6 Mayıs 1972'de Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ı idam ederek, onları önce fiziki olarak ortadan kaldırdı; şimdi de bu büyük devrimcileri politik olarak öldürmek istiyor. Burjuvazi, Denizleri, uğruna ölüme gittikleri devrim davasından soyutlamaya çalışıyor. Oysa, sözkonusu olan devrim savaşçılarının fiziki varlığı değil, esas sorun onların uğruna ölüme gittikleri Türkiye ve Kürdistan halklarının kurtuluş davasıdır. Onlar, dava adamıydılar. Onlar, örgüt adamıydılar. Ezilen halkların kurtuluşu için kurdukları THKO'nun önderliğini yapmış olan bu insanları, örgütlerinden ayrı düşünmek mümkün mü? Onlar, devrimci yaşamları boyunca Türkiye halklarının kurtuluşunu düşündüler ve bunun için örgütlendiler, mücadeleye atıldılar. Bu korkusuz, yiğit devrimcilerin adlarını, bütünleştiği devrim davasından koparmak mümkün değil.

Devleti tüm kurumlarıyla ele geçiren tekeci sermaye, toplum üzerindeki egemenliğini güçlendirmek için 12 Mart'ta askeri faşist diktatörlüğe başvurdu. Tekelci sermayenin ve faşist diktatörlüğün önündeki asıl engel, sınıfsal olarak işçi sınıfı hareketi, örgütsel olarak THKO ve THKP-C idi. Bunun için tekelci goriller, faşist darbenin sivri ucunu proleter harekete ve bu devrimci örgütlere yöneltti. THKO ve THKP-C tekelci sermaye babalarına ve onları kanlı-terörist diktatörlüğüne karşı devrimci bir tavır aldılar. Bu gerçek devrimci insanların, bu göğe akın eden kahramanların ortaya koydukları kararlı, uzlaşmaz, yiğit devrimci tavır, daha sonraki kuşağın biçimlenmesinde muazzam bir etki yarattı. Türkiye sosyalist hareketi daha uzun bir

geçmişe sahip olmakla birlikte, emekçi halk hareketi THKO ve THKP-C ile yeni ve devrimci bir temele oturdu. Burjuvazi ile uzlaşmazlık, devrimci zor ve illegal örgütlenme anlayışını bu dönemdeki devrimcilere borçluyuz. Bugün devrimci saflarda mücadele eden pek çok devrimci kadro, bu dönemde ortaya konan silahlı mücadelenin çocuğudur. Bugün mücadele, daha sağlam temellerde sürüyor.

1970'li yılların örgütlenme biçimleri ve mücadele taktikleri daha sonra aşılmıştır. Ancak kesin olarak söylemek gerekir ki, eğer THKO ve THKP-C olmasaydı proleter-komünist hareket bugünkü noktaya gelemezdi. Bu örgütler belli bir zaman içinde doğdular ve belli bir mekan içinde mücadele ettiler. Koşullarda ve zamanda önemli değişim var. Doğal olarak örgütlenmede ve taktiklerde de aynı biçimde değişim olmuştur. Bu, gelişmenin diyalektikidir. Simon Blivar, Latin Amerika devrimcileri için ne ise, Denizler-Mahirler'de bizim için odur. Denizlere-Mahirlere saygı duymayan bir kimseyi devrimci saymayız.

### BURJUVA SINIF TARİHE KARŞI SUÇ İŞLEMİŞTİR, SUÇLARI BAĞIŞLANMAYACAKTIR.

Tekelci sermaye ve faşist devlet Deniz'i, Hüseyin'i, Yusuf'u darağacına göndererek ve diğer devrimcileri katlederek tarihe karşı suç işlemiştir. Burjuvazi, tamamen politik bir tavır ortaya koymuştur. Olay adli bir olay değildir. Burjuva sınıf kendini temize çıkarmaya kalksada, işçi sınıfı ve emekçi halklar bağışlanmayacaktır. Denizler, insanlığın geleceği için mücadele ettiler. Onları katletmekle, sermaye sınıfı, insanlığın geleceğine karşı suç işlemiştir. Burjuvazinin işlediği bu suç, hukuki biçimler içinde görünen politik bir suçtur. İşçi sınıfı ve devrimci müttefikleri bu kokuşmuş eski kapitalist düzeni yıkarak, tarihsel olarak burjuva sistemin eleştirisini yapmış olacaktır.

Burjuvazi, 12 Mart'tan sonra yüzlerce devrimciyi katlederken; 12 Eylül'de yüzlerce devrimci öldürürken; Kürdistan'da toplu katliam yaparken ve hergün onlarcasını sokakta infaz yöntemiyle katlederken, kalkıp Denizlerin idam edilmişlerini yeniden ele alış, sahtedir, aldatmacadır. Faşist devlet devrimcilere karşı giriştiği katliamları artırarak sürdürüyor. Bundan sonra bu faşist devlet katliamları daha da artacaktır. Tüm karşı devrim, devrim karşısında birleşmiş-kenetlenmiş durumda. Faşist devlet tam bir devrimci avına çıkmış durumda, kan içmeye devam ediyor. Burjuva sınıf, insanlara karşı, insanlığın geleceğine karşı suç işlemeye devam ediyor.

Denizlerin dalgalandırdıkları, darağacında da düşürmedikleri Türkiye halklarının kurtuluş bayrağı, devrim bayrağı, işçi sınıfının ellerinde gerçek devrimcilerin ellerinde yükselmeye devam ediyor. Varsın burjuva sınıf, yediği devrimci darbelerin yıkıcı etkisiyle devrimcilere karşı, Leninistlere karşı saldırmaya ve hergün onlarcasını katletmeye devam etsin, her neye başvurursa vursun, faşist devleti ve sermaye düzenini yıkacağız.

Türk, Kürt, tüm ezilen halkların kurtuluşu; aynı biçimde sermaye düzeninin ve faşist devletin yıkılışı da kaçınılmazdır.



# SAVAŞÇILARIMIZ YOLUMUZU AYDINLATIYOR!



Sinan CEMGİL



Kadir MANGA



İhsan YILMAZ



İhsan ÖZSOYLU



Yusuf SAĞUN



Kemal ŞAHBUDAK



Yusuf Ali ERBAY



Halil ULUĞ



Mustafa ÇETİNER

Alparslan ÖZDOĞAN

Avni GÖKOĞLU (REŞİ)

Niyazi YILDIZHAN

Kazım ÇAKIR



İmam ATEŞ



# 6 MAYIS'I UNUTTURMAYACAĞIZ!



Ölülerimiz...  
Sesleri dünyamız kadar bilge  
Birazdan kalkacakmış gibi  
Uzanıp bir sipere  
Koyulaşan..  
Ölülerimiz...  
Bakışları  
Uçmaya hazırlanan  
Bir kartal kadar çevik  
Vurgunum  
Gizleyemem.

Sen bağırimi amansızca  
zorlayan siyahlık  
Unutma  
Öldürmekten daha  
kuvvetlidir ölebilmek

